Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ
13
MAYIS 1978

250 KURUŞ

ANKARA'DA YIBA ÇARŞISI YANDI 35 Kişi ÖLDÜ

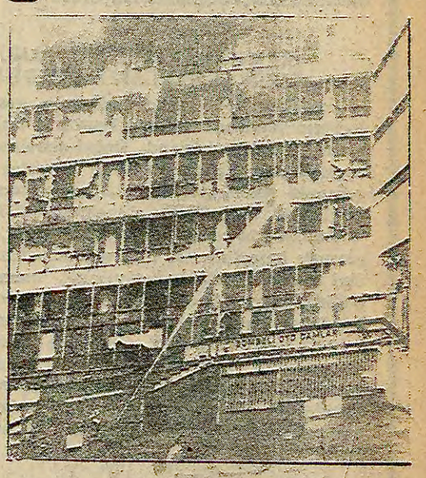

● Yüzden fazla yaralı var

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'nın Dışkapı semtinde bulunan ve "YIBA" diye bilinen Yıldırım Beyazıt Çarşısında dün akşam saat 18.45 sıralarında çıkan büyük yangında 35 yurttaş hayatlarını kaybetti. Çarşı içinde eğitimini sürdüren Akşam Pratik Sanat Okulu öğrencilerinin yangın sırasında derste bulunmaları, ölü sayısının artmasında önemli bir neden oldu.

Edinilen bilgiye göre binanın üçüncü katında bu-

Devamı Sa. 7, Sü. 7'de

Ambargonun kaldırılmasının ABD Senato Komitesinde reddedilmesi üzerine Bonn'da yaptığı basın toplantısında

Ecevit: "Türkiye'nin savunması başka ülkelerin kararlarına bağlı olamaz"

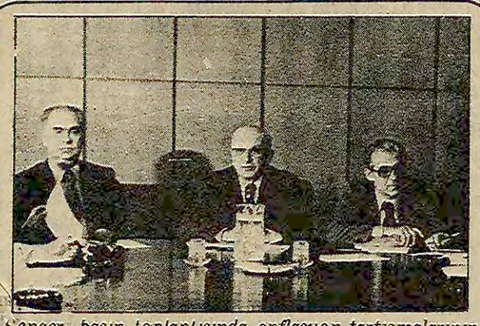

Sencer, basın toplantısında enflasyon tartışmalarının ücret mi yoksa fiyat artışlarından mı kaynaklandığı sorusunu "tavuk mu yumurtadan çıkar yoksa, yumurta mı tavuktan" diye cevapladı.

Sencer: Milli koalisyon fikrini destekliyoruz

● "Hükümetin son aldığı tedbirlerin işleyebilmesi için ithalatın açılması gerek"

● "Ücretlerin sınırlandırılmasını olumlu karşılıyoruz"

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Emir Sencer dün düzenlediği basın toplantısında, eleştirileri mahfuz tutmak kaydıyla, son ekonomik tedbirlerin sonuçlarını iyimser bir bekleyiş içinde değerlendirdiklerini söyledi.

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

● "Karar Türkiye kadar NATO'yu da ilgilendirir"

● "Biz ambargonun kalkmasını Kıbrıs sorununun bir an önce çözülmesi, Türkiye ile Yunanistan arasında dostluğun bir an önce yeniden kurulmasını istediğimiz için istiyorduk"

● "Türkiye tarih boyunca kendi savunmasını sağlayabilmiştir. Kendi ulusal bağımsızlığını koruyabilmiştir"

Başbakan Ecevit, ambargonun kaldırılmasının Amerikan Senatosu Dış İlişkiler Komisyonunda reddedilmesi üzerine, bu konudaki görüşlerini açıkladı. Ecevit, Komisyonun kararını sürpriz saymadığını belirttiği konuşmasında ambargonun kalkmaması halinde Kıbrıs sorununun çözülemeyeceğini ve Yunanistan'la ilişkile-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

The Economist dergisine göre

The Economist Dergisinde yayınlanan yukardaki resmin altında şöyle deniyor. "Ecevit, Ogarkov'a hoşgeldiniz diyor"!

"Türk-Sovyet ilişkileri gelişirse Ecevit zor durumda kalır"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Londra'da yayınlanan haftalık "The Economist" dergisinde, Sovyetler Birliği

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Yakınları yeniden otopsi yapılmasını istiyor

Emniyet Sarayının 5. katından atladığı iddia ediliyordu

İşkenceyle öldürüldüğü belirtilen genç ailesinden habersiz gömüldü

"Oğlum intihar etmedi. Bombayı biz oğlumla birlikte emniyete ihbar ettik. Üç oğlumu aldı, götürdü polisler. Birini canından ettiler, iki oğlumdan da ses seda yok" diyor Hüseyin'in annesi İsmihan Çalışkan (Fotoğraf: Ali Haydar Nergis)

● Hüseyin'le birlikte gözaltına alınan diğer iki kardeşinden haber yok

● Hüseyin Çalışkan devrimci olarak tanınıyordu

ANKARA (ÖZEL)

Emniyet Sarayının beşinci katından atlayarak intihar ettiği ileri sürülen Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi ikinci sınıf öğrencisi Hüseyin Çalışkan'ın intihar etmediği ve polis tarafından yapılan işkence sonunda öldürüldüğü belirtiliyor. Hüseyin Çalışkan'ın ailesi altı TNT tipi bombanın iddia edildiği gibi evde yapılan arama sonunda bulunmadığını, bilinmeyen kişiler tarafından evlerinin çatısında bulunduğunu söylediler. Hüseyin Çalışkan'ın annesi bu konuda şöyle dedi: "Bir tarafı açık olan evin çatısını temizlemek için yukarı çıktığımda birkaç paketle karşılaştım. Bunları önce ayakkabı kutusu zannettim. Açıp baktığımda ayakkabı olmadığını gördüm. Hüseyin o zaman evdeydi. Ona gösterdim. Bunların bomba ola-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

Karamanlis, "Türk-Yunan ilişkileri kritik safhadadır" dedi

ATİNA (THA)

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis, yeni Bakanlar Kurulu ile yaptığı ilk toplantıda Türk-Yunan ilişkilerine değindi. Karamanlis "Türk-Yunan ilişkileri kritik bir safhadadır" dedi.

Yunanistan'ın iç durumuyla ilgili olarak bazı çevrelerin siyasi gerginlik yaratmak istemelerinden söz eden Konstantin Karamanlis, hükümetin herhangi bir alandaki politikasının değişmeyeceğini bildirdi.

Yayınımız üzerine

Adalet Bakanlığı Pülümür Karakol Komutanı hakkında soruşturma açtırdı

27 Nisan günü HALKIN SESİ köşemizde okuyucumuz Mehmet Kılıç'ın Pülümür Jandarma Komutanının bölücülük yaptığı ve köylüyü baskı altında tuttuğunu açıklayan bir mektubunu yayınlamıştık.

"Karakol Komutanı Bölücülük Yapıyor" başlıklı yayınımız üzerine Adalet Bakanlığı, Pülümür Savcılığına yazı yazarak jandarma komutanı Hüseyin Fakir hakkında soruşturma açılmasını res'en talep etti. Bunun üzerine Pülümür Savcılığı,

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

Elazığ'da bir kahvehaneye ateş açıldı yedi kişi yaralandı

● Şehirde durum gergin

ELAZIĞ (AA)

Dün saat 22 sıralarında Sanayi Sağlık Ocağı civarında bir kahvehaneye açılan ateş sonucu ikisi polis 7 kişi ağır yaralandı.

Elazığ'da olayın duyulması üzerine halk sokaklara fırlamış ve yer yer gruplaşmalar başlamıştır. Sağ ve sol grupların çarpışmalarını önlemek ve mütecavizlerin kısa sürede ele geçirmek için askeri birliklerden yardım istenmiştir.

Birleşmiş Milletlere bir rapor sunan DPT müsteşarı

Bilsay Kuruç: "Türkiye'deki ekonomik bunalım dışardan ithal edilmiştir"

● Kuruç, yeni bir uluslararası ekonomik düzenin kurulması için sarfedilen gayretleri olumlu karşıladığını belirtti:

NEW YORK (ANKA)

Birleşmiş Milletlerde yapılan bir komite toplantısına Türkiye adına bir rapor sunan Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) müsteşarı Bilsay Kuruç, "Bütün petrol ithalatçısı gelişme yolundaki ülkelerle Türkiye aynı kaderi paylaşmaktadır" dedi.

Kuruç raporunda, 1973 yılından itibaren batı ekonomilerinin sürüklendiği iktisadi bunalımın özellikle petrol ihraç etmeyen gelişme yolundaki ülkelerde ve bu arada Türkiye'de

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

IMF'nin yaptığı bir araştırmaya göre:

ABD'nin dış ticaret açığı 36,5 milyar dolar

WASHINGTON (ANKA)

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, Birleşik Amerika'nın ödemeler dengesi açığının 1977 yılı için 36,5 milyar dolar olduğu açıklandı. Geçen yıl, cari işlemlere dayanan uluslararası ödemeler dengesi açığı ise 20,2 milyar dolar olarak belirlendi. ABD'nin 1976 yılı ödemeler dengesi açığı 11 milyar dolar olarak açıklanmıştı. IMF araştırmasına göre sanayileşmiş ülkeler için ortalama ödemeler dengesi açığı 1977 yılında, 4,95 milyar dolar olarak belirlendi. Ödemeler dengesinde Birleşik Amerika dahil birçok ülke açık verirken, bazı ülkelerde de fazlalıklar saptandı.

IMF heyeti İngiltere ekonomisini de denetlemeye gitti

LONDRA (ANKA)

Uluslararası Para Fonu (IMF) uzmanlarından bir heyet İngiltere'ye giderek, İngiliz ekonomisi üzerinde çalışmalar yapmaya başladılar. İngiltere için IMF'nin öngördüğü "Stand by" destekleme kredisi düzenlenmesinde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini araştıracak olan heyet "Stand by"ın devamı konusunda karar verecek.

IMF'nin denetleme çalışmaları 10 gün içinde tamamlanacaktır. Çalışmalar sırasında, İngiltere'de kredilerin hangi ölçüler içinde artacağı belirlenecek.

İngiltere'nin iki yıl süreli "Stand by" düzenlemesinde denetim konusunda ise, 13 aylık dönem sonunda izlenecek ekonomi politikası için IMF ile anlaşmaya varılacağı belirtildi. 13 aylık ilk dönemin sona ermesi üzerine İngiltere'ye giden IMF heyeti, bu ekonomi politikasını belirleyecek.

Başbakan Almanya ziyaretini tamamladı

Ecevit Alman işadamları ve sendikacılarla görüştü

● Ecevit, muhalefet liderleri Kohl ve Strauss ile görüştü.

● Alman sendikacıları ile yaptığı toplantıda Almanya'daki işçilerimizin meselelerinin ele alındığı bildiriliyor

● Türk işçileriyle bugün yapılacak toplantıdan sonra Başbakan İngiltere'ye gidecek

● Ecevit İngiltere'de Callaghan ve muhalefet liderleriyle görüşecek

Yazısı 5. sayfada

ALMANYA 100 MİLYON LİRALIK EK KREDİ AÇIYOR

Yazısı 5. sayfada

ALMAN RADYO VE TV'LERİNDE ECEVİT'İN GEZİSİ

Yazısı 5. sayfada

BAŞYAZI

İki süper devlet anlaşır mı?

Doğu Perinçek

Türkiye'de son zamanlarda hayli yaygınlaşan bir görüş var. Şöyle özetlenebilir: Sovyetler Birliği ile ABD ittifak halindedirler, iki süper devlet aralarında anlaşarak dünyayı paylaşmışlardır ve sık sık yapılan görüşmelerle bu anlaşmayı gözden geçirerek bazı değişiklikler yapıyorlar. Bu görüşte olanlara göre, her iki süper devlet de kendi çiftliğinin beyidir ve birbirlerinin çiftliklerindeki hakimiyetlerine saygı gösteriyorlar.

Acaba bu görüş doğru mu? İki süper devlet arasında bir anlaşma mı var, yoksa dünyanın tek efendisi olmak için birbirleri ile gittikçe şiddetlenen bir rekabet içinde midirler? Esas olan hangisidir?

Tek bir olgu dahi gerçeği ortaya sermektedir. Bu olgu, Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki silahlanma yarışıdır. Eğer aralarında anlaşma varsa, bu çılgınca silahlanmanın anlamı nedir? Özellikle Sovyetler Birliği, silahlanma ve savaşa hazırlık konusunda rakibine yetiştikten sonra, bugün niçin büyük bir hızla ABD'den çok daha üstün ve savunma amaçlarının çok ötesinde bir askeri güç yaratmaya çalışıyor? Bütün bunları anlaşma ile açıklamaya imkan var mıdır?

Emperyalistler arasında geçerli olan kanun orman kanunudur. Sovyetler Birliği dünyanın emperyalistler arasında paylaşılma masasına 1960'larda oturmuştur ve bütün sonradan görme zenginler gibi gözünü rakibinin hakimiyet alanlarına dikmiştir.

Emperyalistler arasında dünyanın paylaşılmasının tek bir yolu vardır, o da savaştır. 20. yüzyılın tarihi sanırız bu gerçeği yeterince ispat etmiştir. Emperyalistler arasındaki anlaşmalar, daima daha keskin çelişmeler için bir hazırlık dönemi olmuştur. Anlaşmalar geçicidir, sürekli olan ise, iki süper devlet arasındaki rekabettir. Bugün dünyadaki en keskin çelişme Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki çelişmedir ve gelişme bu çelişmenin daha da şiddetlenmesi yönündedir. Bugün dünyada anlaşamayacak iki güç varsa, onlar Sovyetler Birliği ve ABD'dir. Unutmayalım İkinci Dünya Savaşının ABD, İngiltere ve Fransası, Stalin'in başında bulunduğu Sosyalist ülkeyle anlaşmış, fakat Hitler'le savaşmışlardır. Emperyalistler arası paylaşım kavgası, eninde sonunda savaşla çözülür.

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

Kadirli'de bir yurttaşı öldüren üç komando ele geçirildi

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Kadirli'de Orhan Öztorun adlı yurttaşı öldüren Mehmet Bozkurt, Osman Nuri Çağlayan ve Mustafa Nabi Çağlayan adındaki komandolar yakalanarak ilk sorgularından sonra tutuklandılar.

Kısa bir süre önce, arabasına bomba koyulan Avukat Mustafa Öztorun ile akrabası Orhan Öztorun, Kadirli-Osmaniye yolu üzerinde komandolar tarafından durdurulduklar. Üç komando Mustafa Öztorun'un bomba konması olayı ile ilgili olarak açtığı davadan vazgeçmesini istediler. Tehdit edilen Mustafa Öztorun davadan vaz geçeceğini söyledi ancak saldırganlar bununla yetinmediler. Kendilerine teminat verilmesini istediler. Bunun üzerine Mustafa Öztorun'un akrabası olan Orhan Öztorun, "Yeter artık, ne istiyorsunuz" diye tepki gösterdi. Komandolar silahlarını ateşleyerek Orhan Öztorun'u öldürdüler. Olaydan sonra kaçan katiller daha sonra yakalanarak tutuklandılar.

Öte yandan Kadirli Lisesi Müdürü Yılmaz Gök-

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

Bir mahkumun öldüğü bildiriliyor

Kayseri Cezaevinde isyan çıktı

● Cezaevini kuşatan polis ve jandarmanın hedef gözeterek ateş açtığı iddia ediliyor

KAYSERİ (ÖZEL)

Kayseri Kapalı Bölge Cezaevinde isyan çıktı. Bunun üzerine, çok sayıda polis jandarmalarla birlikte hapishaneyi kuşattı. Polisin cezaevinin pencerelerinden hedef gözeterek mahkumlara ateş açtığı, içerden de silahla cevap verildiği bildiriliyor.

Önceki gece saat 23.30'da başladığı söylenen isyandan sonra, gece saat 02'00'de cezaevi çatısında yangın çıktı. Bu arada polisin kapıları kırarak koridorlara girdiği ve çatışmanın cezaevi içinde de sürdüğü belirtiliyor. Mahkumların arasından silahlı genç birinin "yangını söndürmeyin" diyerek silahını itfaiye ekiplerine doğrulttuğu itfaiye ekiplerince belirtiliyor. Çıkan yangında

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Şiddet Olaylarını Araştırma Komisyonu partilerin görüşlerini alıyor

ANKARA (ÖZEL)

CHP Grup Başkanvekilleri ve Milli Birlik Grubu Başkanı tarafından Cumhuriyet Senatosuna verilen önergeler kabul edilerek bu konuda bir komisyon kurulmuştu. Komisyo-

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

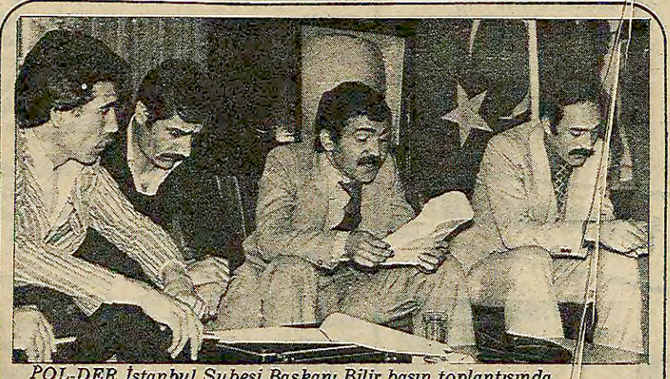

POL-DER İstanbul Şubesi Başkanı Bilir basın toplantısında (Foto: Gülay Aldemir)

POL-DER İstanbul Şubesi Başkanı

Bilir: POL-DER'in kapatılmak istenmesi demokrasiye aykırıdır

● Bilir "Üyelerimiz üzerindeki saldırılar ve amirlerden gelen baskılar devam ediyor"

İSTANBUL (ÖZEL)

POL-DER İstanbul Şube Başkanı Kazım Bilir, POL-DER'in kapatılma girişimlerini kınayarak, örgütlenme özgürlüğünün kısıtlanmasının demokrasiye aykırı olduğunu söyledi.

Dün bir basın toplantısı düzenleyen POL-DER İstanbul Şubesi Başkanı Bilir, derneklerinin

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Gani Bozarslan'ın cenazesi bugün Diyarbakır'da toprağa veriliyor

Önceki gece Harem iskelesinde ölü olarak bulunan devrimci şair Gani Bozarslan'ın cenazesi bugün memleketi olan Diyarbakır'da toprağa verilecek. Babası Mehmet Emin Bozarslan'ın izin vermemesi üzerine İstanbul'da cenaze töreni yapılamadığı bildiriliyor.

Devrimci kişiliği ve şiirleri ile tanınan Bozarslan'ın ölümü geniş bir üzüntüye yol açtı. Motor Meslek Lisesi öğrencileri bir forum düzenleyerek Gani Bozarslan'ı andılar. Toplantıda Bozarslan'ın "Cibuti" ve Şehitlerimiz" adlı şiirleri okundu.

FİKİR MEYDANI

"Memur" sayılan işçiler

Mehmet Cengiz
AVUKAT

Mart ayı başında gazetelerde, Çalışma Bakanı Sayın Bahir Ersoy'un bir açıklamasını okumuştuk. Onbinlerce çalışanı yakından ilgilendiren bu açıklamada; işçi-memur ayrımının çözüme kavuşturulacağı ve işçi-memur ayrımı komisyonunun 28 Kasım 1976 tarihinde yayınlanan kararının,Mart ayı içinde çıkarılacak bir kararname ile yürürlüğe konulacağı belirtilmişti.

Fazlaca ayrıntılarına girmeksizin, o gün esas olarak sevindirici bulduğumuz, ancak bugüne kadar maalesef gerçekleştirilmeyen bu açıklamanın konusu olan, kamu kesiminde çalışan ve "memur" sayılan emekçilerin sorunlarına kısaca değinmek istiyoruz.

KAMU KESİMİNDE ÇALIŞANLARIN SENDİKAL HAKLARI GASPEDİLMİŞTİR

Özellikle 1960'ların sonunda, kamu kesiminde çalışan işçilerin sendikal haklarını kısıtlayıcı doğrultuda çalışmalar yapılmaya başlandı. Doğal olarak sendikal hak ve özgürlüklerin, bütün çalışanları kucaklayıcı doğrultuda gelişmesi gerekirken, sendikal haklar tersine bir gidişle kısıtlanmak istendi. Bu dönemde, 1963 yılından beri toplusözleşme düzeninden yararlanarak, ekonomik durumunu iyileştirme ve iş güvencesini kazanma yolunda ileri adımlar atan kamu kesimi işçisi "memurlaştırılarak", o güne kadar elde ettikleri hakları elinden alınmaya çalışıldı. yasalarda yapılan çeşitli düzenlemelerle bu, önemli ölçüde gerçekleştirildi. Bu geriye dönüşü düzenleyen hükümler, 12 Mart rejiminden de yararlanılarak, giderek genişletildi ve pekiştirildi. Anayasa'da yapılan değişikliklerle, zaten toplusözleşme ve grev hakkından yoksun bulunan memurların sınırlı sendikal hakları da ellerinden alındı.

"MEMUR" DENİLEN ONBİNLERCE EMEKÇİ YASAL ANLAMDA DA İŞÇİDİRLER

Esasen işçi-memur ayrımının kesin çözümü "işçi-memur ayrımına son verilmesi ve bütün çalışanlara tek statü uygulanması, sendikal hakların tüm çalışanlara tanınması"yla mümkün olabilir. Ancak bugün kazanılmış yasal hakların kullanılması, yüzbinlerce çalışanı ilgilendiren yasallaşmış sendikal hakların fiilen kullanılarak hayata geçirilmesi, bu yolda atılması gereken ilk ve önemli bir adım haline gelmiş bulunmaktadır.

Öncelikle belirtilmesi gerekir ki, kamu kesiminde çalışanlar denildiği zaman, bunların içinde dilimizde "memur" olarak nitelendirilen, esas olarak çalışmaları kol emeğine dayanmayan "beyaz yakalılar"ın oluşturduğu kategorilerin de yer almakta olduğu, tartışma götürmeyecek bir gerçektir. Burada esas olarak sözünü etmek istediğimiz kamu kesiminde çalışanların bu bölümü değil, bugün artık işçi oldukları yasal olarak da kabul edilmiş bulunan onbinlerce kamu işçisinin sendikal hak ve özgürlükleridir. İşte Sayın Çalışma Bakanı'nın sözünü ettiğimiz açıklaması, bu işçilerin bugün artık yasal olarak da gerçekleşmiş bulunan bu demokratik haklarının uygulanıp uygulanmamasına ilişkindir.

15 Mayıs 1975 tarih ve 1897 sayılı kanunun (3) 5. maddesine göre;

"Hangi kurumların devlete verilmiş asli ve sürekli bir kamu hizmetini, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları, hangilerinin bu nitelikte bulunmadıkları, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay içinde Çalışma ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı temsilcilerinden oluşan komisyonun önerisi üzerine, Bakanlar Kurulu kararı ile saptanır". (4)

Bakanlar Kurulu'nun bu hususdaki kararı 28 Kasım 1975 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmış olup, bu kararın 2. maddesinde;

"Bu karara ekli I ve II sayılı listelerde gösterilen kurumlarda çalışanlardan kimlerin memur, kimlerin işçi statüsüne gireceği, kurumların niteliklerine göre hazırlanan listeler göz önünde bulundurularak 15.5. 1975 tarihli ve 1897 sayılı kanunun 5. maddesinin 2. fıkrası uyarınca teşkil olunacak komisyon tarafından tespit edilir".

denilmektedir.

Gerçekten de, 1897 sayılı yasanın 5. maddesinde; " ... Her bir kurumda, hangi görevlerde çalışanların, 4. maddede belirlenen esaslara göre, memur veya işçi olduğuna, Bakanlar Kurulu kararının yayımlanması tarihinden itibaren 12 ay içinde Çalışma ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesi'nin sürekli olarak görev yapmak üzere atayacakları uzman temsilcilerden oluşan komisyonca kesin olarak karar verilir..."

denilmek suretiyle bu husus düzenlenmiştir.

1897 sayılı yasanın 5/2. maddesi hükmü uyarınca kurulan komisyon, çalışmalarını tamamlamış ve yasada belirtildiği üzere sorunu kesin olarak çözümleyen "İşçi-Memur Ayrımı Hakkındaki Rapor"u, 28 Kasım 1976 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmak suretiyle yürürlüğe girmiştir.

Anılan komisyon raporu ile buna ekli listelerde yer alan onbinlerce kamu kesimi emekçisi, bu raporun yayım tarihi olan 28 Kasım 1976 tarihinden itibaren işçi statüsünü kazanmış bulunmaktadır.

Gerek 26 Kasım 1975 tarih ve 7/10986 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ve gerekse 28 Kasım 1976 tarihli komisyon raporu, 1897 sayılı yasanın ekleridir.

Halen yürürlükte bulunan 1322 sayılı yasanın 3. maddesinde; (5)

"Kanun ve nizamnameler, metinlerinde başka suretle sarahat bulunmadığı takdirde, Resmi Gazete ile neşrini takip eden günün başlangıcından hesap edilmek üzere 45. günün hitamından itibaren Türkiye'nin her tarafında aynı zamanda mer'i olur"

denilmektedir.

Yasanın bu hükmüne göre; yasalar ve yönetmelikler metinlerinde yürürlük tarihi bulunmadığı takdirde, Resmi Gazete ile yayımını izleyen 45 günden sonra yurdun her yerinde geçerli olmaktadır. Bu durumda; 1897 sayılı yasanın 5/2. maddesi hükmü uyarınca kurulan komisyonun işçi-memur ayrımı hakkındaki raporu, yayınlandığı 28 Kasım 1976 tarihinden itibaren 45 gün sonra yani, 12 Ocak 1977 günü Türkiye'nin her yerinde geçerlilik kazanmış olup, 28 Kasım 1976 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuş bulunmaktadır.

Ayrıca, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun görüşü de soruna ışık tutucu mahiyettedir. Buna göre;

"Her ne kadar bir işyerinin İş Kanunu kapsamına alınması için bir idari karara ihtiyaç varsa da, idare makamlarının İş Kanunu'nun 1 ve 2. maddesi ile ona ilişkin kararnameler hükümlerince İş Kanunu kapsamına alınması gerektiği halde her nedense gerekli incelemeyi yaparak karar vermemiş bulunmaları işçi ile işveren arasındaki münasebetler bakımından İş Kanunu'nun tatbik edilmemesini gerektirmez".(6)

Bu durumda anılan komisyon raporuna ekli I sayılı listede yer alan görev ve kadro ünvanlarını taşıyan çalışanlar ve II sayılı listede yer almayan görev ve kadro ünvanlarını taşıyan çalışanlar ile ilgili kurumlar arasındaki ilişkide, 1475 sayılı İş Yasası hükümlerinin uygulanması ve bu işyerlerinde 274 ve 275 sayılı yasalarda yer alan sendikal hak ve özgürlüklere uyulması, 28 Kasım 1976 tarihinden bu yana yasal bir zorunluluktur.

1897 sayılı yasanın 5. maddesinin son fıkrası gereğince, "komisyonun vereceği kararlara karşı ilgililer Danıştay'a başvurabilirler" di. Komisyon kararının yayım tarihi olan 28 Kasım 1976 tarihinden bu yana yasal süresi içinde Danıştay'a bildiğimiz kadarıyla ilgililerce herhangi bir başvuruda bulunulmamıştır.

Yasada bu komisyonun "sürekli olarak görev yapacağı"nın ve "kesin olarak karar vereceği"nin belirtilmiş olması, bu çalışanların yasal anlamda da işçi olduklarını kanıtlamaya kural olarak yeterli ise de, bu komisyon kararlarına karşı "Danıştay'a başvurulabileceği"nden söz edilmiş olması da, bu hususu teyit eder mahiyettedir. Zira, sırf görüş bildirmek amacıyla verilen mütalaalarla ilgili olarak Danıştay'a başvurmak suretiyle iptal isteminde bulunmak hukuken mümkün değildir. Bu dahi, 28 Kasım 1976 tarihli komisyon kararının mahiyetini ve onbinlerce emekçiye sendika ve toplusözleşme hakkı tanıyan niteliğine idarenin uyma zorunluluğunu izaha yeterlidir.

"MEMUR"LARDAN ÖRNEKLER

Söz konusu komisyon raporuna ekli I nolu listede yer alan ve işçi oldukları artık kabul edilmesi gereken çalışanlardan birkaç örnek verirsek, sanırız durum daha da açıklığa kavuşur. Bu raporun nasıl bir adaletsizliği kısmen de olsa ortadan kaldırdığı daha iyi anlaşılır. Yıllardır gaspedilmiş işçilik hakları bu komisyon kararıyla teslim edilmiş olan kamu kesimi emekçilerinin bazılarının kadro ünvanları şöyle: Aşçı, alçı kalıpçısı, ateşçi, arabacı, ayakkabıcı, bahçıvan, boyacı, badanacı, bulaşıkçı, dösemeci, doğramacı, duvarcı, elektrikçi, fırıncı, garson, hamal, hat bakıcısı, inşaatçı, itfaiyeci, kaloriferci, kazancı, kalıpçı, kapıcı, marangoz, muslukçu, nalbant, odacı, oto bakımcısı, oto yıkayıcısı, paketçi, sucu, şöför, tamirci, taş kırıcısı, ütücü....vb.

İşte, geçmiş hükümetler gibi, maalesef bugünkü hükümetçe de halen "memur" kabul edilen kamu kesimi emekçilerinin bazıları bunlar. Bu emekçilerin sendikal hak ve özgürlükleri bu yolla gaspedilmiş bulunuyor.

ÇÖZÜM

Şimdi tartışma konusu olan husus, yukarıda izah etmeye çalıştığımız yasal düzenlemeler karşısında artık işçi oldukları tartışılmayacak kadar açık olan bu emekçilerin,işçilikten gelen demokratik haklarını kullanabilmeleri için yeni bir idari işleme gerek olup olmadığıdır.

Yasal düzenlemedeki bu açıklığa rağmen, Sayın Çalışma Bakanı'nın söz konusu açıklamasından, yeni bir idari işleme, bir kararnameye gerek bulunduğu düşüncesinde olduğunu öğreniyoruz.

Biz, meselenin emekçilerin menfaatleri açısından esas olan yönünün uygulama olduğuna inandığımızdan, Sayın Bakan'ın kararname yoluyla da olsa bu sorunun çözüme kavuşturulacağı şeklindeki açıklamasını olumlu karşıladığımızı söylemiştik. Oysa aradan aylar geçtiği halde soruna el atılmış değildir.

Konuyla yakından ilgilenen onbinlerce emekçinin daha fazla beklemeye tahammülü kalmamıştır. Kamu kesiminde çalışan işçiler yıllardır mücadele ederek kazandıkları bu yasal haklarını derhal hayata geçirmeye girişmeli ve sendikalar kurarak ya da mevcut sendikalara üye olarak sendikal haklarını kullanmaya başlamalıdırlar. Burada işçi sendikalarına da çok önemli görevler düşmektedir. Hak nasıl mücadele ile kazanıldıysa, uygulanması da bir mücadele konusudur. Bunu engellemeye çalışan her tutum yasalara aykırı olacaktır.

(1) 27 Mayıs 1949 tarihli Resmi Gazete
(2) 19 Mart 1954 tarihli Resmi Gazete
(3) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bazı Maddelerinin Kaldırılmasına ve Bazı Maddeler Eklenmesine Dair 12 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
(4) 26 Mayıs 1975 tarihli Resmi Gazete
(5) Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve Meriyet Tarihi Hakkında Kanun - 4 Haziran 1928 tarihli Resmi Gazete
(6) Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 4.7.1962 gün ve E.4/69, K.71 sayılı kararı.

devrimci sözlük

Üretim ilişkileri

Üretim ilişkileri deyince, insanların üretim içindeki karşılıklı ilişkilerini anlıyoruz. İnsanlar, üretim araçlarını kullanarak tabiatı kendi ihtiyaçlarına göre değiştirirler. Üretim faaliyeti budur. Ancak, bunu yaparken insanlar kendi aralarında da belirli ilişkilere girmek zorundadırlar. Çünkü insan üretimi tek başına gerçekleştiremez. Üretim ilişkilerinin ne olduğunu anlayabilmek için şu sorulara cevap vermek gerekir:

1- Toprak, fabrikalar, madenler gibi üretim araçları kimin elindedir? Bir azınlığın mı, yoksa toplumun tümünün mü?

2- Bu araçları elinde tutan bir azınlıksa, bu azınlıkla üretimi gerçekleştiren sınıf veya sınıflar arasındaki ilişkiler nelerdir? Bu azınlığın öteki sınıfları sömürmesi nasıl mümkün olmaktadır? Sömürünün biçimi nedir?

3- Üretim sonucunda yaratılan ürünler nasıl bölüşülüyor?

Bu sorulara verilen cevaplara göre, üretim ilişkilerinin üç yönü ortaya çıkar;

a) Üretim araçları üzerindeki mülkiyetin biçimi yani mülkiyet ilişkileri,

b) İnsanların üretim içindeki yeri ve karşılıklı ilişkileri.

c) Bölüşüm ilişkileri.

Bunların içinde en önemli olanı mülkiyet ilişkileridir. Çünkü, üretim araçları üzerindeki mülkiyetin biçimi, hem insanların karşılıklı ilişkilerini hem de bölüşüm ilişkilerini tayin eder. Mülkiyet özelse, yani üretim araçları bir azınlığın elindeyse, toplumda insanlar arasındaki ilişki sömüren-sömürülen ilişkisidir. Üretim araçlarını elinde bulunduran sınıf, bu imkanı kullanarak, diğer insanları kendi hesabına çalıştırır. Böylece ürünlerin bölüşümünde de aslan payını alır.

Bütün insanlık tarihi boyunca beş tür üretim ilişkisi görülmüştür. İlkel komünal, köleci, feodal, kapitalist ve sosyalist.

İnsanlık tarihinin ilk başlarında, ilkel komünal düzende üretim araçlarına sahip olan bir azınlık değil, toplumun tümüydü. Üretim aletleri taş aletler, ok ve yaydı. Yapılan üretim ancak insanların en zorunlu ihtiyaçlarını karşılayabiliyordu. Bir fazlalık ortaya çıkmıyordu. Emek ortaktı. Üretim araçları ve yaratılan ürün de ortaktı. Özel mülkiyet olmadığı için sömürü yoktu. Bu toplum düzeninde üretim ilişkilerinin temeli, üretim araçlarına tüm toplumun sahip olmasıydı.

Köleci düzende, köle sahipleri bütün üretim araçlarını elinde bulunduruyordu. Üretim aletleri biraz daha gelişmiş, artık madeni aletler ortaya çıkmıştı. Bu düzende köle sahipleri, köleleri alıp satabilir, hatta öldürebilirlerdi. Bu düzende üretim ilişkilerinin temeli köle sahiplerinin üretim araçlarına, hatta bizzat köleye sahip olmasıydı. Artık özel mülkiyet ortaya çıkmıştı ve bütün servet birkaç köle sahibinin elindeydi.

Feodal düzende esas üretim aracı olan toprak, feodal toprak ağasının elindeydi. Toprak ağaları, köylüleri zorla kendi topraklarında karşılıksız olarak çalıştırıyorlardı. Buna angarya deniyordu. Veya, köylülerin kendi topraklarında elde ettikleri ürünün bir kısmına el koyuyordu. Buna ürün-rant deniyordu. Nihayet, köylülerin ürünlerini satarak elde ettikleri paranın bir kısmına el koyuyordu. Buna para-rant deniyordu. Feodal üretim ilişkisinin temeli, toprak ağalarının toprağı elinde bulundurmasıydı. Feodal üretim ilişkisi Türkiye'de hala önemli ölçüde yaşamaktadır. Bu ilişkiler, köylülerin özgürlüğe kavuşmasının önünde en büyük engeldir.

Kapitalist düzende, kaitalistler bütün üretim araçlarına sahiptirler. İşçiler işgüçlerini kapitalistlere satmak zorunda kalırlar. Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet sayesinde kapitalistler işçileri, artı-değere el koymak suretiyle sömürürler.

Sosyalist düzende ise, toplumsal mülkiyet vardır. Üretim araçları işçi sınıfının elindedir. Bu durumda artık, ne sömüren ne de sömürülen vardır. Bölüşüm, "herkese emeğine göre" ilkesine uygun olarak yapılır.

Bir toplum düzenindeki üretim ilişkileri o toplumdaki üretici güçleri ilk zamanlarda geliştirir. Fakat gelişen üretici güçler bir zaman sonra varolan üretim ilişkileri tarafından engellenir. Bu durumda, o toplumun esas üretici gücü olan emekçilerle, artık eskimiş bulunan üretim ilişkilerine dayayanan hakim sınıflar arasındaki sınıf mücadelesi şiddetlenir. Sonunda eski düzen yıkılır ve onun yerini üretici güçlerin gelişmesine uygun düşen yeni üretim ilişkisinin hakim olduğu daha üleri bir düzen alır.

BULMACA

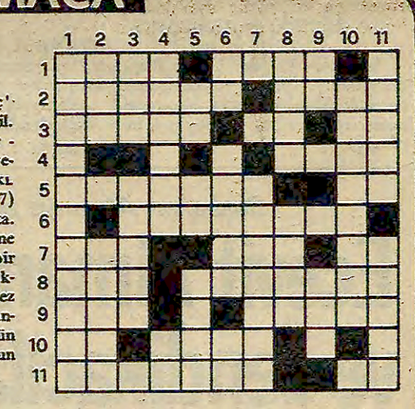

SOLDAN SAĞA: 1) Engel - Norveç'in başkenti. 2) Tayin etmek - Tersi yeni değil. 3) Dokunma, bağlantı, ilişki kurma - Asker - Bir renk. 4) Para olarak değil, madde olarak verilen. 5) Eski dilde başkanlık - Tersi bir takı. 6) Giysilerin buruşukluklarını gidermek. 7) Sunma - Eski dilde yapma, etme - Bir nota. 8) Mikroskopta incelenecek maddelerin üzerine konduğu cam parçası - Casuslar. 9) Başına bir harf eklenirse danışıklı dövüş - Arap Emirlikleri ve İran'ın etrafında yer aldığı bir körfez adı. 10) Çinkonun simgesi - Bir emir. 11) Canlıların dışında yer kabuğunu oluşturan bütün kimyasal maddelere verilen ad - Sodyumun simgesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Dünyayı ve toplumsal olayları açıklarken nesnel gerçeklerden hareket eden, maddenin düşünceden önce geldiğini ve düşünceyi belirlediğini savunan dünya görüşü. 2) Tersi, İspanya'da BASK bölgesinin özgürlüğü için mücadele eden örgütün kısa adı - Tersi,yadsıma. 3) Ün - Batmaksızın suyun üzerinde durma, su üstünde ilerleme. 4) Üretim, emek harcanarak ortaya çıkartılan şeyler- Yemekten fiil .5) Sansar cinsinden, bir hayvan- Tersi, traşbıçağı- Radyumun simgesi 7) Ölçüleri birbirini tutma, bir şeyin bir başka şeye uygunluğu (Eski dil) 8) Türk parası-Anlam. 9) Kimi aygıtlarda düz ve uzun kısım -Amerika da ortaya çıkan ve gençler arasında yayılan bir hastalık haline gelen sentetik uyuşturucu madde. 10) Suçlu olduğu sanılan kimseler. 11) Dış görünüş-Birini veya bir şeyi bulmaya çalışma.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

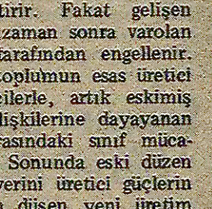

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İsviçre

Başbakan'a soruyorum
İşkenceci Fahrettin Benli Zürih'te ne arıyor?

Zürih Kantonundan Bir Okuyucu

Biz ekmek parası için İsviçre'de çalışıyoruz. Zürih'te bir konsolosluk vardır. Bir zamandan beri burada Fahrettin Benli diye bir "Koruma polisi" var. Biz öğrendik ki, bu adam eskiden çok işkence yapmış. Ecevit bize böylesi bir adamı mı layık görüyor?

Konsoloslukta Hergün gazeteleri masalardan eksik olmuyor. 5 tane Hergün'ü bir arada gören var. Neden diğer gazeteler de giremiyor?

Başbakan İsviçre'ye geldiğinde bir konuşma yapmıştı. "İsviçre'de vatandaşlar arasında kavga-gürültü olmayışı çok iyi" demişti. Hakikaten bu böyledir. Niçin kavga yapalım? Hepimizin sorunları aynıdır. El ele vermek istiyoruz. Ama faşistler kışkırtma yapıyor. Böyle giderse korkarım Ecevit aynı sözleri bir daha söyleyemeyecek. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve ölüür bakanlar bu duruma çare bulsun.

Kulu KONYA

Adliye personeli köle gibi çalıştırılıyor

Gazeteci Zeki Oğuz

Her şeyden önce tüm çalışanların yasal hakkı olan 8 saatlik mesai adliye personeli için yoktur. İş gününe Cumartesi ve Pazar günleri de dahildir. Buna karşılık bir kuruş ek mesai ücreti verilmez. Karda, çamurda, yazın sıcağında tatilini bırakıp keşiflere giden bir zabıt katibinin eline geçen para 665 kuruştur.

Binlerce dosya içinde didişmek zorunda bırakılan adliye personelinin tayin ve terfileri de Bakanlığın ve Adalet komisyonlarının lütfuna terkedilmiştir. Senelerce aynı kadroda çalışan terfisi yapılmayan personel terfi için Adalet Komisyonuna başvurduğum zaman dilekçesi geri çevrilmekte, personelin içinde bulunduğu zor koşulların bakanlığa duyurulması engellenmektedir.

Adliyelerdeki geniş iş hacmine karşılık yeterli kadro verilmemekte, üç dört personelin ancak altından kalkabileceği görev bir kişinin üstüne yıkılmaktadır.

Geçtiğimiz hafta hakimlerin ve savcıların maaşlarını artıran bir kanun tasarısı Meclis komisyonlarına verildi. Bu tasarıda Hakimler Kanununa tabi kişilerin maaşları iki katına yükseltildiği halde adliyelerde tüm yükü omuzlayan zabıt katipleri, odacılar ve mübaşirler için hiç bir hüküm yoktu. Zabıt katibi haftanın yedi günü zoraki çalıştırılır ama yeni haklar bir yana, kazandığı hakları bile kullandırılmaz.

Adliyelerde çalışanlar için emeklilik hayatı yoktur denilir. Bilimsel raporlar ise adliyelerden emekliye ayrılanların birkaç yıl içinde öldükleri gerçeğini ortaya koymuştur. Bu ağır koşullar içinde başka bir şey beklenemez. Son olarak söyleyebileceğimiz tek şey şudur: Bu sorunların çözüm yolu tüm memurların örgütlü mücadelesinden geçer.

Çemişkezek

Bölücülük yapanların bir marifeti daha

Celal Karyemez

Murat İlkokulunda 20 Mart günü öğrencilere gelen yiyeceklerden bir kısmı çalındı. Soyulan yerin penceresi açılarak oraya, sözümona köydeki babamın ilçede oturan enişteme yazdığı bir mektup eski bir cüzdana konur ve bırakılır. Olay emniyete bildirildikten sonra komiser gelmiş ve camı da kasıtlı olarak kırmış.

Mektup dikkate alınarak derhal çobanlık yapan eniştemin evine baskın yapılır. Sonra da derhal köyümüz Meştek'e bir ekip gönderilir. Buna rağmen köylüler kefil olup arama yapmayı engellerler.

Babamın emniyete getirildiğini Çemişkezek'te öğrendim ve derhal gittim. Küfürlerle, tehditle itiraf et diye baskı yaptılar. Yazıların karşılaştırılmasını söyledik. Yazı incelendi ve babamın suçlu olmadığı ortaya çıktı.

Bu tertibin halk içinde bölücülük yapanların marifeti olduğunu biliyoruz. Mezhepçilik yapanlar bize karşı bu tertibi düzenlediler. İlgililere duyuruyorum.

Kahramanmaraş

Sümerbank'ta değişen bir şey yok

Sümerbank'tan İşçiler

Bizler Kahramanmaraş Sümerbank Tekstil Fabrikasında çalışmakta olan işçileriz. Bu işyerinde uygulanmakta olan Alevi-Sünni ayrımı son zamanlarda doruk noktaya ulaşmış bir vaziyette devam ediyor.

Fabrika içindeki komandolar, bazı kız arkadaşlara bu nedenle baskı yapmaya başladılar. Hatta soyunma odalarında kız arkadaşların dolaplarını kırıp, içerisindeki devrimci gazeteleri toplayıp, sendikaya şikayet ediyorlar. Hatta işi dolaplara tehlikeli maddeleri koyma küstahlığına vardırıyorlar.

Samsun

Ekmek de mi yemeyeceğiz

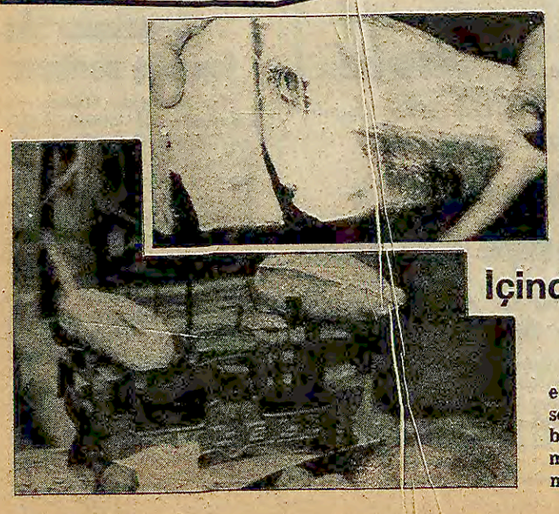

İçinden çıkmayan pislik kalmadı

Bir Okuyucu

Samsun'da bir süre önce ekmeğe zam yapıldı. Zamdan sonra bir müddet sıklaşan zabıta kontrolleri, şimdi tamamen durmuş durumda. Ekmeklerin ne gramajı birbirini tutuyor, ne de temiz ekmek yemeye imkan var. İşte bunun ispatı. Geçen gün aldığım iki ekmeğin tartıdaki durumları böyleydi. Birinden de resimde görüldüğü gibi çuval iplikleri çıktı.

Almanya

Rüşvet vermeden iş yaptıramıyacak mıyız?

Aşık Halu

4 Nisan günü babamla yurt dışına gelmek üzere, Ankara Havaalanına geldik. İşlemlerimiz bitti. Gidip bir gazete alıp okuyayım" dedim. Kapıdaki polis bana alacağım gazeteyi sordu. Ben de "Aydınlık, Milliyet ve Günaydın" deyince, ".... lan, komünist, alamazsın" dedi.

Daha sonra ikinci bir kontroldan geçtik. Ankara'da paramı bozdurup yiyemediğim için cebimde 2 bin lira para buldular. Tam uçak kalkarken beni karakola davet ettiler. Yanımda misafir olarak yurt dışına getirdiğim kişilerde de vardı. "Bu suç değil" dediysem de beni o gün kalkan uçağa bindirmediler. "Bunun en kısa zamanda sonuçlanmasını istiyorsan bunun 500 lirasını bize vereceksin" dediler.

Devlet görevlilerine duyururum.

1500 ADET 1100x20 EBAT DIŞ LASTİĞE SICAK SİSTEMLE KAPLAMA YAPILACAKTIR
İ.E.T.T. İŞLETMELERİNDEN

1) Yukarıda yazılı malzeme mektupla fiyat ve teklif isteme usulü ile ihaleye çıkarılmış olup, teklif edilecek bedelin, şartnamede yazılı kanuni nisbetlerine göre hesap edilecek miktar kadar teminatı havi teklif mektupları 25.5.1978 Perşembe günü saat 15.00 e kadar Metrohan 4'üncü Katta bulunan İç Ticaret Müdürlüğüne elden teslim edilecektir.

2) Bu işe ait şartnameler İç Ticaret Müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir..

Basın-15807-278

KARAYOLLARI 10. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN
TRABZON

1— Bölgemizin bekçi ve kapıcıları ihtiyacı için (51.750.—) lira tahmini bedelli 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince 90 takım yazlık elbise 90 adet resmi kasket kumaşı idaremizce verilmek üzere diktirilecektir.

2— Eksiltmesi 23/5/1978 SALI günü saat: 10.30'da Trabzon Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü binasında toplanan komisyon huzurunda yapılacaktır. Bu işe ait şartname vs. evrak her gün mesai saatleri dahilinde Bölge Müdürlüğü Malzeme Amirliğinde görülebilir.

3— İsteklilerin 1978 yılına ait Ticaret-Sanayi odası belgesi veya mensubu bulundukları derneklerden bu konuda verilmiş belge ile (3.838.—) liralık muvakkat teminat vermeleri.

4— Taliplilerin eksiltme şartnamesinde verilen izahat dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplarını eksiltme günü saat 9.30'a kadar makbuz mukabilinde Komisyon Başkanlığına vermeleri lazımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. Keyfiyet ilân olunur.

Basın-15222-276

Arafat ABD ile görüşmeye hazır olduğunu açıkladı

Sedat:"İsrail olumsuz tutumunu sürdürürse 1973 Ekim savaşı son savaş olmaz"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, "New York Times" gazetesine verdiği bir demeçte, İsrail'in, barış görüşmeleri konusundaki davranışını yumuşatmaması halinde, 1973 Orta Doğu savaşının bölgede son savaş olmayacağını söyledi.

Sedat, geniş kapsamlı bir barış anlaşmasına doğru ilk adım olarak, 1967 savaşından önce olduğu gibi, Batı Şeria'nın Ürdün, Gazze şeridinin de Mısır'ın kontrolü altına sokulmasını önerdi. Sedat, İsrail olumsuz davranışını sürdürdüğü ve barışın sağlanmasına katkıda bulunmadığı sürece, 1973 Ekim savaşının son savaş olamayacağına dikkati çekti.

İsrail Başbakanı Begin'in, bugünkü kuşagın Batı Şeria'dan çekilmeyeceği ve bunun anlaşma zemini olmayacağı yolunda New York'ta verdiği demeç hakkında görüşü sorulan Enver Sedat, şu cevabı verdi:

"Begin'in sözlerinin gerçek anlamı, bu kuşakta barışın sağlanamayacağıdır.

"Begin'in planı, Batı Şeria ve Gazze şeridinde güvenlik bahanesi altında ilelebet İsrail askerleri bulundurmaktır."

Bununla birlikte Sedat, Kudüs'e yaptığı ziyaretten bu yana ilerleme sağlanamamış olmasına rağmen, barış konusunda iyimser olduğunu sözlerine ekledi.

ARAFAT: "AMERİKA İLE GÖRÜŞMEYE HAZIRIM"

Resmi Katar Haber Ajansının bildirdiğine göre, Filistin Kurtuluş Örgütü Başkanı Arafat, Filistin halkının çıkarlarını sağlamak amacı ile ABD, ya da herhangi bir başka devletle görüşmeye hazır olduğunu açıkladı.

Ajans, Arafat'ın Katar'ın başkenti Doha'da düzenlediği basın toplantısında, daha sonra şunları söylediğini belirtti:

"FKÖ, Amerika Birleşik Devletleriyle ilişki kurmaya çalıştı, fakat onlar bu girişimi kabul etmediler."

Arafat, basın toplantısında FKÖ'nün bir süre önce Washington'da kurduğu Enformasyon Bürosunun başına, Amerikan pasaportu taşıyan bir Filistinlinin getirildiğini bildirdi.

SUDAN DEVLET BAŞKANI CEZAYİR'DE

Sudan Devlet Başkanı Numeyri, Arap ülkelerine yaptığı ziyaretin beşinci durağı olarak Cezayir'e gitti. Cezayir Devlet Başkanı Bumedyen ile bir görüşme yaptı. Görüşmede Orta Doğu sorununun ele alındığı ve Numeyri'nin, Mısır Devlet Başkanı Sedat'ın İsrail'le tek taraflı görüşmelere başlamasından sonra Arap ülkeleri arasında beliren çeşitli görüş ayrılıklarını giderici yönde öneriler sunduğu belirtilmektedir.

Suudi Arabistan Afrika kurtuluş hareketlerine yardımda bulundu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Suudi Arabistan, Afrika Birliği Örgütü Özel Kurtuluş Fonuna iki milyon dolar yardım yaptı.

Yardım, Suudi Arabistan'ın Adis Ababa'daki Büyükelçilik müsteşarı Ahmet Attas tarafından Afrika Birliği Örgütü Genel Sekreteri William Eteki ye iletildi.

Bu para, geçen sene Martta toplanan Arap-Afrika zirvesinde Arap ülkelerinin Afrika ülkelerine yapmayı kararlaştırdıkları 11 milyon dolarlık yardımın bir parçasıydı.

Mısır, Kuveyt, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Libya ve Suudi Arabistan şu ana kadar bir yardım fonuna katkıda bulunan ülkeler arasında.

Kıbrıs Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Denktaş'ı protesto etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kıbrıs Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Nikos Rolandis, Rauf Denktaş'ın bağımsız bir "Kıbrıs Türk Federe Devletinin" ilanı konusunda verdiği demeci protesto etti.

Rolandis, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a Kıbrıs Cumhuriyeti hükümetinin bu konudaki tutumunu açıklayan bir mesaj gönderdi.

Yayınlanan resmi bildiride, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin beş daimi üyesinin, Rauf Denktaş'ı bu demecinden dolayı protesto etmelerinin istendiği açıklandı.

Bildiride, Denktaş'ın demeci yeni bir şantaj taktiği olarak nitelendirildi.

KIBRIS TÜRK MECLİSİ BAŞKANLIĞINA OĞUZ RAMADAN KORHAN SEÇİLDİ

Kıbrıs Türk Meclisi Başkanlığına Ulusal Birlik Partisi Girne Miletvekili Oğuz Ramadan Korhan seçildi. Eski Başkan Osman Örek 20 Nisanda istifa etmişti.

BM 3. Deniz Hukuku Konferansında Boğazlar meselesi ele alındı

BOĞAZLAR ÜZERİNDE TAM EGEMENLİK VE YARGI HAKKI İSTENDİ

İspanya, Yunanistan ve Fas:"Boğazlardan transit geçen gemilerin, boğazlara sahip ülkelerin savunma ve güvenliğine zarar vermeleri engellenmelidir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

3. Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansının 7. Toplantısında boğazlarla ilgili maddeler ele alındı. Pek çok Üçüncü Dünya ülkesi "Gayriresmi Ortak Müzakere Metni"ndeki uluslararası deniz ulaşımında kullanılan boğazlarla ilgili bazı şartlara karşı çıktılar. Bunların süper devletlerin hegemonyacı emellerini kolaylaştırdığını belirttiler.

İspanya delegesi öngörülen transit geçiş sisteminin ,kabul edilemez bir sistem olduğunu belirtti. Bir ülkenin karasularının içinde bulunan bir boğazın, o ülkenin egemenliği altında olduğunu söyledi. Ülkenin, boğaz üstünde egemenlik ve yargı hakkına sahip olduğunu vurguladı. Dolayısıyla karasularından geçiş sisteminin aynı şekilde boğazlara da uygulanmasını gerektiğine dikkati çekti.

Fas delegesi, metinde öngörülen transit geçiş hakkının, aşağı yukarı tamamen saçmalık olduğunu belirtti. Bazı maddelerin boğazlara sahip ülkelerin eğemenlik ve güvenliğine zararlı olmasının yanı sıra, uluslararası deniz ulaşımının güvenliğine de aykırı olduğunu söyledi. Bu maddelerin değişmesini istedi.

Türkiye, İspanya ve Mısır delegeleri, boğazların üstünden uçuşla ilgili şartların metinden çıkarılmasını istediler. İspanya delegesi deniz ulaşımı ile hava uçuşunun iki ayrı mesele olduğunu belirtti. Dolayısıyla hava uçuşuyla ilgili hiç bir şartın, Deniz Hukuk Sözleşmesinde yer almaması gerektiğini bildirdi. Mısır delegesi transit hava uçuşunun başka bir sözleşmede ele alınması gerektiğini ortaya koydu.

Çin delegesi de İspanya delegesinin önerisini destekledi. Metinde yer alan boğazlardan transit geçişle ilgili şartların, yeterli olmadığını belirtti. Boğazların üstünden transit hava uçuşuyla ilgili şartların metinden çıkarılmasını istedi. Bunların Deniz Hukuku Sözleşmesinde yeri olmadığını tekrarladı.

Yunanistan, İspanya ve Fas delegeleri transit geçiş meselesinde, savaş gemileriyle diğer gemiler arasında ayrım yapılmasını istediler. Boğazlardan transit geçen gemilerin, boğazlara sahip ülkelerin savunme ve güvenliğine zarar verecek işler yapmalarını engellemek için, transit geçişle ilgili katı ve ayrıntılı kurallar formüle edilmesini talep ettiler. Malezya, İran, Ekvator ve daha pek çok Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkesi bu öneriyi şiddetle desteklediler.

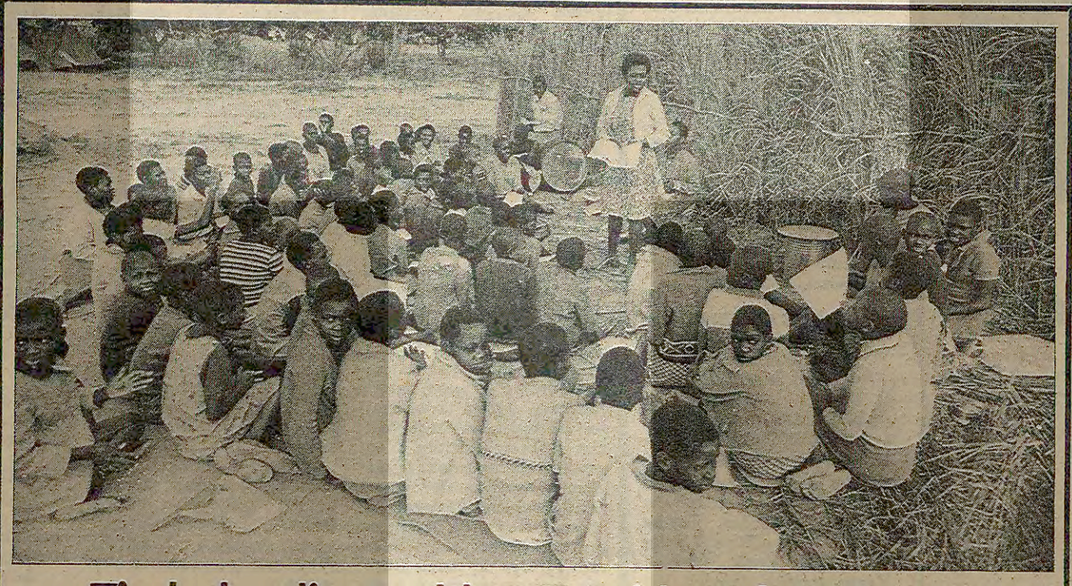

Zimbabveli çocuklar Zambiya'da eğitiliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Irkçı İan Smith ile teslimiyetçi siyahlar arasında kurulan "Yürütme Kurulu"nda anlaşmazlıklar çıktı ve Muzovera istifa etti.

Zimbabve Yurtsever Cephesi, Smith, Muzovera, Sithole ve Chirau arasında imzalanan "iç çözüm" ihanet anlaşmasının sonuçsuz kalacağını belirtmişti. Cephe, silahlı mücadelenin sonuna kadar süreceğini de açıklamıştı.

Ülkede silahlı mücadele sürerken, komşu dost ülkeler Zimbabvelilere kucak açıyor. İşte bunlardan biri, "Ateş Hattı Ülkesi" Zambiya onlara yurtluk veriyor, askeri üs veriyor. Cephe de burlarda çocukları eğitiyor.

Lizbon Konferansı Tertip Komitesi Başkanı, Pravda'nın iddialarına cevap verdi

* KOMİTE BAŞKANI TOMAZ ROSA: "PRAVDA'NIN TUTUMU PORTEKİZ'İN İÇ İŞLERİNE MÜDAHALEDİR"

HADİ ULUENGİN BRÜKSEL'den bildiriyor

Sovyet Pravda gazetesinin Lizbon muhabiri Boris Kotov'un, 20-24 Mayıs tarihleri arasında toplanacak olan "Avrupa'da Barış ve Güvenlik İçin Emperyalist Rus Tehdidine Karşı Lizbon Konferansına" çatan bir yazı yayınlaması üzerine Tertip Komitesi Başkanı Toma Rosa bir açıklama yaptı.

Kotov yazısında, konferansı düzenleyenleri, "gerici maceracılar" ve "neo-faşistler" diye suçlamıştı. Konferansın Lizbon'da düzenlenmesinin "Sovyet-Portekiz dostluğuna" gölge düşürdüğünü iddia eden Rus gazeteci, Portekiz yöneticilerinin bu konferansa izin vermemesini istedi.

Portekiz'in eski çalışma bakanlarından olan emekli yüzbaşı Tomaz Rosa, Boris Totov'un iddialarına cevap vererek, bunun, Portekiz'in iç işlerine bir müdahale olduğunu belirtti.

"Faşist" ve "gerici" suçlamalarını "ahmakça" olarak niteleyen Rosa, bizzat kendisinin ve konferans çalışmalarına katılan pek çok kimsenin, faşist Salazar diktatörlüğüne karşı gerçekleştirilen 25 Nisan 1974 devrimine canları pahasına katıldıklarını söyledi. Bugün yeryüzündeki en aşırı sağcıların Brejnev ve uzantıları olduğunu söyleyen Portekiz eski çalışma bakanı, Moskova'nın savaş kışkırtıcı ve yayılmacı siyasetini gören ve gösteren herkesin, Rus yöneticileri tarafından "faşistlik", "gericilik" ve "sağcılıkla" suçlandığını belirtti.

Portekiz'de faşist diktatörlüğe karşı ayaklanan demokratik güçler, 25 Nisan 1974'de Salazar faşizminin devamı olan Kaytano rejimini devirmişlerdi. Kaytano rejiminin devrilmesinden ve halkın faşizme karşı duyduğu tepkiden yararlanmaya çalışan Moskova yanlısı Portekiz "Komünist" Partisi, her kademedeki devlet organlarına kendi adamlarını yerleştirmiş ve 1975 yılında bir darbe girişiminde bulunarak iktidarı ele geçirmeye kalkmıştı.

Ancak Rus beşinci kolunun bu darbe girişimi bastırılmış ve Atlas Okyanusunda hayati bir önem taşıyan Portekiz'de Rus uydusu bir hükümetin iş başına gelmesi önlenmişti. Darbe girişiminden sonra yapılan seçimler de Moskovacı sahte "Komünist" Partisinin yenilgisiyle sonuçlandı. Bu seçimler, sahte "Komünist" Partisinin, kitleler içinde önemli bir gücü olmadığını gösterdi.

Bütün bunlara rağmen, Rusya, Portekiz üzerindeki emellerinden vazgeçmedi. Beşinci kolu aracılığıyla ülke içinde yıkıcılık ve bölücülük faaliyetlerini sürdürdü. Rusya'nın son olarak da, "Avrupa'da Barış ve Güvenlik İçin Emperyalist Rus Tehdidine Karşı Lizbon Konferansının" Portekiz'de toplanmasını önlemeye çalışması, bağımsız bir ülkenin içişlerine açık bir müdahale anlamına geliyor.

5 kıtadan KISA HABERLER

PAKİSTAN

6-9 Temmuzda Asya Ülkeleri İslam Konferansı yapılacak

Asya Ülkeleri İslam Konferansı, Pakistan ve merkezi Mekke'de bulunan İslam Birliği'nin işbirliği ile 6-9 Temmuz tarihleri arasında İslamabad'da yapılacak.

Konferansa Asya ülkelerinden 250 delege katılacak ve açılışı, Pakistan askeri yönetimi başkanı Ziya Ül Hak açacak.

MOZAMBİK

Samora Machel Çin'e gidecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mozambik Devlet Başkanı Samora Machel, cumartesi günü, resmi bir ziyarette bulunmak üzere Çin Halk Cumhuriyetine gidecek.

Bu ziyaret Samora Machel'in ikinci ziyareti olacak. Machel Çin'e birinci ziyaretini 1975 Şubatında yapmıştı. O zaman Mozambik Portekiz sömürgecilerine karşı mücadele veriyordu ve Machel, FRELİMO'nun (Mozambik Kurtuluş Cephesi) başkanlığını yapıyordu.

S. ARABİSTAN

Kral Halid Fransa'ya gidecek

Suudi Arabistan Kralı Halid'in, 29 Mayısta Fransa'ya üç günlük bir resmi ziyaret yapacağı açıklandı. Halid'in Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing ile görüşeceği bildirildi.

Halen Brüksel'de bulunan Kral Halid, bir caminin açılış töreninde bulundu. Törene Belçika Kralı Bauduin de katıldı.

PANAMA

"La Estrella de Panama" gazetesi, Moskova yönetimini eski Çarlara benzetti

Panama'nın başkenti Panama City'de yayınlanan bir gazete, Sovyetler Birliği'nin yayılma emelleri ile Rus eski çarlarının saldırgan amaçlarının aynı olduğunu yazdı. "La Estrella de Panama" adlı gazete, "Sovyetler Birliği, iki süper devletin daha saldırgan ve daha faal olanıdır." diye yazan gazete, daha sonra Moskova'nın Afrika'da kiralık askerleri aracılığı ile giriştiği saldırıları teşhir ediyor. Afrika Boynuzunda güçlenmek, böylece Kızıldeniz ve Hint Okyanusunu tahakküm altına almak isteyen Sovyetler Birliği'nin faaliyetlerine karşı çıkan "La Estrella de Panama" gazetesi, Kübalı askerlerin Moskova'nın maşası haline geldiğini yazıyor.

Amerika ile olan kanal anlaşmazlığı konusunda da aynı gazete, Washington yönetiminin ülkenin içişlerine karışmasını sert bir ifade ile eleştirmişti.

ANGOLA

Netto rejimi Moskova ile yeni bir anlaşma imzaladı

Angola'nin başkentinde bulunan Sovyetler heyeti ile Netto rejimi arasında 1980'e kadar geçerli olacak iktisadi, ticari, teknolojik ve bilimsel alanlarda yeni bir işbirliği anlaşması imzalandı. Ülke içindeki güç ekonomik koşullara rağmen, on binlerce Kübalı askeri barındıran Angola rejimi, halkın gelişen muhalefetine engel olmak için Moskova yönetimi ile olan bağlarını güçlendirmek istiyor.

Finlandiya gazetesi "Kanava"

«Dünyada gerilim artıyor»

* "Silahsızlanma görüşmeleri, iki süper devletin hegemonya hırsını güçlendiriyor".
* Nükleer silahlarda Rusya, ABD'yi şimdiden geçmiş durumda.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Finlandiya da yayımlanan "Kanava" gazetesi, ABD ve Sovyetler Birliği nin, "detant" (yumuşama) ve silahsızlanma perdesi altında, yürüttükleri hegemonya mücadelesini ve silahlanmalarını teşhir etti.

Yıllar süren silahsızlanma görüşmelerinin, iki süper devletin hegemonya hırsını güçlendirdiğini belirten makale, iki süper devletin, silahlanmanın başını çektiğini vurguladı.

"Detant" görüşmelerine rağmen dünyadaki gerilimin arttığını kaydeden makale, gelecek yıllarda çatışmaların artacağına dikkat çekiyor.

İki süper devlet arasındaki mücadelenin köklü olduğunu belirten makale, daha sonra şöyle diyor:

"Biri, bir bölgedeki nüfuzunu kaybettiği zaman, diğeri diplomatik, politik ya da askeri yollarla onun yerini almaya çalışıyor.

Silahsızlanma görüşmelerinin tarihçesi iki süper devletin olabildiğince az taviz vererek, yarar kazanmaya çalıştığını gösterir. İki süper devlet... anlaşmalar sayesinde, silahlanmaya bahane bulmak ve dünyaya bir Sovyet-ABD tekelini zorla kabul ettirmek istiyorlar."

Makale, iki süper devletin özellikle nükleer silahlar alanında üretimi yoğunlaştırdığını kaydediyor ve şöyle devam ediyor: "Stratejik nükleer silahların sayısında Sovyetler Birliği ABD'yi şimdiden geçmiş durumda. ABD ise MIRV füzeleri ve nükleer başlıklı füzelerde daha güçlü."

Sovyetler Birliği'nin denizlerde de ABD'ye önemli bir rakip olduğunu belirten makale, Varşova Paktının asker, tank ve uçak bakımından NATO'dan güçlü olduğunu ve Batı Avrupa'ya yapacağı bir ani saldırıda çok büyük şanslara sahip olduğunu vurguluyor.

Mc Namara: "Üçüncü Dünya, dünya ekonomisinin lokomotifidir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünya Bankası Başkanı Robert Mc Namara, Washington'da yaptığı bir basın toplantısında, "Üçüncü Dünya, dünya ekonomisinin lokomotifidir" dedi. ABD ile geri kalmış ülkeler arasındaki ilişkileri ele alan Mc Namara, Washington yönetiminin Dünya Bankasına daha fazla katkıda bulunmasını istedi.

Dünya Bankasının, Üçüncü Dünya ülkelerine, içinde bulunduğumuz 1978 yılında, 8,5 milyar dolar (212 milyar Türk lirası) tutarına borç verdiğini açıklayan Mc Namara, önümüzdeki yıllarda bu miktarın yüzde 5 oranında artacağını söyledi.

Basın toplantısı sırasında Suudi Arabistan'ın Uluslararası Kalkınma Birliğine 100 milyon dolar ek katkıda bulunacağını açıklayan Dünya Bankası Başkanı Mc Namara, kalkınmış ülkelerle geri kalmış ülkelerin arasındaki açığın kapanması gerektiğini belirtti.

Uluslararası Kalkınma Birliği (AID), Dünya Bankasına bağlı ve geri kalmış ülkelere yardım konusunda faaliyet gösteren bir kuruluş.

İsrail, Nikaragua'daki Somoza diktatörlüğüne silah veriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua'nın İsrail silahlarını alması, Orta Amerika ve Karaipler'deki durumu gerginleştirdi.

İsrail savaş gemisi "Yaffo", bordasındaki ağır silahlar, bir devriye botu ve helikopterlerle Nikaragua'ya geldi. İsrail diplomatik çevrelerinden öğrenildiğine göre, diğer silah yüklü gemiler, Nikaragua'ya hareket etti.

Bu silahlar, iç savaştan ötürü ağır silah kaybına uğrayan "Muhafız Kıtası"na teslim edilecek ve kurtuluş hareketlerine karşı kullanılacak.

Nikaragua muhalefet lideri Chamorro'nun Ocak ayında öldürülmesinden sonra Washington, diktatör General Somaza yönetiminin insan haklarını çiğnemesi nedeniyle, bu ülkeye yapılan silah yardımını durdurmuştu. Öte yandan Nikaragua, Amerika'dan ağır silahlar alan tek Latin Amerika ülkesiydi.

Amerika'nın, Orta Amerika ülkelerine ağır silahlar vermeme siyasetine karşı çıkan İsrail, El Salvador ve Guetamala'ya da savaş uçakları ve ağır silahlar satmıştı. O kadar ki, İsrail'den aldığı silahlarla El Salvador, şu anda Orta Amerika'nın en güçlü hava kuvvetlerine sahip bir ülke haline geldi.

El Salvador geçen yıl, ABD'nin şartlı iktisadi ve mali yardımının, kendi iç işlerine bir müdahale olduğunu söyleyerek, bu yardımı reddetmişti.

Yakında El Salvador'un başkenti San Salvador'a bir ziyaret yapması beklenen General Somoza, General Romero ile, iki ülkede de giderek güçlenen kurtuluş hareketlerine karşı mücadele taktiklerini görüşecek.

ABÖ, Güney Afrika'nın SWAPO kamplarına saldırısını kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afrika Birliği Örgütü Genel Sekreterliği, ırkçı Güney Afrika birliklerinin SWAPO kamplarına saldırmasını şiddetle kınadı. ABÖ'nün yayımladığı bildiride şöyle deniyor:

"Bu vahşi saldırı, Güney Afrika ırkçılarının SWAPO'nun yüce davasına engel olma çabalarını gösterdi. Pretoria rejiminin bu eylemi, Namibya sorununa barışçı bir çözüm bulmaya çabalayan Uluslararası Topluluğa açık bir cevaptır."

"Dolayısıyla ABÖ, tüm dünyaya, Namibya toprakları tamamen kurtarılıncaya kadar Namibya halkının meşru temsilcisi SWAPO'ya daha fazla maddi, manevi ve siyasi destek olmaya çağırır."

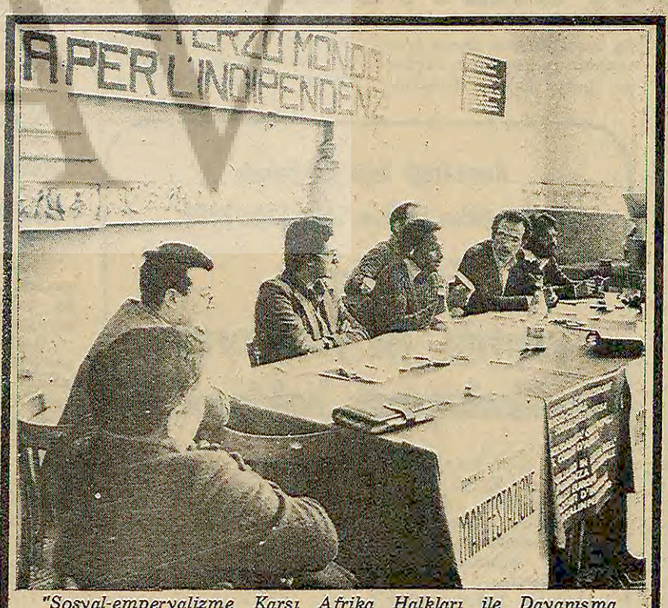

"Sosyal-emperyalizme Karşı Afrika Halkları ile Dayanışma Komitelerinin" kurulmasında Eritreli ve Somalili öğrenciler büyük rol oynuyor. Salerno'daki komite yaptığı açıklamada, revizyonist "İtalyan Komünist Partisi"dışında diğer siyasi partilerin desteğini aldıklarını açıkladı.

İTALYA'DA "SOSYAL-EMPERYALİZME KARŞI AFRİKA HALKLARI İLE DAYANIŞMA KOMİTELERİ" KURULUYOR

ATİLLA ASLAN
ROMA'DAN BİLDİRİYOR

İtalya'da Sosyal-emperyalizme Karşı Afrika Halkları ile Dayanışma Komiteleri oluşturuluyor. Bu komitelerin amacı, Rusya'nın ve Küba'nın Afrika Boynuzunda giriştiği müdahalelere karşı mücadele etmektir.

Her şehirde ayrı bir komite kurulmaktadır. Roma, Napoli, Bari, Milano ve Salerno şehirlerinde "Sosyal-emperyalizme Karşı Afrika Halkları ile Dayanışma Komiteleri" çalışmalarına başlamıştır.

Bu komitelerin kurulmasında Somalili ve Eritreli işçiler ve öğrenciler büyük bir rol oynuyor.

Salerno Şehrindeki Afrika Halkları ile Dayanışma Komitesi kuruluş amacı konusunda yaptığı açıklamada komitenin revizyonist İtalya Komünist Partisi dışında diğer siyasi partilerin desteğini aldığını bildirdi.

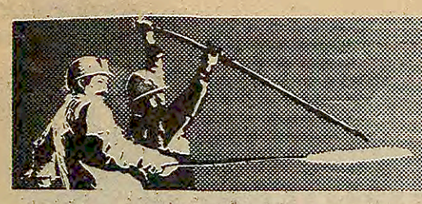

Revizyonistlerin CHP içindeki bölücü faaliyetleri açığa çıktı

Maden-İş 9. Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz CHP'den ihraç edildi

EREĞLİ (ÖZEL)

Ereğli-Memleket gazetesinin bildirdiğine göre, Maden-İş 9. Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz ile CHP eski ilçe Sekreteri Birol Karadeniz CHP'den kesin olarak ihraç edilmişlerdir.

Bir süre önce toplanan CHP İl Disiplin Kurulu, CHP' İlçe ve İl Yönetim Kurullarının bu iki kişi hakkında düzenledikleri dosyayı incelemiş, Cevdet Yılmaz ve Birol Karadeniz'in savunmaları alınmış ve sonunda oybirliği ile partiden ihraç edilmelerine karar verilmiştir.

Cevdet Yılmaz parti yöneticileri hakkında ağır eleştirilerde bulunmakla, Birol Karadeniz de başka nedenlerle İlçe Yönetim Kurullarınca suçlanmış ve parti yönetim kurullarınca ihraç edilmeleri istenmişti.

CEVDET YILMAZ REVİZYONİSTLERİN CHP İÇİNDEKİ TRUVA ATIYDI

ERDEMİR işçileri Şubat ayında Türkler-Ertürk ekibinin zorbalığına karşı, Devrimci Maden-İş'i kurmuşlardı. Bu olaydan sonra Maden-İş yöneticileri Cevdet Yılmaz'ı Ereğli'ye Bölge Temsilcisi olarak atadılar. Revizyonistler Cevdet Yılmaz'ın CHP üyesi olmasından yararlanarak kitle toplamaya uğraşıyorlardı.

Cevdet Yılmaz'ın bölge başkanlığına atanması aynı zamanda revizyonistlerin CHP içinde TKP taraftarı bir kanat yaratma faaliyetinin de parçasıydı. Cevdet Yılmaz revizyonistlerin CHP içindeki Truva atı görevini yürütüyordu. Ancak maskesi son zamanlarda iyice düşmüş, gerçek kimliği açığa çıkmıştı. CHP'den ihraç edilmesi bunun en son kanıtı oldu.

Tire fırın işçileri AP'li Belediye Başkanı ve fırın işverenlerinin işçileri oyalaması üzerine topluca direnişe geçtiler.

Tire fırın işçileri direnişe geçti

İZMİR(ÖZEL)

Tire fırın işçileri haklarını almak için direnişe geçtiler. Fırın işçileri hergün 14-16 saat çalıştırıldıklarını, çuval başına çok az bir ücret aldıklarını ve sendikalaşmak istediklerini söylediler. Fırın işçilerinin istekleri şunlar:

Ücretlerinin çuval başına beş lira artırılması, çırakların haftalıklarının 650 lira olması, sendika hakkı, çıraklar üzerinde dayak ve baskının kaldırılması.

Fırın işçileri 15 gün önce Belediye Başkanlığına, Kaymakama ve şirkete imzalı dilekçe vererek, ücretlerinin artırılmasını istediler. Bir cevap gelmeyince şirketle ve Belediye Başkanıyla görüşmeye gittiler. Belediye Başkanı ve şirket işçilere "Buğday taban fiyatları belli olsun. Eğer ekmek fiyatları artarsa sizinde ücretlerinizi artırırız" dediler. İşçileri böylece, yokuşa sürerek oyalamaya çalıştılar.

Bunun üzerine fırın işçileri toplanıp grev kararı aldılar. Toplam otuz kadar fırın işçisi, hepsi aktif mücadeleye katılıyor ve birlikte hareket ediyorlar.

İşçilerin grevi her türlü engellemelere rağmen başarıyla sürüyor.

Fırıncılar da belediye de grev bitti derken, işçiler, "grevimiz devam ediyor" diyorlar.

DİYARBAKIR FIRIN İŞÇİLERİNİN GREVİ SÜRÜYOR

DİYARBAKIR (ÖZEL)

Diyarbakır'da 328 fırın işçisinin başlattığı grev devam ediyor. Fırın sahipleri dışardan topladıkları işsiz çocuklarla fırınları çalıştırarak ve Belediye de sürekli olarak grevin bittiğini anons ederek grevi kırmak istiyorlar. Güneydoğu Fırın İşçileri Sendikası bunun üzerine işverenleri ve Belediyeyi mahkemeye verdi.

Fırın İşçileri Sendikası Genel Başkanı Mehmet Emin Hasar bu konuda şunları söyledi: "Bizim davamız fırın sahipleriyledir. Belediye ne diye grev hakkında kırıcı anons yapıyor?"

Sendika Bölge Temsilcisi Ali Ergün de, Bölge Çalışma Müdürlüğünün "Grev süresince dışardan işçi getirilip çalıştırılamaz" kararına rağmen bütün fırın sahiplerinin yasaları çiğneyerek dışarıdan işsiz çocukları topladıklarını ve onları fırınlarda çalıştırarak ekmek çıkarttıklarını açıkladı.

Bu konuda zabıt düzenlediklerini ve Diyarbakır İş Mahmekesinde dava açtıklarını ayrıca Belediyeyi de halka gerçek dışı bilgi verdikleri için mahkemeye verdiklerini bildirdi.

GREV KIRICI BELEDİYE

Ali Ergün şöyle dedi "Oyun artık açık oynanmaktadır. Şimdiye kadar bazı çevreler özellikle de belediye, bizim işverenle birleşip işçileri işverene kullandırdığımızı iddia ediyorlardı. Oyunun işveren-Belediye ikilisi tarafından oynandığı, 328 işçiden sadece 8 i çalıştığı halde Belediyenin halka grevin bittiğini anons etmesinden kolayca anlaşılmaktadır."

Sendika yetkilileri işverenle ücretlerde ortalama olarak yılda yüzde 60'lık bir artışın sağlanması hususunda anlaştıklarını ancak işverenlerin sözleşmenin başlangıç tarihi olan 1 Şubattan itibaren ücretlerini ödemeye yanaşmaması üzerine grevin uzadığını bildirdiler.

Konya-Ereğli Tuğla Fabrikasında sendikalaştıkları için işten atılan kadın işçiler:

Erkeklerin yaptığı işi yapıyoruz. Sendikalaşmak hakkımızdır

KONYA (ÖZEL)

Konya Ereğli Tuğla Fabrikasından 12 kadın işçi atıldı. Bağımsız Çitos-İş sendikasının yetkili olduğu fabrikada 133 işçi çalışıyor.

Atılan kadın işçiler, sendikaya üye oldukları için fabrika patronu tarafından işlerine son verildiğini belirtiyorlar.

İşten çıkartılan 12 kadın adına gazetemize bir açıklama yapan işçi Gülşen Pala şöyle dedi: "Biz fabrikada erkeklerin yaptığı her işi yapıyoruz. Tuğlaları ocaktan indirme, kamyona yükleme, makina dairesinden tuğlayı kalıp çamur halinde istif yapmaya kadar bütün işleri yaparız. Çoğumuz anayız. Benim bir kızım var. Üç kadın arkadaş da üçer dörder çocuklu. Kimisinin kocası ölmüş. Benimki de öldü. Çalışmak zorundayız. Sendikalaşmak da hakkımızdır. Bazıları bizim sendikaya girmemizi istemiyorlar"

Toplusözleşme görüşmelerinin yaklaştığı bir sırada işten çıkartılan kadın işçiler, Çitos-İş Genel Merkezinde ve diğer yetkililere çağrı yaparak, kendi durumlarıyla ilgilenilmesini istiyorlar.

İSTANBUL JANDARMA AMİRLİĞİ 1 NO.LU SATINALMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

J. Birlikleri ihtiyacı için 300.000 adet uzun kollu yün fanilası 2490 sayılı kanunun 31 nci maddesine göre kapalı zarf usulü ile satınalınacaktır. Muhammen bedeli 45.000.000.00 lira olup, geçici teminatı 1.363.750.00 liradır. Fanilanın tamamı bir istekliye ihale edilebileceği gibi iki eşit parti halinde ayrı ayrı iki istekliye de ihale edilebilir. Bu taktirde yarısının muhammen bedeli 22.500.000.00 lira olup geçici teminatı 688.750.00 liradır. Eksiltmesi 18 MAYIS 1978 perşembe günü saat 11.00 de İstanbul J. Lv. A. liği 1 No.lu Sat.Al. Kom. Bşk. lığında yapılacaktır. Evsaf ve şartnamesi İstanbul, Ankara ve İzmir J. Sat. Al. Kom. Bşk.lıklarında görülebilir. İsteklilerin kanuni şekilde tanzim edecekleri teklif mektuplarını eksiltme saatinden en az bir saat önce komisyon başkanlığına vermeleri şarttır. Her türlü gecikmeler kabul edilmez.

Basın-15122-275

Çukurova Basma İplik'te 2 bin işçi direnişe geçti

TARSUS (THA)

Tarsus'ta kurulu Çukurova Basma, İplik ve İhracat Fabrikasında çalışan 2 bin işçi direnişe geçti.

Fabrikanın patronu 2 bin işçiye ayın 5'inde ödemesi gereken ücretlerini bugüne kadar ödemeyince, işçiler de makinaları bağlayarak direnişe geçtiler.

İşçiler, ücretlerini alıncaya kadar direnişi sürdüreceklerini söylüyorlar.

Hereke-Yarımca otoban inşaatında 450 işçi direnişte

İZMİT (AA)

Hereke ile Yarımca arasındaki otoban yol inşaatında çalışan 450 işçi direnişe geçti.

İşçiler, otoban yol inşaatı müteahhidinin kendilerine 3 aydır ücretlerini ödemediklerini belirtiyorlar.

Karayolunun kenarında oturarak direnişlerini sürdüren işçiler, önümüzdeki günlerde de ücretlerinin ödenmemesi halinde, İstanbul-Ankara Karayolunu trafiğe kapatarak İzmit'e kadar protesto yürüyüşleri yapacaklarını söylüyorlar.

Yasa tasarısı Millet Meclisinde kabul edildi

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZ ÇİFTE EMEKLİLİK KONUSUNDA NE DÜŞÜNÜYOR?

Landstuhl Tekstil Halı-İplik Fabrikası işçileri: "Buraya sağlam raporu alarak geldik. Şimdi gücümüzün yarısından fazlasını kaybetmiş durumdayız. Dönüşümüzde prim farklarını ne iş yaparak ödeyelim?"

Turgut Karabulut (Kaiserslautern)

Basının, radyonun ve yurt dışındaki işçilerimizin dilinde "Çifte Emeklilik" diye dolaşan "Yurt Dışında Çalışan Türk Vatandaşlarının Çalışma Süresinin Değerlendirilmesi Hakkında Hazırlanan Kanun Tasarısı" Millet Meclisinde görüşülerek kabul edildi. Yasa tasarısı hakkındaki görüşlerini almak için, yurt dışındaki işçilerimizin kaldıkları evleri, yurtları ve çalıştıkları fabrikaları dolaştık.

İlk olarak Beyazıt ailesini evinde ziyaret ettik. Ailenin en büyüğü olan Rıza Beyazıt Almanya'da 6 yıldır inşaat işçisi olarak çalışıyor. "Ben sadece 6 seneden beri sigortalı işçiyim" diyor. "Ne burada ne de Türkiye'de yaşlılık aylığı alabilmem imkansız. Türkiye'ye kesin dönüş yaparken sigorta primlerimi geri alırsam, emeklilik hakkım ortadan kalkıyor. Yeni yasa hükümlerinden faydalanmak istesem de sigorta primlerimi geri alamıyorum. Sonra bir de bu tasarının gerçekçi olmayan yönleri var. Türkiye'de insan ömrünün ortalaması zaten buralara nazaran düşük. 65 yaşından sonra Almanya'dan emekli aylığı almışım ne gerek; o zamana kadar yaşamayı garanti etmek hayalcilik olur."

Haşim Beyazıt ise 5 yıldır Bosch Fabrikasında işçi.

"Bu kanun tasarısı bence yurt dışındaki işçinin yararına olmaktan uzak. MC dönemlerinde yurt dışındaki işçiler birer döviz makinası olarak görülüyordu. Bu görüşün Ecevit hükümetince de devam etmesini arzu etmiyoruz. Ecevit hükümeti yurt dışındaki işçilerimizin sorunları üzerine köklü bir şekilde eğilmeli, bilhassa emeklilik sorununu işçilerimizin menfaatleri açısından çözme yolları aramalıdır."

"PRİMLERİ NASIL ÖDEYECEĞİM?"

Oradan çıktıktan sonra, Bruchmühlbach Porselen Fabrikasının işçi yurduna gidiyoruz. Yurt demeye bin şahit lazım. Ufak ve bakımsız bir baraka. Burada 14 kişi kalıyor.

Çorumlu Gökşen ailesi de, ufak bebekleriyleberaber burada kalıyorlar. Erdal Gökşen, Porselen Fabrikasında çalışıyor. Emeklilik yasa tasarısı konusunda şöyle diyor:

"10 senelik işçi olarak yurda dönsem, Türkiye'de iş de bulamazsam, diğer 15 yıllık primi nasıl ödeyeceğim? 65 yaşına kadar neyle yaşayacağım? Böyle bir tasarı çıkartılıyor, nasıl-neden olacağı açıklanmıyor. Arasıra radyodan duyuyoruz, bazen gazetelerden kısa bir şey okuyoruz. Bu tasarı kabul edilmeden önce yurt dışındaki işçilerin durumu iyice araştırılmalı açıklıklar getirilmeli ve fikirleri alınmalıdır."

İskenderun'dan Daldalyan ailesi de, bir çocukları ve yaşlı analarıyla bu yurtta kalıyor.

"Bu tasarı gerçekçi değil." diyor Fehim Daldalyan. "Almanya'ya gelmeden önce veya döndükten sonra Bağ-Kur'a bağlı olarak çalışanlar, tasarı dışında tutuluyor. Ben genç yaşta Almanya'ya geldim. Fakat ortanın üstünde bir yaşta dönmek zorunda kalırsam, artan işsizlik sonucu Türkiye'de iş bulamayacağım apaçık. Benim gibi bir çok işçi de belki Bağ-Kur'a bağlı bir iş yapmak isteyecek. Tasarı içine alınmadığı için de, Bağ-Kur hizmetleri hesaba katılmayacak."

Yurtdışında çalışan Gökşen ve Daldalyan aileleri: "Tasarı kabul edilmeden önce işçilerin fikri alınmalıydı. Bu tasarı gerçekçi değil."

Çalıştığı lastik fabrikasından gece 10'da çıkıp gelen İrfan Alipek de şöyle diyor:

"Emeklilik işçinin sermayesidir. Ben 35 yaşındayım. 10 sene daha çalışıp Türkiye'ye dönsem, 55 yaşına kadar yaşlılık aylığını beklemem gerekecek. Bu işsizlik piyasasında, 10 sene neyle geçineyim? Hiç değilse Türkiye'ye döndüğümüzde emeklilik günü dolana kadar iş garantisi tanınmalıdır." İrfan 5 yıllık sigortalı işçi.

"65 YAŞINA KADAR KİM YAŞAYACAK?"

Daha sonra Landstuhl'daki Tekstil Halı-İplik Fabrikasında çalışan işçilerimizle görüşmeye gidiyoruz. Fabrikaya gece 12'de gittik. Zira işçilerimizin çoğu devamlı gece vardiyasında çalışıyorlar. Yemek paydosunda işçilerle oturup konuşuyoruz. Biri 20, diğeri 25 yaşında iki kardeş var. Yaman kardeşler Yasa tasarısı hakkındaki görüşlerini şöyle açıklıyorlar:

"Çifte emeklilik tasarısı, işçileri 65 yaşına kadar yurt dışında kalmaya zorlüyor. Halbuki biz hepimiz vatanımızda çalışmak isteriz."

Diğer bir işçi:

"Biz hepimiz buraya gelirken tepeden tırnağa sağlam raporu alıp geldik. Fakat şimdilik maalesef o gücümüzün yarısından fazlasını kaybetmiş durumdayız. Dönüşümüzde bizler prim farklarımızı ne iş yaparak kazanıp verelim?" diyor.

İşçilerin tümü, 65 yaşın Türkiye şartlarına göre çok fazla olduğunu vurguluyorlar. Hepsi "Bizler yurt içindeki işçi kardeşlerimizle eşit haklara sahip olmak istiyoruz. Ne fazla, ne de az" diyorlar.

Onlar makinalarının başına dönerken biz de fabrikadan ayrılıyoruz.

"YASA GERÇEKÇİ OLMALI, FİKİRLERİMİZİ ALMALIYDI"

Şimdi de Ramstein'da bir işçi yurdundayız. Burada 20 Türkiyeli işçi kalıyor. Çifte emeklilik konusunda karamsarlar.

"Bu halimizle 65 yaşına kadar, hiçbirimiz yaşamaz. Karılarımız da yaşamaz. 18 yaşından ufak çocuklarımız olursa onlar alabilirlermiş. 65 yaşından sonra kimin 18 yaşından ufak çocuğu olur? Ayrıca yurda döndükten sonra 13-19 bin mark gibi bir parayı ödememiz imkansız. Gerçeklere, bizim durumumuza uyacak gerçeklere dayanan öneriler gelmesi lazım. Bu tasarıyı aydınlatmak için Türkiye'den heyetlerin gelip, buradaki işçilerin fikirlerini almalıydı. Ona göre bir yasa çıkartılmalıydı."

"PRİMİ DÖVİZ OLARAK ÖDEMEMİZ İMKANSIZ"

Saarland eyaletinin endüstri şehri olan Saarbücken'de 25 işçimizin kaldığı 4 katlı bir eve giriyoruz.

Çifte emeklilik konusunda Isparta-Keçiborlu bir işçi şöyle diyor:

"Buradaki günlerimizle Türkiye'dekiler birleştirilmeli. Farkın tamamını mark olarak ödemek imkansız. 10 senelik Almanya'daki bir işçi 13.150 mark, 15 senelik bir işçi ise 19.800 mark ödemek zorunda tasarıya göre. Bu kadar para kimde var ki? Hiç değilse, yarısı Türk lirası olarak ödenebilmeli ve işçinin durumuna göre taksitde bağlanmalı."

Bir diğeri:

"Buradan döndükten sonra yaşımız geçiyor. Bu yaştan sonra kimse bizi Türkiye'de işe almaz. Burada bile 'yaşın geç' diye işe almıyorlar." diyor ve ekliyor "Bu durumda kalan primlerimizi neyle ödeyeceğiz?"

Rizeli bir işçi ise şöyle diyor:

"Memlekete döviz girmesini hepimiz isteriz. Ama karar işçinin lehine çıkmalı. Yoksa elimize geçeni de yeriz, hiç kimseye faydası olmaz."

Bir diğer işçi konuya katılıyor:

"Yüzde 90'mız tarım kesiminden geliyoruz. Tarım kesimi de Sosyal Sigortalara bağlanmalı. O zaman insan Türkiye'ye döndüğünde bir traktör alır, emekliliğini bekleyene kadar çoluk çocuğunu geçindirir. Tarım kesiminden gelen ve tekrar döndüğünde, çiftçilik yapacakların durumu güvenceye bağlanmalı."

Fikirler çoğalıyor:

"Çoğumuz sigortalı olarak ilk defa burada işe başladık. Türkiye'de sigortalı işçiliğimiz yok. Döndüğümüzde prim farkları çok olacak. Markla ödeme olanağımız da imkansız."

İşçilerin ikram ettiği çayları içiyoruz. Ayrılırken son defa emeklilik konusundaki taleplerini sıralıyorlar:

"1- Senelerimiz ölmesin, 2- Farkın hiç değilse yarısı Türk lirası olarak ödenebilmeli, 3- Farklar uzun vadede ve taksitle ödenebilmeli, 4- Dönünce tekrar sigortalı iş olanağı sağlanmalı, 5- Tarım kesimine sigorta hakkı tanınmalı, 6- Çifte emeklilik için 65 yaşı aşağı indirilmeli."

Bozdur bozdur harca

Mehmet Necati (resimde sağdan ikinci) İsviçre'de çalıştığı günlerde. 12 yıl yurtdışında çalış, bir aylık sigara parasıyla geçinmeye mahkum ol. Bu ne biçim emeklilik?

Yurt dışında 12 yıl işçilik yaptı

Emekli maaşı ayda 386 lira!

Yurt dışında çalışan işçilerimizin emeklilik sorunu, kangrenleşmiş bir yaradır. Şimdi size 12 yıl yurt dışında çalışıp Türkiye'ye kesin dönüşünü yapmış ve Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından ayda 386 lira maaşla geçinmeye mahkum edilmiş bir işçi emeklisini tanıtacağız.

Adı Mehmet Necati. Yaşı 60'a yaklaşmış. Çocukluğundan beri işçilik yapar. Sigortalı olarak ilk defa Malatya Teyyare Tamir Fabrikasında 1946.yılında çalışmaya başlamış. O zamanlar Askeri Fabrikalar Tekaüt Sandığındaki kayıt numarası 460/371-417, 15 yıl çalışmış burada.

Sonra İstanbul'a gelmiş 1962'de. Sungurlar Kazan Fabrikasında iş tutmuş o yıl. Orada çalışırken sigorta sicil numarası 3569468.

Geçim sıkıntısı, 1964' de yurt dışına sürüklemiş. 12 yıl çalışmış İsviçre'de. 1976'da "Yetti artık gurbetlik" deyip kesin dönüşünü yapmış yurda. Aynı yıl emekli olmak için Sosyal Sigortalar Kurumuna müracaat etmiş. SSK, yurt dışında çalıştığın süreyi emekliliğine saymam ancak yaş haddini doldurduğundan emekli olabilirsin demiş. Ve 15 yıl önce Türkiye'de son çalıştığı ücret üzerinden emekli yaparak ayda 386 lira maaş bağlanmış.

386 lira aylıkla 1978 Türkiye'sinde hangi babayiğit geçinebilir?

Bir ömür tüket çalışarak, yıllarca SSK'ya prim öde, karşılığı bu olsun! Böyle gariplik dünyanın başka hiç bir yerinde görülemez!

Mesela sadece Mehmet Necati'nin meselesi değil. Yurt dışında çalışan işçilerimizin yıllardır karşılaştıkları bir durumdur bu. Sırf bu yüzden yurt dışında çalışan binlerce işçimiz yurda kesin dönüş yapamaz, 65 yaşının dolmasını bekler. Çünkü yurt dışında emeklilik yaşı 65' tir.

Yurt dışında çalışan işçilerimizin emeklilik sorununu çözmek için hazırlanan ve Meclisteki kabul edilen yeni yasa tasarısı, işçilerimizin yurt dışında ve yurt içindeki çalışma sürelerini birleştiriyor. Fakat yasa tasarısı, işçilerimize, yurt dışında çalıştıkları sürelerin prim farklarını, işveren payları da dahil olmak üzere ödeme yükümlülüğünü getiriyor.

On binlerce lira tutarındaki prim farklarını, 386 lira maaş alan emekli işçi Mehmet Necati nasıl ödeyecek, bunu düşünen var mı?

Saarbrücken'de işsiz işçiler evinde kalan işçilerimiz: "Prim farlarını mark olarak ödemeyi bir yana bırak, tespit edilen kısa sürede ödememiz bile imkansız."

Ecevit Alman işadamları ve sendikacılarla görüştü

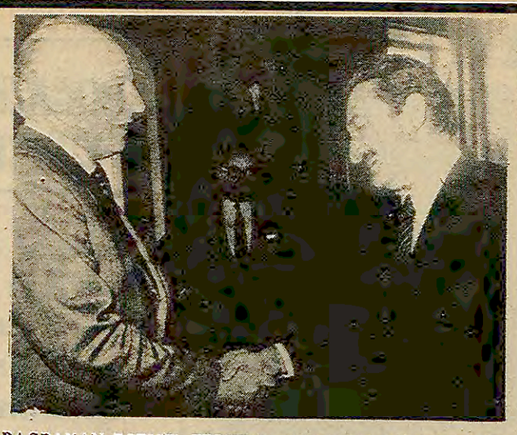

BAŞBAKAN ECEVIT, FEDERAL ALMANYA CUMHURBAŞKANI WALTER SCHELL İLE TOKALAŞIRKEN.

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Ecevit Almanya'daki resmi ziyaretini dün tamamladı. Ecevit ziyaretinin üçüncü gününde muhalefet liderleri Helmut Köhl ve Josep Strauss ile görüştü. Daha sonra Schmidt'le son görüşmesini yapan Ecevit Alman Başbakanına veda etti. Öğleden sonra Ecevit Alman işadamları ve sendikacılarla görüştü.

İşadamlarının Ecevit'in onuruna verdiği öğlen yemeğine aralarında AEG, Bayer, Bosch, Daimler, Benz, Demag, Thissen, Hochtieff, Krupp, Man, Siemens gibi büyük Alman sanayi kuruluşlarının temsilcilerinin de bulunduğu 120 firma ve Almanya'da şubeleri bulunan Türk bankalarının görevlileri katıldı.

Daha sonra işadamlarıyla görüşen Ecevit'in Türkiye'nin ekonomi politikasıyla ilgili açıklamalarda bulundu. Başbakan Ecevit "Alman sermayesi ile çeşitli alanlarda işbirliği yapmak istediklerini" belirtti. Daha sonra "iki ülke arasındaki ticaretin gelişmesine rağmen yatırımlar alanında işbirliğinin arzuladığı seviyede olmadığını" belirten Ecevit Alman sanayicilerinin Türkiye'de karşılaştıkları zorluklar için yaptıkları şikayetlere hak verdi. Yabancı Sermayeyi Teşvik Yasası üzerinde de duran Ecevit "Bu yasanın oldukça liberal olduğunu" söyleyerek "Geçmişte bazı yabancı sermaye kuruluşlarının bu yasadan yararlanarak aşırı ölçüde çıkar sağladıklarını" açıkladı.

Ecevit daha sonra Alman işadamlarına hükümetin son olarak aldığı kredi ve vergi önlemleri konusunda bilgi verdi. Daha sonra Ecevit Alman işadamlarını Türkiye'ye yatırım yapmaya çağırdı.

Daha sonra Sanayi Bakanı Orhan Alp, Alman sanayicileri ile ayrıca toplantı yaptı. Bu toplantıda Alman işadamlarının Türkiye'de yapabilecekleri yatırımlar üzerinde duruldu.

Ecevit, daha sonra Sendikalar Birliği yetkilileri ile bir görüşme yaptı. Bu görüşmede Almanya'daki Türk işçilerinin sorunlarının ele alındığı bildiriliyor.

Ecevit bugün Köln'e geçerek Türk işçileriyle bir toplantı yapacak. Ecevit'in burada işçilere hitaben Türkiye'ye ilişkin meseleler konusunda açıklamalar yapacağı ve işçi temsilcilerini dinleyeceği bildiriliyor.

Ecevit daha sonra uçakla Londra'ya gidecek. Burada İngiltere Başbakanı Callaghan, ana muhalefet partisi başkanı Mangareth Thatcher ile ayrı ayrı görüşecek. Ecevit'in Londra'da bulunduğu süre içinde Stratejik Araştırmalar Enstitüsünün bir toplantısına katılarak konuşma yapacağı açıklandı.

Londra'dan sonra Ecevit Avusturya'ya gidecek, burada da Başbakan Bruno Kreisky ile görüşecektir. Avusturya'daki Türk işçileri ile de bir görüşme yapması beklenen Ecevit, 15 Mayıs akşamı Türkiye'ye dönecek.

Alman radyo ve TV'lerinde Ecevit'in gezisi

Alman basını Ecevit'in gezisine geniş yer ayırmaya devam ediyor. Suddeutsche gazetesi uzun bir yorum yayınladı. Gazete yorumunda Ecevit'in ekonomik durumu düzeltebilmek için Batı Avrupa ile sıkı işbirliği kurmak amacında olduğunu söylüyor. Frankfurter Allegemine ise Alman hükümetinin Türkiye'ye geniş bir program içinde yardım etmek istediğini belirtiyor.

Alman Televizyonları ise haber bültenlerinde Ecevit'in gezisine uzun yer ayırdı. Alman Televizyonları "Türkiye'nin çok şey istediğini ama ödeyecek parası olmadığını" belirtiyor. TV programlarında Ecevit Schell görüşmelerinde Alman yatırımları üzerinde durulduğunu açıklıyor ve şunları belirtiyor: "Görüşmelerin ana konusu Türkiye'nin acil ekonomik sorunları ve yüksek dış borçlarıydı." TV yorumunda Almanya'nın Türkiye'ye yardım etmek istediği fakat Türkiye'nin yüksek dış borçları karşısında uluslararası bir teminat gerektiğini belirtiyorlar. Alman TV'leri Türkiye'nin durumunu şöyle açıklıyor: "Türkiye dışarıya öylesine borçlu ki buna iflas denebilir". Görüşmelerin sonuçları hakkında henüz bir yorum yapmayan TV yöneticileri ziyaretin sonuçlarının ne olduğunun Ecevit'in Bonn'dan ayrıldıktan sonra belirleneceğini açıklıyorlar.

Ecevit AET toplantısına katılacak

BRÜKSEL (ANKA)

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) arasındaki ilişkiler konusunda 24-25 Mayıs tarihleri arasında Brüksel'de Ecevit'in de katılacağı bir toplantı yapılacağı açıklandı.

Toplantıda son 1.5 yıldır AET-Türkiye ilişkilerinin durumu üzerinde durulacak. AET'nin 1976 yılında Türkiye'ye sunduğu öneriler ve Türkiye'nin cevabı da ele alınacak.

Maddeler halinde toparlanan bu öneriler, Türk işçilerinin toplulukta serbest dolaşımı konusunda dört yıllık bir düzenlemeyi, tarım ürünleri konusunda Türkiye'nin bazı tavizler vermesini ve gümrük indirimi uygulamasını ve sınai işbirliğinin geliştirilmesini öngörüyordu.

Türkiye bu önerilere 2,5 yıldır somut bir cevap vermemişti.

Dışişleri çevrelerinde ambargonun kalkmaması halinde, Türkiye'nin NATO'dan çıkmayacağı, ancak şiddetli bir tepki göstereceği ileri sürüldü. ANKA Ajansının bildirdiğine göre, yine aynı çevreler, ambargo sürdüğü takdirde, Türkiye'deki Amerikan üslerinin kaldırılacağını ve 6000 Amerikalının sınırdışı edileceğini belirttiler.

Bir yetkili ise, ambargo meselesi ile ilgili görüşlerini şöyle ifade etti:

"Senato Komisyonunda olumlu bir netice almanın güç olduğunu önceden de düşünüyorduk. Belki sekiz-sekiz olabilirdi. Ama ambargonun kalkmasından yana olan 3-4 kişi gelmemiştir. Sorumluluktan kaçmışlardır. Ancak bu red kararı yolların tamamiyle kapandığı anlamına gelmiyor. Güç bir durum olduğu görülüyor." Dişişleri yetkililerinin bu durumu, Türkiye'den Kıbrıs konusunda bazı adımlar atması beklendiği şeklinde yorumladıkları da bildiriliyor.

Necdet Uğur: Can güvenliğinin tam sağlanmadığı yerlerde Eğitim Enstitülerini açmıyoruz

ANKARA (ANKA)

Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, öğrencileri birbirlerine karşı kışkırtan öğretmenler bulunduğunu ve bunlardan bir kısmının mahkemeler tarafından tutuklandığını açıkladı.

Uğur, Millet Meclisi Genel Kurulunda MHP'li Sadi Somuncuoğlu'nun Eğitim Enstitüleri ile ilgili yaptığı konuşmayı cevaplarken şöyle dedi:

"Can güvenliğinin tam sağlanamadığı yerlerde Eğitim Enstitülerini açmıyoruz. Bazı okullara valiler bizzat giderek, çocuklara eşit muamele için talimat verdi. Ama buna rağmen gönderdiğimiz hocalar dövüldü, bıçaklandı. Bazı öğrencilerimiz yaralandı. Ama biz gene de meseleye barışla gittik. Öğrencileri birbirine karşı kışkırtan bazı öğretmenler vardır, bunların bir kısmı mahkemece tutuklanmıştır."

Bizim Radyo AP ve MHP mitinglerinde olaylar çıkacağını öne sürdü

HABER MERKEZİ

Doğu Berlin'den yayın yapmakta olan Bizim Radyo, AP ve MHP'nin Mayıs ayında yapacakları mitinglere "Maocuların" da katılmak isteyeceklerini ve olaylar çıkacağını öne sürdü.

Bizim Radyo'nun 12 Mayısta yaptığı yorumda şöyle denildi:

"AP ve MHP'nin gövde gösterileri zincirleme planlı gövde gösterileridir. Bu gövde gösterilerine yığınsallık kazandırabilmek için kimlerin kurban edileceği, ne gibi provokasyonların düzenlendiği şimdilik belli değil.

"Onların gövde gösterilerine olsa olsa Maocu ajanlar katılırlar. Çünkü onlar, işçi sınıfına, ilerici yurtsever güçlere karşı, TKP'ye karşı gericiliği kampanyalar düzenlemeye çağırıyorlar. Onun için provokasyonlarda, saldırılarda doğrudan faşistlerle birlikte yer alıyorlar."

Son günlerde TKP meselesinin ve Taksim'deki "Yaşasın Sovyetler Birliği" sloganının tartışma konusu olduğu bir zamanda TKP'nin radyosu olan Bizim Radyo'nun böyle bir yorum yapması dikkatleri çekti. Bu yayından sonra AP mitingleri daha ilgiyle bekleniyor.

Haksızlıkla işten çıkarılanlar Çukobirlik'e geri alınacak

ADANA (THA)

Daha önce haksızlık yapılarak işten çıkarılanların Çukobirlik'e geri alınacağı açıklandı.

Çukurova Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Günay ve Genel Müdürü Abdullah Kutkut, düzenledikleri basın toplantısında 3 ay içinde yaptıkları işleri anlattılar. Genel Müdür Abdullah Kutkut bir soru üzerine, daha önce haksız olarak işlerine son verilen işçilerin geri alınacağını ve üretime katkıda bulunmayan işçilerin çıkarılacağını söyledi.

TPAO işçileri grevi engelleyen sendika yöneticilerini protesto etti

SİİRT (ÖZEL)

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı işçilerinin, Batman işyerlerindeki grev kararı hakkında Bakanlar Kurulunca alınan 1 ay erteleme süresi sona erdi.

Erteleme süresinin sona ermesi üzerine işçiler greve çıkmak istedi. Bunun üzerine bir konuşma yapar Petrol-İş Sendikası 7. Bölge yöneticileri, greve çıkılmaması gerektiğini, Halil Tunç'un Ecevit'in yurt dışından dönüşünü beklemelerini rica ettiğini, Ecevit döndükten sonra meselenin halledileceğini söylediler.

Şube yöneticilerinin bu konuşması 4 bin işçinin sert tepkisiyle karşılandı.

Almanya 100 milyon liralık ek kredi açıyor

BONN (THA)

Federal Alman Hükümetinin bu hafta başında imzalanan ve toplamı 130 milyon markı bulan proje ve program kredisine ek olarak 100 milyon markık bir ek program kredisi daha vermeyi kabul ettiği açıklanmıştır.

Başbakan Ecevit'in Federal Almanya Ticaret ve Sanayii Odaları Birliğinin yemeği sırasında açıklama yapan Devlet Bakanı Hikmet Çetin bu kredinin 30 yıl vadeli ve yüzde 2,5 faiz oranlı olduğunu söylemiştir.

Çetin, "Alman hükümeti Türk ekonomisinin içinde bulunduğu dar boğazdan çıkabilmesi için yardımcı olabilmek amacıyla 100 milyon markık ek krediyi sağlamayı kararlaştırmıştır. Bu kredi bizim zorunlu ithalatımızda kullanılacak ve bu ithalatın büyük kısmı Federal Almanya'dan yapılacaktır."

Çetin, Almanya'dan sağlanan kredi ile yüzlerce küçük firmanın bekleyen transferlerinin de gerçekleştirileceğini belirtmiş ve kredi anlaşmasının önümüzdeki bir kaç gün içinde imzalanabileceğini söylemiştir.

Almanya'dan sağlanan kredi ile ayrıca acil olarak ithal edilmesi gereken demir ve çelik ile ilaç hammaddeleri gibi ithalat yapılacaktır.

Feyzioğlu: "Başka efendilere uşaklık edeceklerini haykıranları milletimiz nefret ve ibretle izliyor"

ANKARA

Partisinin 11. kuruluş yıldönümü nedeniyle bir basın toplantısı yapan CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu, "Başka efendilere uşaklık edeceklerini açıkça haykıranların davranışlarını milletimiz nefret ve ibretle izliyor" dedi.

Feyzioğlu konuşması sırasında DİSK'in mitinginde "Yaşasın Sovyetler Birliği" ve "TKP'ye özgürlük" diye bağıranlara da değinerek "Sovyet Rusya'ya uşaklık haykıranların nefretle izlendiğini" belirtti.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Bu da başka bir koalisyon

Doğan Yurdakul

AP Bitlis Senatörü Kamran İnan, Yankı dergisine verdiği demeçte Türkiye'nin iç ve dış durumunu anlattıktan sonra şöyle diyordu:

"Böyle bir Türkiye'nin karşısında da özellikle Rumlar ve Rumların bütün Dünya'da harekete geçirdiği kuvvetler ve bunların menfaatleri". (Yankı 1 Mayıs 1978)

Mümtaz Soysal da son günlerdeki bir yazısında Türkiye'ye kuzeyden gelebilecek tehlikeleri küçümsüyor, böyle bir tehlikenin bizi değil Amerika'yı kaygılandırması gerektiğini belirtiyor ve Türkiye'nin esas kendi çevresindeki çıkarlarını koruyabilecek kadar güçlü olup olmadığına bakmak gerektiğini yani Yunanistan'a karşı güçlü olmak gerektiğini söylüyordu. (Milliyet, 29 Nisan 1978)

Türkiye'deki Moskova papağanları ise, "Tehlike Amerikancı iktidarların bulunduğu komşulardan gelmektedir" diyor. İran ve Yunanistan'a düşmanlık körüklüyorlar.

Milli koalisyon konusu son günlerde Türkiye kamuoyunu en çok ilgilendiren konuların başında geliyor. Güzel. Tartışılsın. Hele hele, TKP, MHP ve Kontrgerillaya karşı, Türkiye'nin baş düşmanlarına karşı bir milli koalisyonun tartışılmasında çok büyük fayda var.

Ama bazıları, milli koalisyon tartışmaları sırasında başka bir koalisyonu gerçekleştiriverdiler. Yunanistan düşmanlığına dayanan ve kökü dışarda bir "gayri milli koalisyon" kurdular.

Yunanistan düşmanlığı yapanların Ogarkov'un gelişinden sonra daha yüksek sesle bağırmaya başlamış olmaları bu koalisyonun neden "gayri milli" olduğunu da ortaya koyuyor.

Koalisyonun bu yönü şimdiye kadar biraz üstü kapalı ifade ediliyordu. Ama en açık sözlü Yunan düşmanları bunu da açıkça söyleyiverdiler. "Bir günün hikayesi", Yunanlıların ve Kıbrıs Rumlarının Sovyetler Birliği'ne nota vermelerine kızan ve alay eden yazısında şunu demeye getirdi: "Palikaryalar çatlasa da patlasa da Sovyetler Birliği bizi desteklıyor". (Hürriyet, 12.5.1978)

Yunanistan ile düşmanlığın ilelebet sürdürülmesi fikrinde birleşenlerin iki süper devletin birinden destek aramaları bu anlayışın kaçınılmaz sonucudur. Yunanistan düşmanlarının kurduğu "gayri milli koalisyon"un temel harcını Rusya'ya sırt dayamanın oluşturması da bunun kanıtı.

İşte biz böyle "koalisyonlara" karşıyız.

MESS 2. Genel Kurulu yapıldı

İşadamları grev ve kıdem tazminatlarından şikayet etti

AYDINLIK (ÖZEL—

Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) 22. Genel Kurulu, 12 Nisan Cuma günü Yeşilköy Çınar Otelinde çalışmalarına başladı.

Başkanlık divanı seçiminden sonra bir konuşma yapan MESS Başkanı Şükrü Er "Ekonomik hayatımızın en büyük ve tahrip edici bir grev dönemi yaşadığını öne sürerek grevler sonucunda ekonominin 20 milyar liralık üretim kaybına uğradığını söyledi.

Şükrü Er konuşmasında ayrıca "İşçi sendikalarının bu acı denemeden gerekli dersi almış olduklarını ve pişmanlık içinde olduklarını umduklarını ve çalışma barışı dönemine en kısa zamanda ulaşmayı umduklarını belirtti.

MESS Genel Başkanı konuşmasında her zamanki gibi kıdem tazminatları konusunda şikayet ederek bu konuda yasalarda değişiklik istedi. Şükrü Er bu konuda şunları söyledi:

"Bugünkü yasalarla memleket endüstrisini yaşatmamız ve geliştirmemiz imkansızdır. Üzerinde çok tartışılan kıdem tazminatı uygulaması bütün yıkıcılığını devam ettirmektedir."

Genel Kurul daha sonra DİSK Yönetim Kurulu Başkanı Hulusi Çetinoğlu ve TÜSİAD Genel Başkanı Feyyaz Berker'in konuşmalarıyla devam etti.

Öğleden sonra yapılan oylama sonucu yeni Yönetim Kurulu üyeliklerine seçilenler belli oldu. Şükrü Er, Bahri Ersöz, Adil Sağlam, Ahmet Aslan, Ali Nizamoğlu, Metin İplikçi, Erdoğan Karakoyunlu, Selahattin Karaoğlu, Orhan Öge, Tahsin Önal, Turgut Özal ve Üstün Çevik Yönetim Kurulu üyeliklerine seçildiler.

Yeni Yönetim Kurulunun önümüzdeki günlerde toplanarak görev bölümü yapacağı bildiriliyor.

DANIŞTAY KARARLARI UYGULANMALIDIR

İlkokul öğretmenlerine araç-gereç verilmiyor

İbrahim Aydın Trabzon Yomra'da İlkokul öğretmenliği yapıyordu. 8 Temmuz 1975 yılında bir dilekçe ile, sınıfının eğitim ve öğretimin aksamaması için gerekli araç ve gereçleri istedi. Aradan beş ay geçti. İbrahim Aydın'ın dilekçesine olumlu ya da olumsuz bir cevap gelmedi. Ancak günlerden birgün İbrahim Aydın hakkında bir soruşturma açıldı. Bahane olarak yasal dayanağı olmayan bir suç gösterilmişti.

İbrahim Aydın Trabzon Milli Eğitim Disiplin Kuruluna yaptığı savunmada, usul bakımından iddianın yasal dayanağı olmadığını, hangi yasanın hangi maddesine göre cezalandırılmasının iddiada belirtilmemesi nedeniyle savunma hakkının kısıtlandığını ve iddianın soyut olduğunu söyledi.

Esas hakkında yaptığı savunmada İbrahim Aydın, yurtsever bir öğretmen olduğu için, öğrencilerini daha iyi yetiştirmek amacıyla dilekçe ile yasal hakkını istediğini ve bu nedenle yargılandığını belirterek şöyle dedi: "Hak istemek hiç bir zaman olumsuz davranış sayılamaz. Eğer öğretmenleri, hak isteme yönünde etkilemişsem bundan ancak şeref duyarım.

"Yurtsever bir öğretmenin en başta gelen görevi, yarı-feodal, yarı-sömürge, dışa bağımlı ve geri bırakılmış ülkemizde, bağımsızlık ve demokrasi savaşımında yiğitçe yerini almaktır. Yoksa, hilafetçi ve tanzimat kafalı öğrenci yetiştirmek değildir, yurtsever öğretmenin görevi."

Savunma şöyle devam ediyor: "Aslında savunma yapmayacaktım. Çünkü, hak istemeyi haksızlık kabul edip, soruşturma açan çağdışı bir görüşe karşı savunma gereksizdir."

İbrahim Aydın, büyük bir ihtimalle sürüleceğini, antidemokratik İl Milli Eğitim Disiplin Kurullarından başka bir şey beklenemeyeceğini söyleyerek, savunmasını şöyle bitirdi: "Ancak şu kafanıza daaank desin; Kıyımlar, sürgünler, tabutluklar ve işkenceler devrimci ve yurtsever öğretmenleri yıldıramayacaktır, susturamayacaktır!" Ancak MC dönemlerinde gaspedilen yasal haklarını devletten talep edenlerin sürüldüğü iyi bilinen bir gerçektir.

İbrahim Aydın şimdi CHP milletvekili olan avukat Rahmi Kumaş ile birlikte Danıştay'a başvurdu. Danıştay da "Devlet hizmetinde çalışan kamu görevlilerinin, devlet hizmetinde kullanacakları araç ve gereçleri devlet tarafından sağlanır" gerekçisiyle yürütmeyi durdurdu.

Ancak 26.7.1976 tarihinden beri Danıştay'ın bu kararı uygulanmadı. Şimdi İbrahin Aydın, kararın uygulanarak ilkokul öğretmenlerine araç-gereç verilmesini Ecevit hükümetinden istiyor.

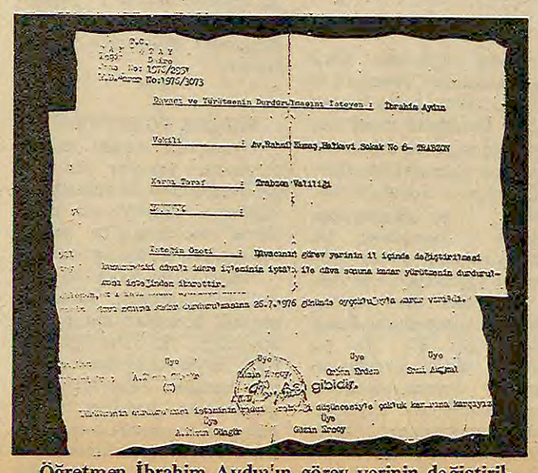

Öğretmen İbrahim Aydın'ın görev yerinin değiştirilmesi işlemini Danıştay durdurdu.

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR

16

Röportaj: ŞENOL KONUKÇU

80 yaşındaki gazete bayi

İsmail Paydaş:

"BAYİLERİN TEK YAPACAĞI ŞEY, BİRLEŞEREK MÜCADELE ETMESİ. YOKSA HİÇ KİMSE AL BU SENİN HAKKINDIR DİYE VERMEZ"

"Ben Şefik Hüsnülerin çıkardığı Aydınlık'ı da hatırlıyorum"

İSMAİL PAYDAŞ

Birinci Dünya Savaşında Türkiye'yi işgal eden emperyalistlere karşı savaşan İsmail Paydaş şimdi 80 yaşında olmasına rağmen 30 senedir küçük bir kulübede gazete satarak geçinmeye çalışıyor. İsmail Paydaş bize şunları anlattı:

"30 senedir bayilik yaparım. İstanbul'a geleli 40 sene oldu. İlk geldiğimde 10 sene dokuma atölyesinde çalıştım. O zamanlar günde 1,5 lira yevmiye alıyorduk. Para azdı ama kıymetliydi. Şimdi daha çok para almama rağmen yetmiyor.

"Bizim en önemli sorunumuz hiç bir sosyal güvencemizin olmayışı. Bir bayi hastalanır, yaşlanır veya herhangi bir nedenle çalışamaz duruma gelirse hiç bir yerden beş kuruş kazancı olmaz. Yani açlığa ölüme terkedilir. Ben şimdi 80 yaşında ve ayaklarım romatizmalı olduğu için bastonsuz yürüyemediğim halde ta Fındıkzade'den buraya gelerek çalışmak zorundayım. Tezgahı sabah 5'te açıp akşam 5'te kapatıyorum. Günde tam 12 saat.

"Bir de kapalı çalışacak bir yerimiz yok. Kışın burda soğuktan donuyorum. Ellerim soğukta patır patır çatlıyor. Kışın burada müşteriye para sayamadım. Haftanın yedi günü çalışırım. Biz bu işin içinde yoğrulduk. 30 senedir amelesi olduk artık. Bayilerin tek yapacağı şey birleşerek mücadele etmesi. Yoksa hiç bir hakkımızı alamayız. Mücadele etmezsek kimse bize al bu senin hakkındır diye vermez.

"Bundan 55 sene evvel tam yedi sene askerlik yaptım. Çanakkale Savaşında savaştım. 19. Fırka'daydım. 1918'de büyük devletlerle harb ettik Ben o zamanlar Şefik Hüsnü'lerin çıkardığı AYDINLIK dergisini de hatırlıyorum."

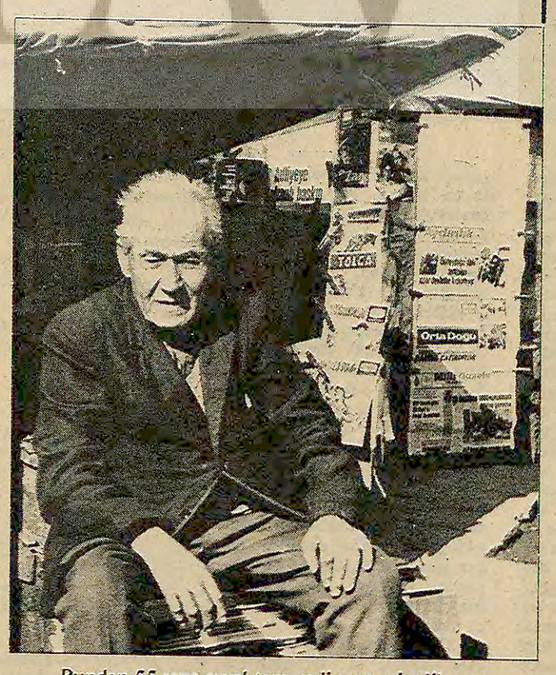

Bundan 55 sene evvel tam yedi sene askerlik yaptım. Çanakkale Savaşında 19. Fırkadaydım.

EMEĞİN KURTULUŞU YOLUNDA IŞIK

2. SAYI ÇIKTI

- "Parti Bayrağı" mı, Revizyonizme Teslimiyet Bayrağı mı?
- Ekonomi ile Politika Arasındaki İlişki ve Sapmalar Üzerine.
- Rus sosyal-emperyalizmi Türkiye Halkının Baş Düşmanlarından Biri Değil mi?
- Halkın Kurtuluşu'na Cevap
- Marks ve Engels 19. yüzyılın İkinci Yarısında Avrupa'daki Siyasi Güçleri Nasıl Ayırdetti?

Yazışma ve isteme adresi: PK. 696 Ulus-ANKARA
Not: Fiyatı 15 TL'dir. Tek isteklerde pul gönderilmesi rica olunur.

Aydınlık-20

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI
Genel Başkanlığından

Sendikamız ile aşağıda ünvan ve adresleri gösterilen işyerleri işverenlikleri arasında Toplu İş Sözleşmesi akdedilecektir. 275 sayılı Yasanın 12. maddesi uyarınca ilgililere ilanen duyurulur.

1- MODERN KARASORİ A.Ş.
Oto Sanayi Sitesi Donanma Sok. No: 6 4. LEVENT-İSTANBUL
2- PARÇA SAN. ADİ KOM. ŞTİ. NAMİ YALÇIN ve ORTAKLARI Hürriyet Mah. Dr. Cemil Bengü Cad. Akar Sok. No: 16 ŞİŞLİ-İSTANBUL

Basın-3568-279

SİNOP BELEDİYE BAŞKANLIĞI
LODERİN SATIŞ ŞARTNAMESİ

Belediyemize ait ekonomik ömrünü doldurmuş bulunan loder 2490 sayılı kanunun 31. maddesine göre, kapalı zarf usulü ile satışı yapılacaktır.

1- Loderin muhammen bedeli 400.000.00 TL. dır.
2- Loderin muhammen bedeli % 7,5 üzerinden 30.000.00 TL. dır.
3- İhale 27.5.1978 tarihinde saat 14.00 de encümen huzurunda yapılacaktır.
4- Geçici teminat 27.5.1978 tarihine kadar, Belediye veznesine yatırılacaktır. (Saat 14.00 de kadar.)
5- İhalesonunda doğacak kanuni masraflar alıcıya aittir.
6- İhaleyi alan üzerinde kalan malı 15 gün içersinde gerekli kanuni işlemleri tamamlamak mecburiyetindedir.
7- Encümen ihaleyi istediğiene verip vermemekte serbesttir. Sürülen pey Encümence hattı lâyık görülmesze ihaleyi ertelemkte serbesttir.
8- İhalede doğacak anlaşmazlıkların mercii Sinop Mahkemeleridir.
9- İhaleye iştirak edenlerin ticaret odası belgeleri ile birlikte ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını komisyona vermeleri gerekir.

Bu şartname dokuz maddeden ibarettir.

Basın-15581-277

Türkiye Film İşçileri Sendikası Genel Başkanı SEMİH SELVİDAL ile görüşme

Selvidal: *"Emeğin yarattığı değer, emeği verenlerde birikmelidir" ilkesiyle mücadele ediyoruz*

Yeşilçam'ın yeni sendikası TFİS (Türkiye Film İşçileri Sendikası) örgütleme çabalarını yoğunlaştırarak 345 sinema emekçisini bünyesinde topladı. 6 Nisan günü yapılan kongresinde 11 kişilik yönetim kurulunu belirledi. 28 Nisan günü Lunapark Gazinosunda, mali destek amacıyla düzenlediği gece sonunda lokalini tuttu. Sendika (Beyoğlu, Ahududu sok. 19/2) adresinde çalışmalarını sürdürüyor. Aşağıda TFİS Genel Başkanı Semih Selvidal ile yaptığımız görüşmeyi sunuyoruz.

Nezih Coş

TFİS Genel Başkanı Semih Selvidal arkadaşımız Nezih Coş ile görüşürken...

—Sayın Semih Selvidal, bize sendikanızın temel amaçlarını anlatır mısınız?

—TFİS'in temel amaç ve ilkelerini şöyle sıralayabiliriz: Yıllardan beri ezilen, bir çatı altında toplanamayan, kendi meselesine sahip çıkamayan bir topluluğun tabandan gelen bir yönetim kurulu ile kendi meselelerine sahip çıkmaları, kendi mücadeleleri sonucu haklarını almaları... Şimdiye kadar Yeşilçam'da kurulan sendikaların yönetimine gelen kimseler, geldikleri yerin sorumluluğunu unutmuşlar ve emekçilerin dertleri için değil, kendi çıkarları için uğraşmışlardır.

TFİS, her zaman üyelerinin yasal haklarını almak için çalışacak, üyelerinin insanlık ve meslek onuruna yaraşır bir yaşam sürebilmeleri için savaş verecektir. Türk sinemasında çalışan emekçiler, 70 yıldan beri sermaye düzeninin sürekli sömürdüğü, kaymakları alındıktan sonra, posaları işe yaramaz gerekçesiyle bir kenara fırlatılmış, kötü kaderine terkedilmiş zavallılardır. Türk sineması işverenleri, yıllarca sinema emekçilerini uyutmuş durmuşlardır. Ama günden güne bilinçlenen sinema emekçisi bugün kesin mücadeleye kararlıdır.

Sosyal güvence meselemiz vardır. Bu davanın sürüncemede kalmasının suçlusu, yıllardan beri kahve köşelerinde bir çay içebilmek için parası olan bir arkadaşını bekleyen, karnını doyurmak için arkadaşlarından boynunun bükerek bir simit parası isteyen, evine yaya giden, çocuğuna bir kilo yerine bir tek portakal alabilen ve o masum yavruyu ölümle burun buruna getiren sinema emekçisi midir? Hayır, işverendir, düzendir suçlu. Sinema emekçisinin yarını daima bir soru olarak kalmıştır. Ama bugünden sonra kalmayacaktır. Yarınına güven içinde bakabilmesi sağlanacaktır emekçinin. Yarınlara güvence ile bakabilmek için, yeni ve demokratik bir sinema yasası ile her türlü sosyal yardım istiyoruz. Sosyal güvence ve sosyal konutlara kavuşmak istiyoruz. Mesleğimiz gereği, damı akan, kirasını ödeyemediğimiz için hakaretlere uğradığımız gecekondulardan çıkmak istiyoruz.

Türk sinemasının gerçek, cefakar emekçilerinin sendikası TFİS, üyelerinin manevi desteğinin yanı sıra, maddi destekleri ile de emekçilerin tüm haklarını alacak ve "emeğin yarattığı değer, emeği verenlerde birikmelidir" ilkesine uygun olarak, o değeri, o hakkı, emeği verenlere kazandıracaktır. Sendikamızın temel amaç ve ilkeleri bunlardır.

—Bildiğimize göre TFİS'in kurulmasına Sine-Sen'den ayrılan beş sinema emekçisi önderlik etti. Siz de bunların arasındasınız. Ayrılma nedenleriniz neydi? Bugün Sine-Sen'i nasıl değerlendiriyorsunuz?

—Ayrılma nedenlerimiz şunlardır: İşveren sıfatı olan, şu anda Prodüktörler Kooperatifine kayıtlı olan ve Sine-Sen'in Genel Başkan Yardımcısı görevinde bulunan Cüneyt Arkın'a, Türk sinemasına kendi siyasi görüşlerini karıştırmak isteyen Semra Özdamar'a, Sine-Sen'i evlerden idare eden akıl hocalarına karşı idik. Sendika yönetim kuruluna Arkın, Özdamar, Hakan Balamir gibi tabandaki emekçiden çok fazla para kazanan ünlü oyuncuların yönetime doldurulmasına karşı idik.

İşçi sendikasının demokratik ilkeler ışığında çalışması gerekir. Biz, Sine-Sen tüzüğünde yer alan, kongre de 10 üyeyi 1 delege temsil eder şeklindeki maddeye karşı idik. Sendika üyesi olan herkesin kongrede oy kullanabilmesini savunduk.

Sonunda bu sendikanın da daha öncekiler gibi gerçek bir işçi mücadelesi veremeyeceğine inandık. Ben ve dört arkadaşım istifa ederek TFİS'i faaliyete geçirdik. Bizler varken emekçi arkadaşlar Sine-Sen'e koşuyorlardı. Bugün bütün emekçiler TFİS'in çatısı altında toplanmaya başladılar.

Bize göre var olan bir şeyin değerlendirilmesi yapılır. Sine-sen varolmamıştır ki değerlendirilmesi yapılsın. Bu sendika tüzüğünü henüz onaylatmamış, yasalar düzeyinde geçerlik kazanamamıştır.

İşçi sendikaları, işçi üyelerinin haklarını korumak için kurulur. Üyelerinden aldıkları aidatın dışında yasalarca belirlenen gelir kaynaklarından yararlanarak yaşar. Bir sendikayı işçiler yaşatırsa o sendika işçi sendikasıdır. Ama eğer bir sendika, yaşamak için Türker İnanoğlu gibi bir film yapımcısından maddi yardım (ki bu meblağ 50 bin TL. dır.) almışsa, o sendika artık işçi-emekçi sendikası değildir. Bir sendikanın ikinci başkanı işçi değil de, işveren ise (Cüneyt Arkın- Malkoç Film sahibi) o sendika işçi sendikası değildir.

Bir sendikanın genel sekreteri (Semra Özdamar) çalışma süresince tabandaki emekçileri hakir görerek onlara farklı muamele yapan bir kişiyse, esas olarak kendi siyasi görüşlerini yaymayı amaçlıyorsa, o sendika, sinema emekçilerini birleştiren değil, parçalayıp örgütlenmelerine engel olan, bölücü bir sendika olur.

Bu nedenlerle Sine-Sen bize göre işçilerin toplandığı bir emekçi sendikası değil, patron uydusu sarı bir sendikadır. Bir işverenden maddi yardım gören bir sendikanın, o işverene karşı üyelerinin haklarını nasıl koruyabileceğini, aynı masaya oturup onlarla emekçilerin çıkarlarını nasıl konuşacaklarını, nasıl mücadele edebileceklerini ne akıl ne de mantık alır. Olmaz böyle şey.

— Sendikanız TFİS'in kaç üyesi var? Yeşilçam'daki tüm emekçileri örgütleyebileceğinize inanıyor musunuz?

—Bugün Yeşilçam'da çalışan tüm kamera yardımcıları tüm yardımcı oyuncular, tüm prodüksiyon müdürleri sendikamızın üyesidir. Üyelerimiz arasında 20 kadar ses teknisyeni, 20 kadar yönetmen yardımcısı vardır. Işık teknisyenleri ve görüntü yönetmenleri dernekleri sendikamızı desteklemektedirler. Toplam üye sayımız şu anda 345'i bulmuştur. Sine-Sen in üye sayısı ise 50 dolayındadır. Sendikamızın sinemada güçlü olup olmadığını basın olarak sizin ve kamuoyunun takdirine bırakıyoruz. İnanıyoruz ki, iki ay gibi kısa bir süre sonra tüm sinema emekçileri gerçek sandikaları TFİS'de toplanmış olacaklardır.

Sinema emekçileri yıllardan beri yapılamayan mucizeyi gerçekleştirmişler ve bir çatı altında toplanmaya karar vermişlerdir. Dönüşü olmayan bir yola girilmiştir ve bu yoldan dönülmeyecektir. Tüm sinema emekçileri birleşeceklerdir. Buna inancımız sonsuzdur. Doğruyu bulan arkadaşlarımız bu çatı altında el ele, yürek yüreğe, daha iyiye, daha güzele, mutlu sona süratle uluşacaklardır.

—Sinema Yasası ve sansürün kaldırılması konusunda sendikanızın görüşleri nelerdir?

—Sinema Yasası çıkmalıdır, çıkacaktır da. Yıllardan beri kanunsuzluğun, vurgunculuğun, aşırı sömürünün sürüp gittiği Yeşilçam'da artık bir sinema yasasına ihtiyaç vardır. Bu yasanın tüm sinema emekçilerinin sorunlarına gerçekçi çözümler getirebileceğine inanıyoruz ve bu konuda çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Sansür konusuna gelince... Bugün dünya üzerinde az gelişmiş ülkeler dışındaki ülkelerde, bizdeki anlamda bir sinema sansürü yoktur. Düşünceyi sansür etmek çağ dışıdır. Bugün Türkiye'yi yönetenler ne demektedirler? Türkiye çağının dışında kalmamalıdır. O halde çağ dışı olmayan bir ülkede çağdışı bir anlayışa ihtiyaç var mıdır? Asla yoktur. SANSÜR kaldırılmalıdır. Sinema, güzel sanatların en güzel, en etkili dalıdır. Pekala böyle bir güzelliğe anti-demokratik, çirkin bir damga vurmaya kimsenin hakkı var mıdır? Hayır, yoktur. Biz sanatçılar, emekçiler olarak, Sansürün başında bulunan karıncalanmış beyinlere karşı çıkıyor, halkımıza beynimizdeki eserleri SANSÜRSÜZ OLARAK yaratabilmek, sunabilmek istiyoruz.

TFİS olarak, bizlere göstermiş olduğu yakınlıktan dolayı, tüm üyeleriyle AYDINLIK gazetesine teşekkürü borç biliriz.

11 kişilik TFİS Yönetim Kurulu, düzenledikleri gecede toplu halde izleyicileri selamlıyorlar

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ OYUNCULARI İLE BİR KONUŞMA

"Temel çabamız, tüm tiyatro olgusunun, tarihin akışının doğruladığı sınıfın dünya görüşünün doğrultusunda yenilenmesi ve yeniden oluşturulmasına katkıda bulunmak olacaktır!"

Cenap Nuhrat-Celal Üster

Boğaziçi Üniversitesi Oyuncuları, kendi salonlarında "Beş Paralık İşler" adını verdikleri oyunu sergiliyorlar. Oyunun hazırlanışı ve tiyatronun çalışmalarıyla ilgili olarak BÜO'nun Başkanı Fatih Erdoğan, yazmanı ve oyuncularından Meltem Ahıska ve oyunun yönetmeni ve oyuncularından Ferhat Boratav'la kısa bir görüşme yaptık.

BÜO'nun kuruluşu 1971-1972 dönemine rastlıyor. O günden bu yana tiyatro her yıl ortalama dört-beş oyun oynamış. Bu oyunlar içinde daha çok İkinci Dünya Savaşı sonrası ürünleri olan yabancı oyunların yanında, Adalet Ağaoğlu, Aziz Nesin, Sermet Çağan, gibi Türkiyeli yazarların eserleri var. Ayrıca geçen yıllarda "Ayışığında Çalışkur", "Akşam Erken İner Mapusaneye" ve "Şeyh Bedrettin Destanı" gibi kendi derlemelerini de sahnelemişler.

—Çalışmalarınızda nasıl bir amaç güdüyorsunuz, nasıl bir çalışma tarzı uyguluyorsunuz?

—BÜO'nun bir amatör tiyatro olarak bilinç taşıyıcı bir işlevi vardır. BÜO, çalışmalarında kitlelerle güçlü bağlar kurma çabasını ön planda tutuyor. Temel çabası, genelde tüm tiyatro olgusunun, tarihin akışının doğruladığı sınıfın ve onun dünya görüşünün doğrultusunda yenilenmesi ve gelecek çağlar için yeniden oluşturulmasına katkıda bulunmak olacaktır. BÜO olaylara diyalektik materyalist bir bakış açısıyla yaklaşır. Bu anlayışın gereği olarak, sanatında "diyalektik tiyatro" anlayışını esas almıştır. Böylece toplumsal olayların arkasında yatan ilişkileri irdeler. Çelişkileri sergiler, olaylara eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşır. Seyirciye, gerçeği değiştirme yolunda ipuçları verir.

Bütün üyelerimizin katıldığı ortak bir çalışma yürütüyoruz. Belirli alanlarda uzmanlaşma yerine, her arkadaşın tiyatro olgusunun bütününe yönelik çalışmaların içine girmesini sağlamaya çalışıyoruz. Oyunun, yönetiminden dekoruna kadar ortak bir çabanın ürünü olmasını amaçlıyoruz. Örneğin, son oyunumuzun dekoru, gerçekten bütün kadronun ortak çalışmasıyla ortaya çıkmıştır.

—Sahne dışı ve sahne üstü çalışmalarınız?

—Bir oyunun seyirciye sunulması tiyatro faaliyetimizin sadece bir bölümünü oluşturuyor. Daha önce uzun bir ön çalışma, sahne dışı çalışma yapıyoruz. Amacımız, kadromuzun sanatsal eğitimini gerçekleştirmek. Bu çerçeve içinde diyalektik tiyatro anlayışının geliştirilmesi için bu alanda yoğun araştırmalalar yapıyoruz. Oyunlarımızın yanı sıra çeşitli çeviriler, yazılar, metin oluşturma çalışmaları ve teorik araştırmalarla ileriye dönük bir birikim sağlamaya çalışıyoruz.

Boğaziçi Üniversitesi Oyuncuları geçen yıl Brecht'in "Jeanne d'Arc Duruşması" oyununu sahnelemişler. Bunu bir dizi Brecht oyunu izlemiş: "Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi", "Ekmek Fırını" ve şimdi de "Beş Paralık İşler".

—"Beş Paralık İşler" adını verdiğimiz oyunu Brecht'in "Üç Kuruşluk Opera" ve "Beş Paralık Roman" eserlerinden yararlanarak hazırladık. "Opera" da esas olarak hiciv vardı. Ancak çeşitli ilişkileri göstermiyordu. Oysa Brecht'in daha olgun bir döneminde yazdığı "Roman", bir anlamda "Opera"nın özeleştirisidir. Bu romanda yalnızca yapıyı eleştirmekle kalmaz, aynı zamanda toplumsal ilişkileri, bu ilişkilerin ardında yatan nedenleri gösterir.

—Yoğun bir çalışma içinde olduğunuz görülüyor. Peki, bu çalışmaları kitlelere götürme olanaklarınız?

—Oyunlarımızı okul dışına götüremiyoruz. "Marat-Sade" adlı oyunu Harbiye Şehir Tiyatrosunda oynadık. Bu yıl da 27-28 Mayısta ODTÜ Tiyatro Şenliğine katılacağız.

ıd

İZMİR

Göztepe sahasındaki atletler dertli

- Malzemesizlikten çalışmalar aksıyor
- Yağmurda soyunma odası göle dönüyor

Kamuran Özreis

İzmir'in Güzelyalı semtinde bir Göztepe sahası var. Bu saha, Güzelyalı, Hatay, Balçova ve Esentepe semtlerinin spor faaliyetlerinin yükünü çekiyor. Bu semtlerin amatör takımları ve okullardan sporcular Göztepe sahasından yararlanabiliyorlar.

Geçen yıl buraya bir de basketbol sahası yapılmış. Fakat bu sahada çoğu zaman futbol oynanıyor. Sahada çalışan çok sayıda atlet var. Bunlar bölge antrenörlerinden Hüseyin Kaya nezaretinde her gün sürekli olarak antreman yapıyorlar. İçlerinde Türkiye çapında başarılı olanlar var. Fakat bu atletler çok dertli. Dertlerine bir an önce çözüm bulunmasını istiyorlar.

ATLETİZM SORUNLARI

Sorunların en başında antreman kartı sorunu yer alıyor. Buraya yeni gelen ve çalışmak isteyen sporcular kartları olmadığı gerekçesiyle geri çevriliyor. Birçok sporcu da çok masraflı ve işlemi güç olan kartı çıkaramıyor.

Sorunlardan bir diğeri de çalışma pistinin bozuk olması. Antrenör Hüseyin Kaya, atletizm pistinin kiremit tozu dökülüp bir silindir geçirilmesi halinde çivili ayakkabı giyilip, antreman yapılabilir bir hale gelebileceğini söyledi. Kaya, pistin bozuk oluşundan dolayı atletlerin şimdilik bu pistten yararlanamadıklarını söyledi.

Bir başka sorun malzeme ve tesis yokluğu. Halen sahada 20 yıllık nizami olmayan malzemeler kullanılıyor. 3000 m. engelli ve 110 engelli için gerekli malzemeler hiç yok. Atletler ilkel ve nizami ölçülere uymayan kendi yaptıkları bir engel ile çalışmaya uğraşıyorlar. Ayrıca yüksek atlama için minder bulunmadığı ve kum havuzunun yetersiz oluşu nedeniyle, burada yüksek sırık uzun atlama gibi branşlarda çalışma yapılamıyor. Bu branşlara kabiliyeti olan sporcular bu arada kayboluyor yada kendi dalları dışındaki dallara koşulara itiliyorlar.

Kapalı salon için geçen yıl söz verilmişti. Fakat hâlâ hiç bir girişim yok. Sporcular kışın yağmurda, çamurda ve soğuklarda antreman yapmak zorunda bırakılıyor. Bazı hareketler için gerekli olan barfiks, jimnastik aletleri vb. yok.

YAĞMURDA SOYUNMA ODASININ HALİ

Soyunma derdi de başlı başına bir sorun. Altı ay öncesine kadar soyunma odası yokluğundan profesyonel futbolcuların keyiflerini bekleyen amatör sporcular, şimdi kendilerine sağlanan bağımsız bir oda ile bu sorunlarını bir ölçüde halletmiş durumdalar. Buna halletmek denebilirse tabii. Sporcular yağmur yağdığı zaman odalarının su bastığını, atletlerin ve antrenörün suları kendilerinin boşalttıktan sonra soyunup, antremana ancak geç vakitlerde başlayabildiklerini ifade ediyorlar. Üstelik sahanın kanalizasyonunun lağım pislikleri ile dolu oluşu, sporcuların sağlığını da etkiliyor.

Atletler kum havuzunda kalecilerin çalıştırılmasından ve futbolcuların atletizm pistinde antreman yapmalarından şikayet ediyorlar. Atletler, sahanın saat 14'den itibaren kitleye ayrılmış olduğunun ilan edilmiş olmasına rağmen, saat 19.30'a kadar futbolcuların sahadan çıkmadıklarını söylüyorlar. Sıcak suyun ancak futbol idmanı olduğu günlerde aktığını, diğer günlerde soğuk su ile duş yapma veya hiç duş yapmama durumunda bırakıldıklarını belirtiyorlar.

Amatör sporcular öyle ihmal edilmiş ki.. Örneğin idmanın sonunda sahanın kapısı kapatılmış oluyor. Sporcular evlerine gidebilmek için tıpkı bir hırsız gibi duvardan atlamak zorunda kalıyorlar.

Sporcuların talepleri var. Bir kez iş bulamayan arkadaşlarının stadlara verilerek veya bölge kadrosuna alınarak yaşamlarına devam edilmelerinin sağlanmasını istiyorlar.

Ve nihayet sorunlarına en kısa zamanda çözüm getirilmesini ve ilgililerin kendilerine yardımcı olmalarını bekliyorlar.

7'den 70'e SPOR

Basketbol Milli Takımı antrenörü Aydan Siyavuş istifa etti

Siyavuş'un istifası kabul edildi

ANKARA(THA)

Basketbol Milli Takımı Antrenörü Aydan Siyavuş, Balkan Şampiyonasından sonra istifa etti. Aydan Siyavuş istifasıyla ilgili olarak kendisiyle görüşen THA muhabirine "son derece yorulduğunu ve yıprandığını" söyledi ve dinlenmek için görevinden istifa ettiğini bildirdi. "Balkan Şampiyonasından alınan sonucun sevabı da günahı da bana aittir" diyen Siyavuş basketbolcülerin ellerinden geleni yaptıklarını söyledi.

Öte yandan Basketbol Federasyonu Başkanı Osman Solakoğlu Aydan Siyavuş'un istifasının kabul edildiğini açıkladı.

Basketbol Federasyonu Başkanı:"Tanrı iyi derece almamızı istemedi"

ANKARA(THA)

Türkiye Milli Takımının Balkan Basketbol Şampiyonasında sonuncu olması üzerine, Basketbol Federasyonu Başkanı Osman Solakoğlu: "Tanrı bizim iyi derece almamızı istemedi" dedi.

Özellikle Yunanistan ve Bulgaristan maçlarında yapılan hataların pahalıya malolduğunu söyleyen Solakoğlu, kimseyi suçlamadığını karamsarlığa düşmemek gerektiğini belirtti. Önümüzde Avrupa Uluslar Kupası maçları bulunduğunu hatırlatan Solakoğlu bir gazetecinin istifayı düşünüyormusunuz" şeklindeki sorusuna "şu anda görev başındayım Ancak gördüğünüz gibi sıhhatim son derece bozuldu. Bu konuda gerekirse ilerde bir açıklama yapabilirim" cevabını verdi.

Anadolu Yakası Sanayi Kuruluşları Futbol Turnuvası devam ediyor

Tribünlerden yükselen ses!

"Önce dostluk sonra spor"

"Yaşasın amatör sporcuların birliği"

Geçen hafta yapılan maçlarda Anadolu Çimento Elka'yı 1-0, Singer Camialtı Denizgücü'nü 4-0, Tezsan Atlas Copco'yu 6-0, DSİ Otoyol'u 2-0 yendi.

Sahaya birlikte çıkan Camialtı Denizgücü Takımları seyircileri selamlıyor. Ellerinde 'önce dostluk sonra spor' pankartı görülüyor

CÜNEYT AKALIN

Anadolu Yakası Sanayi Kuruluşlarının düzenlediği turnuvayı izlemek üzere geçen pazar günü, Altunizade Stadına gittik. sahada Elka ve Anadolu Çimento takımları mücadele ediyordu.

Önce Elka takımının bulunduğu kulübeye yaklaştık. Yöneticilerden Hayri Atakişi, Mete Eroğlu ve Ömer Lütfi Sayın sorularımızı birlikte cevaplandırdılar.

ELKA YÖNETİCİLERİ

Elka bu turnuvaya kaç yıldan beri katılıyor?

—7 yıldan beri katılıyoruz. Yani ilk başladığı yıldan beri. Arada katılmadığımız da oldu. Başarılı sonuçlar aldık. Özellikle 1973'de kazandığımız centilmenlik kupası bizim için değerli

—Bu turnuvanın amacı ne?

—Turnuvanın amacı sanayi kuruluşları arasındaki kardeşliği dostluğu, yakınlaşmayı, tanışmayı sağlamak.

—Elka'da turnuvaya ve spora ilgi nasıl?

—Spora ilgi var. Haftada iki kez antreman yapıyoruz. İşveren kolaylık gösteriyor. Antremanları fabrikaya yakın yerlerde yapıyoruz. Takımı, oyuncu antrenör Recai Tansu çalıştırıyor. Bütün oyuncularımız kuruluşta çalışıyor.

ANADOLU ÇİMENTO YÖNETİCİSİ

Elka-Anadolu Çimento maçı devam ediyor. Biraz ilerde Anadolu Çimento'nun yöneticisi Vedat Neciboğlu ve yedek oyuncular maçı seyrediyor.

—Anadolu Çimento kaç yıldır turnuvaya katılıyor?

—6 yıldır katılıyor. Sektirmeyen tek takım biziz.

—Sizce turnuva amacına ulaştı mı?

—Tam olarak ulaştığı söylenemez. Bizim amacımız bu turnuvayı yaygınlaştırmak. Turnuva 5-10 takım arasında kalmamalı. Çok daha geniş bir katılma sağlanmalı. Bunun için de önceden hazırlıklara başlamak gerekiyor. Geç kalınca haberi olmayan kuruluşların sayısı artıyor.

—Fabrikada kaç kişi çalışıyor ve ilgi nasıl?

—Fabrikada işçi-memur olarak 350 kişi çalışıyor. Aslında spora ilgi yüksek. Fakat iki vardiya çalıştığımız için fabrikanın çalışma düzeni spor yapma olanaklarını kısıtlıyor. Kısacası zor koşullar altında spor yapıyoruz. Antrenörümüz de hem fabrikanın hem de sporun emektarlarından Ergun Gündal.

***

Anadolu Çimento Elka maçını Anadolu Çimento 1-0 kazanıyor. Biraz sonra Singer Camialtı Denizgücü maçı var.

İki maç arasında tribünlere çıkıyor ve Camialtı taraftarlarıyla sohbete koyuluyoruz.

Bir işçi arkadaş söze karışıyor. "İşverenler bu turnuvaya kendi firma reklamlarını yaptırmak için destek oluyorlar. Bu maçları bir reklam kampanyası olarak düşünüyorlar. Biz ise bu turnuvayı sanayi kuruluşları arasındaki dayanışmanın bir parçası olarak ele alıyoruz. Amatör sporcuların birliği için mücadele ediyoruz.

Geçen maçtan sonra saha müşahidi "bugüne kadar yüzlerce maç seyrettim şimdiye kadar böyle şey görmedim" dedi. Bizim maçlarımızda şimdiye kadar hiç bir olay çıkmadı. Amatör spor ahlakını güçlendirmeye çalışıyoruz."

Elka futbolcu ve idarecileri toplu halde görülüyor

Biraz sonra Camialtı Denizgücü- Singer takımları birlikte sahaya çıkıyor. Ellerinde "önce dostluk sonra spor" pankartı. Singer'in ve tersane nin işçileri tribünlerde yan yana takımları birlikte alkışlıyorlar. "Yaşasın amatör sporcuların birliği", "yaşasın Denizgücü-Singer kardeşliği" sloganları yükseliyor tribünlerden.

***

SİNGER YÖNETİCİSİ:

Oyuncular sahada ısınma hareketleri yapıyor. Biz Singer yöneticilerinin bulunduğu kulübeye yöneliyoruz. Halil Köylü ve Singer'in yedek oyuncularıyla görüşüyoruz.

Singer turnuvaya üç yıldır katılıyormuş. Oldukça başarılı sonuçlar almış. Bir birincliği, iki ikinciliği var. Halil Köylü turnuvanın geçen yıla nazaran daha iyi olduğunu dostça geçtiğini, Singer çalışanları arasında turnuvaya karşı büyük ilgi bulunduğunu söylüyor. Singer düzenli otobüs tahsis ediyormuş. Fabrikanın yanında güzel bir sahaları varmış. Haftada iki kez idman yapıyorlarmış. Fabrikanın İskoç müdürü de futbolu çok seviyormuş ve destek oluyormuş.

Singer yöneticisi spor faaliyetlerinin ilk kez bu yıl sözleşmeye girmekte olduğunu da sözlerine ekledi.

Daha sonra yedek oyunculara düşündüklerini sorduk. Onlar da sanayi kuruluşları turnuvasının genişletilmesini ve İstanbul dışındaki sanayi kentlerinin de kapsamasını istediler.

***

Altunizade'den umutla ayrıldık. Sanayi kuruluşları turnuvası, yeni bir anlayışın filiz verdiği bir alan olmuş. Dileğimiz bu dostluk turnuvalarının daha da güçlenmesi ve yaygınlaşması.

SANAYİ KURULUŞLARI TURNUVASI

Bu haftanın programı:

Cumartesi

S.11.45

Camialtı Denizgücü-Devlet malzeme Ofisi (Maltepe Sahası)

Pazar

DSİ-Atlas Copco (Maltepe sahası)

Tezsan-Anadolu Çimento

Singer-Elka

Kadirli'de bir yurtaşı öldüren üç komando...

(Baştarafı 1. Sayfada)

türk de önceki gece saat 21.00 sıralarında saldırıya uğradı. Dokuz el ateş eden kişiler daha sonra kaçtılar. Göktür aynı günün sabahı bir tehdit mektubu almıştı.

Halk, Kadirli Ceza Hakimi Nafiz Erdem ve Kaymakam A. Hami Antürk'ün görevlerinden alınması gerektiğini, bu kişilerin de olaylarda sorumluluğu olduğunu söylüyor. Öte yandan olayla ilgili olarak MHP eğilimli iki polisle bir komiserin de il emrine alındığı öğrenildi.

Kadirli'de 9 Mayıs gününden beri devam eden olaylar nedeniyle durumun gergin olduğu, MHP'lilerin saldırılarını sürdürdükleri bildiriliyor.

ELAZIĞ'DA

Elazığ TÖB-DER Şubesinde odacılık yapan Mehmet Bensen'in Faruk Caddesinde kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından bıçaklanarak ağır şekilde yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede öldüğü öğrenildi.

ANKARA'DA

Mimar Kemal Lisesi öğrencilerinin dağılış saatinde, evlerine gitmekte olan öğrencilere bir grup tarafından ateş açıldı. Günay Çelebi adlı öğrenci kolundan yaralandı. Olayla ilgili olarak 6 kişinin gözaltına alındığı açıklandı.

KOMANDOLAR ATATÜRK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNE ATEŞ AÇTI

Atatürk Lisesi öğrencilerinin üzerine komando olduğu bildirilen bir grup tarafından ateş açıldı. Olayda can kaybı olmadı, bir kişi gözaltına alındı.

Atatürk Lisesi Müdürü Vecihi Timuroğlu, okulun dağılma saatinde öğrencilerin üzerine ateş açanların Turizm Ticaret Yüksek Okulundan gelen kişiler olduğunu söyledi. Yakalamanın Turizm Okulu öğrencilerinden Salih Yıldız olduğu öğrenildi.

İZMİR'DE BORNOVA KIZ ÖĞRENCİ YURDU SİLAHLA TARANDI

Bornova'da bulunan Kız Öğrenci Yurdu sabaha karşı silahla tarandı. Pencere kenarında yatmakta olan Gazetecilik Yüksek Okulu ikinci sınıf öğrencisi Gülçin İlçi, boyun ve göğsünden ağır olarak yaralandı.

Şirinyer'de bir derneği kurşunladıkları ve üzerlerinde silah, kesici alet bulundurdukları için yakalanan komandolardan Mustafa Çolakoğlu ile Mesut Çakmak birer yıl hapse mahkum oldular. İçlerinde MHP İzmir İl Gençlik Kolu Başkan Şerif Parlak'ın da bulunduğu Mehmet Kılınç, Mehmet Günay ve Fikri Karabulut adlı komandolar da delil yetersizliğinden serbest bırakıldılar.

Balçova'da yakalanan ve Türkiye Halk Kurtuluş Partisi Eylem Birliği üyeleri olduğu ileri sürülen Feride Arat ile Türkan Yazıcılar, İkinci Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandılar. Sanıkların eski ifadelerini tekrarladıkları duruşma, başka tarihe ertelendi

EDİRNE'DE

Önceki gün Edirne Eğitim Enstitüsünde gece bölümündeki komandolar okulun üst katına önceden yerleştirdikleri taş, sopa ve şişelerle öğrencilere saldırdılar. Daha sonra yangın söndürme aletini atan komandolar, çok sayıda öğrencinin yanısıra Halim Demirci hastanede tedavi altına alındığı olaydan sonra, okulda büyük hasar meydana geldiği belirtiliyor.

Daha önce MHP İl Başkanı emekli Binbaşı Fahrettin Sunar tarafından işletilen okul kantininde dinamit lokumu bulunmuş, şikayete rağmen kantin kapatılmamıştı. Sıkı aramalara rağmen okula taş, sopa gibi saldırı araçlarının girmesi, bunların kantin yoluyla sokulduğu inancını güçlendiriyor. Ayrıca komandoların karargahı olarak bilinen Edirne Erkek Öğretmen Lisesi yöneticilerinin değişmesi üzerine, komandolar derse girmeyip boykot yaptılar. Olaylar üzerine her iki okul da 15 Mayıs gününe kadar kapatıldı.

GAZİANTEP'TE KOMANDOLAR POLİSE SALDIRDI

Önceki gün Atatürk Lisesine giden toplum polislerinden Hasan Cüce, Süleyman Esen, Osman Bağcı, Burhan Çetinkaya, Kuddüs Alp, Recati Çav komandoların saldırısına uğradılar. "Komünist polis" diye saldıran komandolar, polisleri şişe ve sandalyeler atarak yaraladılar. Bunun üzerine rapor almak için hastaneye giden POL-DER üyesi polisler, burada da komandoların engellemeleriyle karşılaştılar.

Polisler bu konuda şu açıklamayı yaptılar: "Bizden önce okulda nöbetçi olan POL-BİR üyesi polisler okula bizim geleceğimizi haber vermişler. O yüzden bizi hiç tanımayan komandolar, okula gelir gelmez bize saldırdılar. 5 Mayıs'ta da gene POL-DER üyesi Ökkeş Çavuş'a 7 el ateş açan komandoların olay yerinden kaçmaları üzerine Emniyet Müdürü Hasan Şeyh basına yanlış bilgi vermişti" dediler.

Olayla ilgili olarak Mehmet Elverdi adlı öğrencinin tutuklandığı ve okulun Pazartesi gününe kadar kapatıldığı bildirildi.

AKŞEHİR'DE

Akşehir Öğretmen Lisesinde komandoların öğrencilere taşlı sopalı saldırısı sonucu, 8 öğrenci çeşitli yerlerinden hafif olarak yaralandı.

Dünya Hemşirelik Haftası kutlanıyor

İzmir'de hemşireler sendika hakkı için yürüdüler

IZMIR

Dünya Hemşirelik Haftası nedeniyle, yurdumuzda da kutlama törenleri yapılmaktadır. Hemşirelik Haftasının başlamasını İzmir'deki sağlık kurumlarında çalışan hemşireler "Grevli toplusözleşmeli sendika hakkının" tanınması için düzenledikleri bir yürüyüşle kutluyorlar.

Türkiye Hemşireler Derneği Genel Başkanı Remziye Utku imzasıyla Ankara'da yayınlanan bir bildiriyle ise, hafta boyunca bilimsel ve mesleki sorunların dile getirileceği toplantılar düzenleneceği açıklandı.

Öte yandan, Türkiye Hemşireler Derneği İzmir Şube Başkanı Türe Sarsar da bir açıklamada bulundu. Türe Sarsar açıklamasında, işçi-memur ayrımının kaldırılarak, tüm çalışanlara grevli, toplusözleşmeli sendika hakkının tanınması için hemşireler olarak mücadelelerini sürdürme kararında olduklarını bildirdi. Dün başlayarak 19 Mayıs Cuma günü sona erecek olan Hemşirelik Haftası nedeniyle İzmirli hemşireler, Cumhuriyet Alanına kadar bir yürüyüş düzenlediler. Yürüyüşün amacının hemşireliğin sorunlarının ve istemlerinin duyurulması olduğu açıklandı.

Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

rin düzelemeyeceğini söyledi. Başbakan Ecevit şöyle konuştu:

"Bu oylama sonucu bizim için bir sürpriz olmamıştır. Çünkü her ne kadar daha kesin sonuç belli olmuş değilse de, Amerikan Kongresinde bundan sonra gelinecek aşama varsa da biz kendimizi ambargonun kalkma olasılığına göre değil, ambargonun kalkmayabileceği olasılığına göre hazırlıyoruz. Aslında ambargonun kalkıp kalkmaması en az Türkiye'yi ilgilendirdiği kadar hatta bir anlamda daha çok tümüyle NATO'yu ilgilendiren bir sorundur. Onun için en az bizim tasamız olduğu kadar NATO'nun öteki üyeleri için de bir sorun olsa gerektir.

Ortak savunma yatırımları konusunda Federal Alman hükümetine önerilerde bulunduğunu açıklayan Ecevit, savunmanın Türk ekonomisine artık daha fazla yük olmasına izin verilemeyeceğini söyledi.

Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşından bu yana demokrasiyi kesintisiz uygulayabilen tek gelişmekte olan ülke olduğunu öne süren Başbakan, "NATO'nun kuruluş yasasının demokratik düzenin korunması konusunda bazı yükümlülükler getirdiğini" belirterek şöyle devam etti:

"Biz demokrasiye katkılarımızın değerlendirilmesini müttefiklerimize bırakıyoruz. Bu değerlendirmeyi yapmaları gerek. Çünkü, NATO yasasında zaman zaman unutulan bir madde vardır ki, bu madde demokratik prensiplere uyulmasını ister."

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, ambargonun kaldırılması yönündeki önerinin reddedilmesini hayretle karşıladığını bildirdi. Demirel demecinde ambargonun hiç bir amaca hizmet etmediğinin geçen üç yıl içinde ortaya çıktığı öne sürdü. Daha sonra Demirel Komisyon kararına rağmen Kongre ve Senato Genel Kurullarında sağ duyunun galip gelerek ambargonun kalkabileceği, böylece ambargonun kalkması için harcanan çabanın boşa gitmeyeceği umudunda olduğunu söyledi.

Türk-Sovyet...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Genelkurmay Başkanı Ogarkov'un Türkiye ziyareti ile ilgili bir makale yayınlandı. Derginin 6-12 Mayıs tarihli sayısında çıkan yorumda, Türkiye'nin son zamanlarda yoğunlaşan dış ilişkilerine değiniliyor.

"Ogarkov'la yapılan görüşmelerde, Moskova'nın Türk-Sovyet ilişkilerinin daha da gelişmesini, hatta askeri alanda da ilişkilere geçilmesini istediğini belirten General, Kremlin'in Türkiye'ye silah da verebileceğini belirtti" diyen "The Economist" dergisinin Ankara muhabiri şu yorumu yapıyor:" Türkiye'nin bu öneriyi kabul etmediği zannediliyor. Türkiye Savunma Bakanı Hasan Esat Işık da, verdiği bir demeçte Ogarkov'a Türkiye'nin Batı'ya bağlı olduğunu kesin bir şekilde ortaya koyduğunu söyledi. Görüşmelerin asıl amacının Başbakan Ecevit'in inandığı gibi, iki blok arasındaki yumuşamanın geliştirilmesi için yapıldığı söylendi."

"The Economist" dergisinin yazısı şöyle sürüyor: "Rusların umduğu gibi Mareşal Ogarkov'un ziyareti, Türklere bir sahte güvenlik duygusu sağlamış, hatta NATO'nun da bu ülke için bir tarih hatası olduğu fikrini belirli ölçüde kabul ettirmiştir. Ancak yine de, Ecevit'in koalisyon hükümetinin dış ilişkilerde Sovyetlere yakınlaşması, halk içinde endişelere yol açıyor.

"Ecevit'i yakından tanıyanlar, onun Sovyetler Birliği ile ilişkilere yalnız Amerikan Kongresine ambargo konusunda şantaj yapmak için girmediğini tahmin ediyorlar. Aynı çevreler, Ecevit'in karakteri gereği, Türkiye'nin başka kaynaklardan silah bulabileceğini söylediği zaman bunun hiç de blöf olamadığını sanıyorlar."

Derginin Türkiye ile ilgili yorumunun sonunda şu cümlelere yer verilmiş: "Türk-Sovyet ilişkileri çok ileri giderse, Ecevit kendi koalisyon ortaklarıyla bir çatışmaya girebilir ve Türkiye'nin muhafazakar generallerini karşısına alabilir".

POL-DER...

(Baştarafı 1. Sayfada)

üyesi olan polislerin çeşitli saldırılara uğradıklarını anlattı. Bilir, MC döneminde kurulan ve özel görevler verilen "Merasim Birliği" adındaki polis grubunun da dağıtılmasını istedi. Bilir şöyle dedi:

"Emniyet örgütünde olduğu açıkça görülen taraf tutma kendini her alanda göstermiştir. 1976 sonlarında Merasim Birliği adı altında, doğum yerleri, okudukları gazete, siyasi fikirleri sorularak oluşturulan bu 120 kişilik polis birimi, belli bir ırkçı, şoven ideolojinin doğrultusunda çalıştırılmak istenmektedir. Her gittiği görev yerinde ve özellikle yüksek okullarda olay çıkardığı gerekçesiyle yüksek okulların yöneticileri, öğrencileri ve karakoldaki polis memurları tarafından istenmemektedir. Bu birim diğer birimlerden imtiyazlı bir biçimde çalıştırılmaktadır."

POL-DER'in Emniyetin tarafsız olmasını, demokratik hak ve özgürlükleri savunduğunu belirten Bilir, gerici ve faşist güçlerin POL-DER'in güçlenmesinden korktuklarını söyledi. Bilir üyeleri üzerindeki saldırı ve amirlerden gelen baskıların devam ettiğini de sözlerine ekledi.

POL-DER üyesi polislerin MHP'lilere işkence yaptığı iddialarına da değinen Bilir şöyle konuştu:

"Bir insanlık suçu olan işkenceye biz POL-DER olarak temelden karşıyız. Hiç bir POL-DER üyesi hiç bir kimseye suçu ne olursa olsun, hangi düşünceden olursa olsun, çirkin ve insanlık dışı davranışta bulunmaz. Ne zaman bir kitle katliamı düzenleniyorsa arkasından bir işkence dedikodusu başlatılıp, kamuoyunun dikkatleri başka yöne çekilmek isteniyor."

Bilir, İçişleri Bakanının polis derneklerini kapatma girişimlerinin de aslında sadece POL-DER'i hedef aldığını, çünkü diğer polis derneklerini için bir şeyin değişmeyeceğini açıkladı. Bilir, "Onların istedikleri de budur" dedi. Kazım Bilir, "Hem düşünce özgürlüğünden, demokrasiden yanayız diyen ve demokrasinin zorunlu sonucu olan dernek kurma hakkını önlemek ve ortadan kaldırmak isteyen düşünce, tamamıyla demokrasinin karşıtı bir düşüncedir. Açıkça demokrasi kavramını anlamamaktadır" dedi. Bilir, 1977 seçim mitinginde polislerin sendika hakkını tanıyacaklarını söyleyen Ecevit'in şimdi polis derneklerini kapatmak istemesini de eleştirdi.

Kızıl Tugaylar bir milletvekilini yaraladı

Hikmet Çetin Moro için düzenlenen törene katılacak

AYDINLIK (ÖZEL)

İtalya'da şiddet olayları Aldo Moro'nun öldürülmesinden sonrada sürerken Kızıl Tugaylar bu günde bir Hıristiyan Demokrat Parti görevlisini bacağından vurarak yaraladılar. Böylece bu yıl içinde aynı tip saldırıya uğrayarak bacağından vurularak yaralananların sayısı yediye yükseldi. Milano'da meydana gelen bu günkü olayda silahlı kişiler iktidardaki Hıristiyan Demokrat Partinin Milano şubesi başkanının ayaklarına kurşun yağdırdıktan sonra kaçtılar. Olaydan sonra polise edilen bir telefonda saldırının sorumluluğunu Kızıl Tugayların üstlendiği bildirildi. Böylece İtalya'da son bir hafta içinde bacaklarından vurulanların sayısı dörde çıktı. Yılbaşından bu yana ise İtalya'da yirmi kişinin aynı şekilde bacaklarından saldırıya uğradığı bildirildi. İtalyan polisi bu kişilerin güçlerinin devam ettiğini bildirmek için bu yola başvurduklarını bildirdiler.

BONN (THA)

Devlet Bakanı Hikmet Çetin ve Dışişleri Bakanlığı Ekonomik İşler Genel Sekreter Yardımcısı Nazif Cuhruk, Kızıl Tugaylar terörist örgütü tarafından öldürülen eski İtalyan Başbakanı Aldo Moro'nun cenaze törenine katılmak üzere Bonn'dan ayrılmışlardır.

KAYIP

Pasomu kaybettim. Hükümsüzdür.

Zafer Aslan

Bilsay Kuruç...

(Baştarafı 1. Sayfada)

derin sarsıntılar yarattığını belirterek, "Bu sarsıntıların kökeninde, bu ekonomilerin bünyesinden gelen içsel çelişkiler değil, doğrudan doğruya gelişmiş ekonomilerden ithal edilen sorunlar vardır. Kısacası, bu ülkeler gibi Türkiye açısından da bunalım, ithal edilen bir bunalımdır. Bu durum bir kez daha dünya ekonomik sisteminin çevresinde yer alan ekonomilerin, sistemin merkezindeki olumsuz gelişmelere karşı ne denli duyarlı ve zayıf olduğunu göstermiştir" dedi.

Bilsay Kuruç raporunda ayrıca şu görüşlere yer verdi:

"1973-1977 yıllarında gelişme ve sanayileşme hızını sürdürme çabası, Türkiye ekonomisinin, uluslararası ekonomi içindeki yeri tarafından belirlenen yapısal etkiler sonunda giderek artan dış açıklara sürüklenmesi sonucunu doğurdu. Böylece Türkiye, benzer durumdaki pek çok gelişme yolundaki ülke gibi, batı bankalar sistemine karşı kısa ve orta vadeli borçlanmalarını büyük derecede artıracak cari açıklarını finanse etme yoluna girdi.

"1973-1977 yılları içinde Türkiye ekonomisinin karşılaştığı bütün bu sorunlar, Türkiye'ye mahsus sorunlar değildir. Sanayileşme yolunda ciddi çabalar sarfetmekte olan ve kalkınma sürecini olumsuz dış konjonktüre rağmen sürdürmeye çalışan bütün petrol ithalatçısı gelişme yolundaki ülkelerle Türkiye aynı kaderi paylaşmaktadır. Bu gelişmelerin arkasında yatan temel neden, dünya ekonomisinin gelişmiş ve egemen merkezi ile az gelişmiş ve çevresi arasındaki eşit olmayan ilişkiler, kısacası, mevcut uluslararası ekonomik düzenin eşitsiz ve adaletsiz işleyiş biçimleri ve sonuçları yatmaktadır. Bu nedenle yeni bir uluslararası ekonomik düzenin kurulması için sarfedilen gayretlerin, bu ülkelerin güncel ekonomik sorumlarının çözümüne de katkıda bulunması beklenmetedir."

Fransız Konsolosluğuna bomba atıldı

POLİS SEYREDEN HALKI COPLADI

Dün İstanbul'daki Fransız Konsolosluğu önünde bir molotof kokteyli patladı. Kimlikleri belirlenemeyen kimselerin patlattığı bombadan sonra olay yerine gelen 34 AO 219 plakalı polis otosundan inen polisler olay yerinde seyirci olarak biriken halka saldırarak coplamaya başladı. Polis bazı yaşlı kimseleri de tokatladı.

Sencer...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Emir Sencer, Milli Koalisyon üzerine de "gazetelere ilan vererek fikirlerimizi belirttik" dedi.

Sencer tarım ürünleri taban fiyatlarının dünya tarım ürünleri fiyatları düzeyinde tespitini olumlu karşıladıklarını açıkladı. 8,50 TL olarak belirlenen ayçiçeği taban fiyatlarını, ayçiçeği üretimini teşvik edeceğini söyledi. Ticaret Orası'nın Trakya'da yaptığı araştırmada yaklaşık olarak aynı taban fiyatlarının tespit edildiğini bildirdi.

Emin Sencer, ithalatın normal yollardan karşılanması yoluyla üretimin artacağını, piyasada malların bollaşacağını ve kar hadleri tespiti ve fiyat tespiti gibi ekonomiyi zorlayacak uygulamalara başvurmadan, fiyatların kendiliğinden düşeceğini öne sürdü.

Vergi tedbirlerini desteklemediklerini açıklayan Ticaret Odası Başkanı, ücret artışlarının sınırlandırılma kararını olumlu buldukları, ancak bu tedbirle birlikte fiyatlarında sınırlandırılması gerektiğini belirtti.

Kayseri...

(Baştarafı 1. Sayfada)

çatının üçte birinin yandığı öğrenildi.

Olayla ilgili olarak bilgi isteyen muhabirimizin sorularını Kayseri Valisi cevapsız bıraktı.

İşkenceyle...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bileceğini, daha önce gazetelerde buna benzer bomba resimleri gördüğünü söyledi. Bombaları götürüp Kartaltepe polis karakoluna teslim ettik. Bunların bilinmeyen kişiler tarafından evin çatısına bırakıldığını söyledik. Hüseyin'i hemen orada gözaltına aldılar. Emniyete götürdüler. Sonra polisler gelip evimizi bastı. Diğer iki oğlum Ali ve Şevki Çalışkan'ı da alıp götürdüler. Salı akşamı emniyete götürülen üç oğlumdan Hüseyin'in öldüğü haber bize Perşembe günü öğleden sonra geldi. Başka kimselerden duyduk. Sormak için gittiğimizde Hüseyin'in intihar ettiğini, ve Karşıyaka Mezarlığında toprağa verildiğini söylediler.

Tuzluçayır halkı ve Hüseyin'in yakınları, Hüseyin'in bazı gazetelerin yazdığı gibi sağcı bir genç olmadığını ve devrimci fikirlere sempati duyduğunu söylediler. Hükümetin yıpratılması ve MHP'nin işkence iddialarının kanıtlanması için öldürülmüş olabileceğini ve işkencecilerin muhtemelen faşist eğilimli polisler olabileceğini söyleyerek sorumlular hakkında soruşturma yapılmasını istediler.

Hüseyin Çalışkan'ın ailesi, Hüseyin Çalışkan'la birlikte gözaltına alınan Ali ve Şevki Çalışkan isimli oğullarından şu ana kadar bir haber alamadıklarını ve bu konudaki bütün girişimlerinin sonuçsuz kaldığını belirttiler. Olaydan sonra polisin Tuzluçayır'da terör havası estirdiğini, ve izinsiz olarak birçok evin arandığını söyleyen mahalle halkı bir provokasyonla karşı karşıya olduklarını söylediler.

Bu arada İsmail Toprak ve Cemal Kahraman isimli iki kişinin evleri de kanunsuz olarak arandı.

YIBA...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lunan bir çanta imalathanesinde henüz saptanamayan bir nedenle çıkan yangın, üst katta bulunan boya imalathanesine sıçradı. Boyaların hızla tutuşmasıyla büyüyen yangın rüzgarında şiddetli olması nedeniyle kısa sürede tüm binayı sardı. Bu sırada derste bulunan Pratik Sanat Okulu öğrencileri panik halinde yangın merdiveninden inmeye çalıştılar. İlk anda kurtulan 25 kadar öğrenciden sonra yangın merdiveni çöktü. Bunun üzerine beşinci katta bulunan öğrenciler, pencerelerden atlamaya başladılar. Bu arada Okul Müdürü de kendisini aşağı attı. Fakat düşme sonucu beyni parçalandığı için öldü.

Kısa bir sürede alevlerin beş katlı binayı sarması üzerine binanın pencerelerinden atlanmaya başlanması ve yangın sonunda çıkan gazların içerde bulunanları zehirlemesi sonucu yüzden fazla ağır yaralı bulunduğu bildirildi.

Öte yandan yangın kurtarma ekiplerinin merdiveni arızalandığından üst katta mahsur durumda bulunanların kurtarılması mümkün olamadı. İtfaiye ekipleri, merdivenlerin arızalanması üzerine Hava Kuvvetlerinden yardım isteyerek iki helikopter getirttiler.

Yangın sırasında hayatlarını kaybedenlerden sonuna kadar kimliği belirlenenlerin İlhan Açıkalın, Servet Aslan, Cuma Bostancı, Şahap İspir (Emekli Assubay), Rıza Yılmazçoban (Akşam Pratik Sanat Lisesi öğrencisi), Güven Yılmaz (Aynı okul)

Bu arada, Ulus Meydanında dergi satmakta olan Ülkü Ocaklı komandolar, yangın sırasında toplanan kalabalığa "Komünist İtfaiye", "Komünist Belediye" sloganlarının attırmak istediler. Daha sonrada itfaiye erlerine saldırarak yangın söndürme çalışmalarını aksattılar.

İki süper devlet anlaşır mı?

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bugün dünyanın gidişi de bu yöndedir. 1970'lerin başında rakibine yetişen Sovyetler Birliği, bugün dengeyi kendi yararına değiştirmek için stratejik bir taarruza girişmiş bulunuyor. Ve Hitler'in yolunu izliyor.

1970'lerin dünyası, Amerikancı faşist diktatörlüklerin birer birer yıkılışı olayını yaşadı. Kamboçya, Vietnam ve Laos halkları bunu devrim yaparak başardılar. Yunanistan, İspanya ve Portekiz'deki Amerikancı faşist diktalar, halkın mücadelesi karşısında yerlerini parlamenter hükümetlere bırakmak zorunda kaldılar. Şili'de Pinoşe ve İran'da Şah sallanıyor. Türkiye'deki 12 Mart faşizmi bu gelişmeye ters yönde bir çıkıştı ve bu nedenle ayaklarının üzerinde duramadı. Özetlersek, ABD dünya halklarından ağır darbeler yemiştir ve Amerikancı faşist diktatörlükler adım adım müzelik oluyorlar.

Sovyetler Birliği ise 1968'de Çekoslavakya'yı işgal etti, 1971'de Hindistan'ı Pakistan üzerine saldırttı, Angola kurtuluş hareketini parçalayarak bu ülkeyi Küba'dan getirttiği ücretli askerler aracılığıyla işgal altına aldı, Etyopya'ya girdi, Türkiye ile Yunanistan ve Kıbrıs'ı birbirine düşürerek Doğu Akdeniz'in efendisi olmaya çalışıyor, İtalya'da, Portekiz'de karışıklıklar yaratıyor ve en son Afganistan'da darbe tezgahladı. Bütün bunlar bugün taarruzda olan emperyalistin, sonradan görme Rusya olduğunu gösteriyor. ABD ise kocamış bir emperyalist olarak savunmaya geçmiştir.

İkinci Dünya Savaşı öncesinin gelişmeleri, aslında derin derslerle doludur. Savaş öncesinde Hitler, Avusturya ve Çekoslavakya'ya girdi, Mussolini Habeşistan'ı, Japonya Çin topraklarını işgal etti. Bütün bu saldırılar, faşist kampın yeni sıçrama tahtaları ele geçirmelerine, denetledikleri insan ve hammadde kaynağını güçlendirmelerine yol açtı. Faşist kampın bu saldırılarını sessizlikle karşılayan Batılı emperyalistler, aslında savaşı yaklaştırmaktan başka bir şeye hizmet etmediler. Çünkü savaşın kopması için Hitler'in yeni dayanaklar elde etmesi gerekiyordu.

Bugün de Sovyetler Birliğinin yeni sıçrama tahtaları kazanması, kendisine yeni dayanaklar yaratması aslında dünyanın üzerinde dolaşan kara bulutları yoğunlaştırıyor, iki süper devlet arasında kopacak bir fırtınayı yaklaştırıyor. Dünyanın bu şartlarında iki süper devlet arasında bir ittifak olduğundan söz etmek, dünya halklarını uykuya çağırmaktan başka bir anlam taşımıyor.

Bugün savaşı geciktirmenin ve barışı korumanın biricik yolu, günümüzün Hitler'i olan Yeni Çarlar'ın yayılmasına karşı kararlı bir mücadele yürütmektir. Kazandığı her imkan, Brejnevlerin açgözlülüğünü artırmaktan başka bir şeye yaramıyor.

Gerçekler katıdır ve korkunun ecele faydası yoktur. Doğru olan tutum, katı gerçeğe göre hazırlanmak ve mücadele etmektir. Güçlü olan, süper devletler değil, dünya halklarıdır. Hitler'in sonu bunun en güzel kanıtı değil mi?

Doğu Perinçek

Adalet...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Hüseyin Fakir hakkında bölücülük gerekçesiyle soruşturma başlattı.

Okuyucumuz Mehmet Kılıç, Jandarma Komutanının tutumunu daha önce de Pülümür Kaymakamına iletmiş, fakat bir sonuç alamamıştı.

Şiddet ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

nun 3 Mayıs 1978 tarihli toplantısında bütün partilerin görüşlerinin alınmasına karar verilmişti. Toplumu Etkileyen Şiddet Olaylarını Araştırma Komisyonu Başkanı Fezi Hakkı Esatoğlu, bütün partilere birer yazı göndererek, anarşi konusundaki görüşlerini 15 gün içinde bildirmelerini istedi.

Halk Tiyatrosu Ereğli'de "Deprem Ve Zulüm"ü oynadı

KONYA (ÖZEL)

Konya'nın Ereğli İlçesinde Halk Tiyatrosu oyuncuları tarafından oynanan "Deprem ve Zulüm" ilgiyle izlendi. Oyun sırasında halk bir çok sahneyi yoğun alkışlarla karşıladı.

Halk Tiyatrosu yönetmeni Erkan Yücel ve bir devrimci oyundanönce birer konuşma yaptılar. Daha sonra Deprem ve Zulüm oyununa geçildi. Oyunu kalabalık bir halk topluluğu izledi.

TÖB-DER İstanbul Aksaray Şubesinin Kongresi bugün yapılıyor

İSTANBUL(ÖZEL)

TÖB-DER İstanbul-Aksaray Şubesinin Olağanüstü Kongresi bugün İstanbul Belediye Sarayı Konferans Salonunda yapılıyor.

Seçimlere Yurtsever Öğretmen, Devrimci Öğretmen, Birlik ve Dayanışma, Demokratik Sol Birlik, TSİP, Özgürlük Yolu ve Kurtuluş grupları katılıyor.

Gazetemize bir açıklama yapan Yurtsever Öğretmenler, TÖB-DER'in içinde bulunduğu bunalımın giderilmesi için Kongrede, örgütün birliğini bozan ve öğretmenler arasına düşmanlık tohumları eken 'Birlik Dayanışma' grubuna ve diğer revizyonist gruplarla birleşen Devrimci Öğretmen grubuna karşı birliğin sağlanması gerekliliğini belirttiler.

Yurtsever Öğretmen Grubu açıklamasını şöyle sürdürdü: "Birlik Dayanışma' grubu sosyal-demokrat öğretmenlerin sırtına basarak yönetime gelmek amacıyla 'Demokratik Sol birlik' adında suni bir grup oluşturdu

"Revizyonizme karşı mücadele ettiğini söyleyen Devrimci Öğretmen ise TSİP Özgürlük Yolu ve Kurtuluş gibi gruplarla birleşerek "Birlik Dayanışma"cıların güçlendiriyor."

Partimizin üyesi,
değerli arkadaşımız, devrimci şair ve yayıncı

GANİ BOZARSLAN'ı

yitirdik. Gani'nin güçlü enternasyonalist ruhu, Türkiye halkının birliği için yürüttüğü kararlı mücadele, bize her zaman ışık tutacaktır

TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ

TELEVİZYON

18.30 LASSİE
Dizi filmin "Ormandaki Adam" adlı bölümü yayınlanacak.
19.00 ATLI KARINCA
Okul çağı çocuklarına yönelik olarak hazırlanan programın 7. bölümünde Ali, Veli, 49 ve 50 kısa bir öykü ile paranın tarihçesini anlatıyorlar. Yapım-yönetim. Canan Arısoy.
19.30 SPENCER'İN PİLOTLARI
Dizi filmin AV adlı bölümü yayınlanacak.
20.30 HABERLER
21.05 BEŞ DAKİKA (Turiste Yardım)
Türkiye'ye gelen turistlere yardımcı olan kişilere yönelik oyunda, turistlerle ilgilenirken onları rahatsız etmemeye dikkat edilmesi gereği vurgulanacak. Oynayanlar: Savaş Yurttaş, Şener Kökkaya, dört turist bayan.
21.10 CUMARTESİ GECESİ
Erkut Taçkın'ın sunduğu programa şu sanatçılar katılıyorlar. Erkut Taçkın, Asu Maralman Ziya Taşkent, Gökben, Bedia Akartürk. Ayrıca Ahmet Üstel'in yazdığı ve dört bölüm halinde yayınlanacak Evlendirme Dairesi adlı skeçin ilk bölümü sunulacak. Yapım-yönetim: Özkan Yeğen.
22.10 TV DE SİNEMA (Hırsız Aşıklar)
Yönetmenliğini William Wyler'in yaptığı, Audrey Hepburn, Peter O'Toole, Charles Boyer'nin oynadıkları "Hırsız Aşıklar" (Bir Milyon Dolar Nasıl Çalınır) adlı film sunulacak. Sanat yapıtlarının taklidini yapıp satan bir babanın kızıyla bir sanat dedektifinin aşk öyküsü.
23.40 GÜNE BAKIŞ

RADYO

TRT 1

05.05	Günaydın		rımız
07.02	Köye Haberler	16.40	Tangolar
07.30	HABERLER	17.02	Dilek Kutusu
07.40	Bölgesel Yayın	17.50	Hafif Müzik
09.02	Çocuk Saati	18.00	Bölgesel Yayın
10.01	Arkası Yarın	19.00	HABERLER
10.21	Oyun Havaları	19.30	Bölgesel Yayın
10.30	Hafta Sonu	20.15	Konuşa Konuşa
13.00	HABERLER	20.35	Şarkılar (Nermin Demirçay)
13.15	Oyun Havaları	21.02	Türkçe Hafif Müzik
13.30	Bölgesel Yayın	21.17	Şarkılar (Mehmet Derya)
15.00	Kısa Haberler	21.30	Dinleyici İstekleri
15.01	Üç Soru Üç İstek	22.02	Beraber ve Solo Şarkılar
15.20	Türküler	22.30	Türk Yorumcuları Türk Bestecileri
15.40	Şarkılar (Mustafa Sağyaşar)	23.00	HABERLER
16.00	Bölge Haberleri	23.10	Cumartesiden Pazara
16.05	Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu		
16.20	Halk Müziği Sanatçıla-		

TRT 2

08.00	Gün Başlıyor	14.20	Şarkılar
08.30	Sabah Konseri	14.40	Çevre Sorunları (Haz: Zuhal Karadağ)
09.00	Türküler Geçidi	15.00	Çağdaş Türk Sanat Müziği
09.20	Şarkılar	15.30	Trafik (Haz: Mucip Tarlan)
09.40	Sularımızdaki Servet (Haz. Alaattin Bahçekapılı)	15.50	Folklorumuzdan
10.10	Çağdaş Türk Sanat Müziği	16.20	Arkası Yarın
10.40	Yazılarda Şiirlerde Yaşama Sevinci(Haz: Mustafa Bülbül)	16.40	Caz Müziği
11.00	Taş Plaklarda (Haz: Gürol Sözen)	17.00	Şarkılar
11.20	Türk Halk Çalgıları (Haz: Ali Osman Kaya)	17.30	Yurttan Sesler (Yön Mustafa Hoşsu)
11.35	Başlangıçtan Bu Güne Türk Edebiyatında Çocuk	18.00	Cumartesi Konseri
11:55	Türkçe Sözlü Hafif Müzik	18.45	Türküler
12.10	Türk Edebiyatında Hiciv ve Mizah (Haz: Sevinç Külahlı)	19.30	Hafif Müzik
12.30	Açıklamalı Klasik Türk Müziği Korosu	19.45	Beraber Şarkılar
13.15	Çigan Müziği	20.15	Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
13.30	Halk Ozanları Bölge Sanatçıları (Haz: Nida Tüfekçi)	20.30	Haftanın Ülkesi
14.00	Öğretmenler Odası	21.00	Barok Müzik
		21.30	Erkekler Faslı (Yön. Emin Ongan)
		22.00	Çağdaş Türk Sanat Müziği
		22.30	Türk Hafif Müziği
		23.00	Caz Severler İçin
		23.30	HABERLER
		23.35	Çağdaş Türk Sanat Müziği

TRT 3

07.02	Güne Başlarken	16.30	Müzik Bahçesinden
07.30	Barok Müzik	17.00	Deyişler ve Ezgiler (Haz: Ömer Akpınar)
08.00	Saban İçin	17.30	Müzikle Yaşayanlar
09.00	Müzik Şöleni	18.00	Klasik Türk Musikisi Korosu
09.45	Türküler	18.30	Çağdaş Türk Sanat Müziği
10.00	Çeşitli Sololar	19.00	Pop 78
10.30	Müzik Stüdyosundan	19.30	Barok Müzik
11.15	Öğleye Doğru	20.00	Dünya Radyolarından Müzik Fest

YORUM

MORO'NUN ÖLDÜRÜLMESİ VE OLAYIN PERDE ARKASI

Öldürüldü, cesedi bulunamadı, Kızıl Tugayların istekleri kabul edilmedi haberleri günlerdir gazete manşetlerinden inmiyordu. Kalbine onbir kurşun sıkılmış vaziyette bir araba içinde cesedin bulunmasıyla Moro olayı noktalandı.

Moro'yu Kızıl Tugaylar adlı bir anarşist örgüt kaçırdığını açıklamıştı. Kızıl Tugaylar şimdiye kadar birçok maceracı eylemlerde bulunmuşlardı. Sokak ortasında araba yakmaktan tutun da mağaza camlarını kırmaya, adam kaçırmaya varıncaya kadar çeşitli hareketler düzenlemişlerdi. Ancak, Moro'nun kaçırılması, şimdiye kadar olanlara benzemiyordu. Herkesin üzerinde birleştiği bir nokta vardı: Bu sıradan bir kaçırma olayı değildi. İşin içinde bir büyük casusluk örgütünün parmağı olduğu kesinlik kazanmıştı.

İtalyan Hıristiyan Demokrat Partisi Milletvekillerinden M.Carolis'in basın sözcüsü, Saleri, 10 Mayıs tarihli gazetemizde yayınlanan açıklamasında muhabirimize şunları söylüyordu:

"Kızıl Tugayların Rus ve Çekoslovak gizli polisi ile yakın ilişkisi var."

Gene, başta Moro'nun başkanı olduğu Hıristiyan Demokrat Partisi, Sosyalist Parti ve Liberal Parti ileri gelenleri ve öteki Avrupa partilerinin birçoğu başka bir gerçeği daha dile getiriyorlardı. Sovyetler Birliği Avrupa'yı ele geçirmeye çalışıyor.

İşte bu gerçek, İtalya'nın en büyük Partisi'nin başkanı olan Moro'nun kaçırılması olayını açıklığa kavuşturuyordu. İtalya, Avrupa'da önemli bir konuma sahiptir. Saleri'nin deyişiyle, "İtalya'yı ele geçiren Avrupa'yı allak bullak edebilir"di.

İtalya'da Rus casusluk örgütü KGB'nin faaliyetleri özellikle son dört beş yıldır geniş boyutlara vardı. Hıristiyan Demokrat Parti'nin yayın organı İl Popolo gazetesi, 1975 yılında KGB'nin İtalya'daki faaliyetlerini ve Kızıl Tugayları KGB'nin beslediğini ortaya koydu. La Satmpa adlı İtalyan gazetesinin müdür yardımcısı C.Casalengo, KGB'nin faaliyetlerini açığa çıkarmaya çalışırken öldürüldü. Gene, İtalya'daki tedhiş hareketlerini Rus casusluk örgütünün düzenlediğini açıklayan Jandarma Genel Komutanı Mino'da esrarengiz bir şekilde bir uçak kazasına kurban gitti. Başka bir önemli husus da, Kızıl Tugayların Moro'dan askeri sırlar almaya çalışmasıydı.

KGB sadece İtalya'da değil, bütün Avrupa ülkelerinde yıkıcılık faaliyetinde bulunuyor. Kargaşalık yaratmaya çalışıyor. Die Welt gazetesi, Almanya'da Batı Alman KGB'ye bağlı 170 gizli istihbarat örgütü olduğunu ifade etti. (Aydınlık, 14 Nisan 1978)

İtalya'da son yıllarda tedhiş hareketleri, kargaşalık ve istikrarsızlık arttı. Ülke içinde, İtalya Komünist Partisi güçlendi. Tek başına iktidara gelmek veya en azından iktidara ortak olmak amacıyla ülkedeki Rusya'nın faaliyetlerine dayandı. Anarşiyi körükledi. Moro ise, Rusya'nın ve İtalyan Komünist Partisinin İtalya'ya hakim olmak emellerine karşı teslimiyetçi bir politika izledi. Onu koalisyona almaya çalıştı. Ancak, Moro insiyatifi İtalyan Komünist Partisine bırakmak istemiyordu.

Moro bu koşullarda kaçırıldı ve öldürüldü. Olay, İtalya'daki kargaşalığı daha da büyüttü. Hıristiyan Demokrat Partiyi zayıflattı. İtalya Komünist Partisi'nin ve Rusya'nın yıkıcılık faaliyetleri için elverişli bir ortam sağladı.

Atilla Arslan, İtalya Liberal Partisi adına Piero Baldesi ile görüştü

Ülkedeki kargaşalık yabancı gizli örgütlerin çalışmalarını kolaylaştırmıştır

İtalya Liberal Partisi yetkililerinden P. Baldesi muhabirimizin sorularını cevaplıyor. Baldesi, ayrıca Liberal Parti'nin gençlik örgütünün merkez bürosunda da çalışıyor. Baldesi Rusya'nın Etyopya, Somali ve Eritre, Ege ve Akdeniz üzerinde emelleri olduğunu söylüyor. (Foto: AYDINLIK)

- RUSYA VE AMERİKA DÜNYAYI ELE GEÇİRMEYE ÇALIŞIYOR
- AVRUPA ÜLKELERİ SÜPER DEVLETLERE KARŞI BİRLEŞMELİ VE ÜÇÜNCÜ DÜNYA ÜLKELERİNİN MÜCADELESİNİ DESTEKLEMELİDİR

AYDINLIK — Aldo Moro'nun kaçırılışı olayını nasıl görüyorsunuz?

BALDESİ — Biz bu kaçırılma olayını, İtalya'da bugüne kadar meydana gelen olayların bir devamı olarak görüyoruz. Bundan evvel olanlar ve bu sonuncusu bizlere gösteriyorki, İtalyan parlamentosunun herhangi bir kuvveti kalmamıştır.

Yedi seneden beri İtalya "Komünist" Partisi (İKP), İtalya'nın sosyal, politik ve sendika hayatında büyük bir rol oynamıştır ve büyük bir kuvvete sahiptir. 1976'daki seçimlerden bu yana HIRİSTİYAN DEMOKRAT Parti ile bir arada çalışmayı kabul etti. Son iki senedir İtalyan parlamentosunda büyük bir kuvvete sahip olan Hıristiyan Demokrat ve İtalya Komünist Partisi bugüne kadar yapılması gereken değişiklikleri yapmadığı için, bu son iki senede İtalyan demokrasisi çok şeyler kaybetmiştir. Buda birtakım çevrelerde, bilhassa gençlik arasında parlamenter yoldan bir takım değişikliklerin yapılmasının imkansız olduğu fikrini uyandırmaktadır. Bunun sonucu tedhiş olaylarının çoğalmasına yol açmıştır. Bu şekilde İtalya'da adam kaçırma, fidye isteme, soygun ve sabotaj hareketleri çoğalmıştır. Fakat, bunları yapanlar, sosyal hayatın pratiğinde bir rol oynuyarak katılan kişiler değildirler.

AYDINLIK — Aldo Moro'yu kaçıran "Kızıl Tugaylar"ın arkasında gizli örgütlerin, mesela KGB'nin bulunduğu söyleniyor. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

BALDESİ — Bazı çevreler, sizinde sorduğunuz gibi bu kaçırılma olayının arkasında Rus gizli haber alma örgütünün olduğunu ve bu kaçırılma olayını onların düzenlediklerini söylüyorlar. Bu bizce doğru olabilir. Veya olmayabilirde. Çünkü bugüne kadar geçen 50 günlük sürenin içinde hükümet bu konuda herhangi bir açıklama yapmadı. Bu düşündürücüdür ve parlamentonun güçsüzlüğünü, acizliğini ortaya koymaktadır. Ama birinci soruda belirttiğim hususlar, bir takım yabancı gizli örgütlerin İtalya'daki çalışmalarını kolaylaştırmıştır. Bu durum onlar için bir geçit olmuştur. Ama bunların tek suçlusu Hıristiyan Demokrat ve İtalya "Komünist" partileridir. Bu partilerinde hiç bir zaman İtalyan politik ve sosyal hayatındaki dengeyi bozmaya hakları yoktur.

AYDINLIK — Aldo Moro'nun kurtarılması hakkında partinizin düşüncelerini açıklarmısınız?

BALDESİ — Her şeyden önce biz Liberal'lere göre terörizme her ne surette olursa olsun teslim olunmamalı, ödünç verilmemelidir. Bize göre siyasi partiler ve İtalyan halkının ortak oluşturacakları bir cephe ve ortak alacakları bir karar ancak terörizme karşı koymakta olumlu olabilir. Olaya bir çözüm yolu ararken, İtalyan demokrasisinin ve halkının bir takım hürriyetlerinin zedelenmesine göz yumamayız.

AYDINLIK — Peki, bugünkü uluslararası durum hakkında ne düşünüyorsunuz?

BALDESİ — Bugün, iki süper devlet Rusya ve Amerika'nın dünyayı hegemonya altına almak için yaptıkları hücumlar ortadadır. Rusya'nın Afrika cephesinde Etopya, Somali ve Eritre'deki durumu, EGE ve AKDENİZ'deki planları ve diğer taraftan AMERİKA'nın, LATİN AMERİKA ülkeleri üzerindeki düşündükleri gayet açık bilinmektedir. LATİN AMERİKA ülkelerindeki diktatörlerin bir çoğu direkt olarak Amerika'ya bağlıdır.

Bu durum, diğer taraftan Avrupa'yıda tehdit etmektedir. Bunun için Avrupa ülkelerinin ve hükümetlerinin birleşmeleri ve bu iki süper devlete karşı bir kuvvet oluşturmaları gerekir. Burada İtalya'ya düşen görev ise, AVRUPA birliğini oluşturmaya katkıda bulunmak ve bu gücü kuvvetlendirmektir. Bu birliğin muhakkak, iki süper devletin hegemonyası altında bulunan Afrika - Latin Amerika ve diğer Üçüncü Dünya ülkelerinin verdikleri kurtuluş mücadelelerini desteklemesi gerekir.

İTALYAN BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ

AVRUPA'DAKİ TEDHİŞ HAREKETLERİNİN VE GERGİNLİĞİN NEDENİ RUS SOSYAL-EMPERYALİZMİDİR

İtalyan Birleşik Komünist Partisi 1 Mayıs 1978'de iki süper devleti, Rusya'nın İtalya'daki yıkıcılık faaliyetlerini protesto eden bir yürüyüş düzenledi. Birleşik Komünist Partisi, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesini savunuyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

30 Nisan 1978'de Floransa'da "Gerilim Stratejisi ve Kızıl Tugaylar: Olağanüstü hükümetin kurulması" konulu bir yuvarlak masa toplantısı yapıldı. Toplantıya, İtalya Birleşik Komünist Partisinden Michele Martelli, İtalya Marksist-Leninist Örgütünden Aldo Musciacco, Radical Partiden Aldo Grassi, Liberal Gençlik'ten Francesco Guibeli, Sosyalist Demokrat Gençlik'ten Claudio Piccirillo katıldı. Canlı bir tartışma havası içinde geçen toplantıyı çok sayıda demokrat ve devrimci izledi.

İtalya Birleşik Komünist Partisinden Michele Martelli, İtalyan Komünist Partisi "yeni bir faşist parti" olduğunu belirtti. İtalya'daki gerginliğin Rus KGB'sinin stratejisinin bir parçası olduğunu ortaya koydu. Tedhiş hareketleriyle mücadele etmede güçsüz kalan ve susarak gerçek suçluları gözlerden gizleyen İçişleri Bakanı Cossiga'nın görevden alınmasını istedi. Martelli tedhişçilerin yalnızca Hıristiyan Demokrat Partisine mensup siyaset adamlarına saldırdıklarını hatırlattıktan sonra, İtalyan Komünist Partisinin iktidara tırmanmasına karşı çıkanların, Kızıl Tugayların kurşunlarına hedef olduklarını belirtti.

İtalyan Marksist-Leninist Örgütü temsilcisi aldo Musciacco da İtalya'daki gerginliğin nedeninin Rus sosyal emperyalizmi ve KGB olduğunu tekrarladı. Bu gerginliğin İtalyan Komünist Partisinin iktidara yürümesine yardımcı olduğunu belirtti. Musciacco, tedhişçiliğin uluslararası gerçek bağlarını göstermek için Kızıl Tugayların şefi Curcio ile Pelli'nin Prag'a ve Çekoslovakya'daki Carlovi Vary'deki eğitim kamplarına yaptıkları ziyaretleri örnek verdi. Rus ve Kübalıların Afrika Boynuzuna yaptıkları müdahaleyi hatırlatan Musciacco, Batı Avrupa'daki tedhiş hareketlerinin Rusya'nın tek bir savaş stratejisinin parçası olduğunu belirtti. Bu gerginlik ortamının objektif olarak İtalyan Komünist Partisinin işine yaradığını belirtti. Bu olayların Hıristiyan Demokrat Partisini gözlerden düşürdüğünü ve İtalyan Komünist Partisine düzeni sağlayacak tek güç olarak ortaya çıkma olanağı sağladığını ortaya koydu.

Liberal Gençlik temsilcisi Francesco Giubilei, böyle bir hükümete karşı olduklarını belirtti. Bu hükümete karşı liberal-demokrat bir muhalefet oluşturmanın önemi üstünde durdu.

"İtalya Sosyalist Partisi" (İSP) sorumlularından Mr. Giuseppe Giorgetti ile yapılan röportaj:

"Terör hareketleri, İtalya'daki siyasi partiler arasındaki dengeyi bozmayı amaçlayabilir"

● Kızıl Tugaylar grubunun yalnız başına örgütlendiğini zannetmiyorum

AYDINLIK — Sosyalist Parti almış olduğu kararlarla Aldo Moro'nun kurtarılması için hükümetin harekete geçmesini istedi, bu konuya biraz açıklık getirir misiniz?

GİORGETTİ — Şu anda en büyük risk Aldo Moro'nun hayatı üzerinedir. Bu bir şiddet başlangıcı olup, zincirleme reaksiyonlara yol açabilir. Bunun cumhuriyetin şahsında zararlı olması doğaldır. Onun için Aldo Moro'nun katilini önlemek için her yol denenmelidir.

Bununla beraber açık olarak söylemeliyiz ki, Kızıl Tugayların tehditlerine boyun eğip hapishanedeki 13 tehdişçiyi serbest bırakmak olaya çözüm değildir. Diğer taraftan kanunlarda buna karşıdır. Buna rağmen düşüncemize göre onlara karşı çok sert bir tavır takınmakta manasızdır.

Şahsi fikrim, olaya insanlık açısından sertliğe yönelmeden en uygun yolu bulmaktır. Mesela teröristler için hususi yapılan hapishaneleri değiştirmek lazım. Çünkü buradaki tutuklular, medeni bir memlekete yakışmayacak vaziyette bulunmaktadır. Fakat son cevap partimizin değil, hükümetindir. Buna rağmen Hıristiyan Demokratlar iki aya yakın bir zamana kadar bu olay karşısında kesin bir tavır almamışlardır. Hatta politik sahneden çekilmiş, pasif bir tutum içerisindedirler. Hatta "bakanlar kurulunda" bile konu üstü kapalı olarak geçiştirilmektedir.

AYDINLIK — Bu kaçırılma olayının arkasında yabancı gizli örgütlerin bulunulduğu ve hatta KGB'nin ismi geçmektedir. Siz ne dersiniz bu durum için?

GİORGETTİ — Aldo Moro'nun kaçırılmasında enternasyonal örgütlerin pozisyonlarına gelince. Şayet uluslararası bir bağ varsa, Alman Baader-Meinhof ile ilişkileri olabilir. Baader-Meinhof'un ise kimlerle ilişkilerinin olabileceğini bilemeyeceğim. Bu kadar iyi örgütlenmiş bir grubun yalnız başına örgütlendiğini zannetmiyorum.

Bu terörist hareketler İtalya'da siyasi partiler arasındaki dengeyi bozmayı amaçlayabilir ve İtalya dışındaki bir takım örgütler veya hükümetleri alakadar edebilir. Fakat bu hükümetler için şudur veya budur diyemeyeceğim.

37

Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün Siyasetname Kitabından yararlanarak:
Yazan: RÜSTEM ALADAĞLI
Çizen: SEVİNÇ ALTAN

BABEK
Bir halk isyancısının destanı

1550 sene önce Babek önderliğinde halk, Abbasi Sultanına karşı isyan eder. Sultan, Babek'in üzerine ordular gönderir. Halk kendini savunur. Orduları bozguna uğratırlar. Sultan Afşin'in komutasında yeni bir ordu kurar. Afşin Babek'in üzerine saldırır. Savaş sırasında Ali Maziyar ölür.

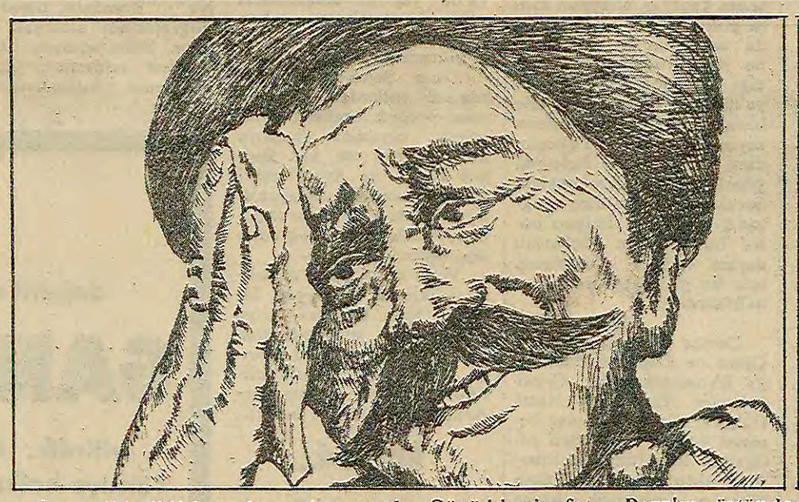

İsmet ikircikli kıpırdanıp duruyordu. Gözü bir ziyafet sofrasına, bir etrafında tehditkar bakışlarla dolaşan Afşin'e gidiyordu. Üne düşkün ve boşa böbürlenmeye meraklı İsmet şimdi zalimlerin karşısında süklüm püklüm duruyordu.

Afşin daha fazla beklemeden, adamlarına emretti:

— Götürün zindana.

İsmet'in o anda yüzü kararadı. Halkı ve Babek'i unuttu tümden. Unuttukça da gözlerinin etrafına ve alnına simsiyah bir ihanet lekesi geldi yerleşti. Suratı ve bakışları değişti.

Tebriz kalesinde bunlar olurken, Babek ve Bazz Nevet'in dönmesini bekliyordu. İlkbahar güneşi insanın içini ısıtırken birden bir soğuk rüzgar esmeye başladı, Bazz'ın üstünde. Öyle ki herkesin içi ürperdi, sırtı soğuk soğuk üşüdü. İhtiyarların çukura kaçmış gözlerinde bir endişe bulutu geldi yerleşti. Babek onlara baktı baktı ve,

—"Sırtımızdan hançerlendik" dedi.

Halkın gözlerinin derinliklerinde bir öfke kıvılcımı çaktı. İşte Bazz bir ihaneti böyle yaşadı.

İsmet, Afşin'in karşısında bir bir Bazz'ın ve Babek'in sırlarını döktü. Afşin günlerce onun anlattıklarını dinledi. Yine de işin içinden nasıl çıkacağını kestiremedi. "Bu işin altından ancak şeytanca bir hileyle çıkabilirim" diye düşünüyordu.

Afşin saldı ordusunu Azerbaycan'ın yoksul köylerine. İsmet'ten öğrendiği Babek'in yoldaşlarını, önderlerini yakalattı. Bazılarını hemen oracıkta, bazısını yolda, bazısını da kalesinde katletti. Yüzlerce Babek yoldaşının kesilmiş kafasını çadırının önüne yığdırdı.

Afşin, İsmet'in artık bir işine yaramayacağını anlayınca onu tekrar zindana attırdı. Nevet gece yarısı yandaki hücreye birisinin atıldığını duydu. Sesinden İsmet olduğunu anladı. Deli gibi ağlayıp sızlanıyordu. Onun zindandan çıkarıldığından beri Nevet'in içi içini yiyordu. Nihayet geri getirmişlerdi. Nevet, muhafızları koliayarak zincirleriyle taş duvarlara vurdu, ona seslendi. Ama İsmet'ten ses seda çıkmıyordu. Bir süre sonra onun bağırarak kapılara vurduğunu, Muhammet ve Afşin'e yalvardığını duydu. O an ihanet hançerinin saplandığını hissetti.

(Devamı var)